Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

احمد احسان

۱۳۱۴ سنه‌سنه مخصوصدر

نوسال ثروت فنون

ثروت فنون غزته‌سنك مؤسسی

بشنجی سنه

[شوال المكرم — مارت]

ایام	شوال المكرم	مارت	مارت افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار	٢٠	١	١٣	١٠	٢٣	
پازار ایرتسی	٢١	٢	١٤		٢٠	
صالی	٢٢	٣	١٥		١٧	
چهارشنبه	٢٣	٤	١٦		١٤	آخر بردالعجوز
پنجشنبه	٢٤	٥	١٧		١١	
☼ جمعه	٢٥	٦	١٨		٨	
جمعه ایرتسی	٢٦	٧	١٩		٦	
پازار	٢٧	٨	٢٠		٣	
پازار ایرتسی	٢٨	٩	٢١	١٠	٠	نوروز سلطانی اول موسم بهار
صالی	٢٩	١٠	٢٢	٩	٥٧	
چهارشنبه	١	١١	٢٣		٥٣	
پنجشنبه	٢	١٢	٢٤		٥١	
☼ جمعه	٣	١٣	٢٥		٤٨	
جمعه ایرتسی	٤	١٤	٢٦		٤٥	حركات حشرات
پازار	٥	١٥	٢٧		٤٣	آیدن چیلاق
پازار ایرتسی	٦	١٦	٢٨		٤٠	ثروت فنونك تأسیسی ١٣٠٧
صالی	٧	١٧	٢٩		٣٧	
چهارشنبه	٨	١٨	٣٠		٣٤	
پنجشنبه	٩	١٩	٣١		٣١	
☼ جمعه	١٠	٢٠	١		٢٨	نیسان افرنجی
جمعه ایرتسی	١١	٢١	٢		٢٥	انكشاف زهار
پازار	١٢	٢٢	٣		٢٢	
پازار ایرتسی	١٣	٢٣	٤		١٩	فریاد عندلیب
صالی	١٤	٢٤	٥		١٦	
چهارشنبه	١٥	٢٥	٦		١٣	
پنجشنبه	١٦	٢٦	٧		١٠	قرلنغج فورتنه‌سی
☼ جمعه	١٧	٢٧	٨		٧	
جمعه ایرتسی	١٨	٢٨	٩		٤	
پازار	١٩	٢٩	١٠		١	
پازار ایرتسی	٢٠	٣٠	١١	٨	٥٨	
صالی	٢١	٣١	١٢		٥٥	

[ذی القعده — نیسان]

ایام	ذی القعده	نیسان	نیسان افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
چهارشنبه	٢٢	١	١٣	٨	٥٢	اول موسم لاله
پنجشنبه	٢٣	٢	١٤		٤٩	
☼ جمعه	٢٤	٣	١٥		٤٦	
جمعه ایرتسی	٢٥	٤	١٦		٤٣	
پازار	٢٦	٥	١٧		٤٠	خا ورسز
پازار ایرتسی	٢٧	٦	١٨		٣٧	
صالی	٢٨	٧	١٩		٣٤	
چهارشنبه	٢٩	٨	٢٠		٣١	اول سته ثور
پنجشنبه	٣٠	٩	٢١		٢٨	
☼ جمعه	١	١٠	٢٢		٢٥	
جمعه ایرتسی	٢	١١	٢٣		٢٢	
پازار	٣	١٢	٢٤		١٩	
پازار ایرتسی	٤	١٣	٢٥		١٦	
صالی	٥	١٤	٢٦		١٣	اخر سته ثور
چهارشنبه	٦	١٥	٢٧		١٠	بیضهٔ سرخ
پنجشنبه	٧	١٦	٢٨		٧	رسیدن لاله بكمال
☼ جمعه	٨	١٧	٢٩		٤	
جمعه ایرتسی	٩	١٨	٣٠	٨	١	
پازار	١٠	١٩	١	٧	٥٨	عید اضحی دقیقه ساعت
پازار ایرتسی	١١	٢٠	٢		٥٥	٢٩ ١٠
صالی	١٢	٢١	٣		٥٢	
چهارشنبه	١٣	٢٢	٤		٤٩	
پنجشنبه	١٤	٢٣	٥		٤٦	
☼ جمعه	١٥	٢٤	٦		٤٣	روز خضر
جمعه ایرتسی	١٦	٢٥	٧		٤٠	چیچك فورطنه‌سی
پازار	١٧	٢٦	٨		٣٧	نهایت بهار
پازار ایرتسی	١٨	٢٧	٩		٣٥	
صالی	١٩	٢٨	١٠		٣٢	
چهارشنبه	٢٠	٢٩	١١		٣٠	آخر ایام مطر
پنجشنبه	٢١	٣٠	١٢		٢٧	

بو آیده صوغان ، فرنك اوزومی ، بوكرولجه ومایسده آجه‌جق چیچكلرك تخمی اكیلور . وایكنجی دفعه باغ بودانیر . طاوقلر قلوچقه‌یه یاتار ، اونلره قاز ، هندی . اوردك یمورطه‌لری‌ده قویوب جیو جیو چیقارملیدر . بو آیده نزله زیاده اولور ؛ ایلك علائمی مشاهده اولننجه لیمون صوینی برونه چكملیدر وبول صوایله یقاملیدر .

میوه اغاجلرینك كوكنه كوبره ویرملی وفضله داللری قوپارملیدر . شباطده دوغمش طایلره بو آیده زیاده اعتنا لازمدر .

بو آیده توماتس ، بادنجان ، خیار ، قباق ، قواطه بامیه ، پاموق وتوتون فیده‌لری دیكیلیر ، صوصام ، بورچاق ، فاصولیه ، مصر بغدایی ، كتنویرپرنج زرع اولنور .

بو آی استانبولده اكثریا موسم شتادن بقیه حالده گذران ایدر .

باغلرده كوبره‌لر معاینه اولنملی ودوندن قورقیلور ایسه صنعی بلوط دنیلن دومان ویرلمیدر .

تسخین اولنان اوطه‌لرده یاخود رطوبتلی هوالرده اوطه‌لرك جامنده بوغو حاصل اولور ، بر پاچاوره غلیسرینه باتیریلوب جاملره سوریلورسه بوغو اصلا خصوله كلمز .

[ذی الحجه — مایس]

ایام	ذی الحجه	مایس	مایس افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
☼ جمعه	٢٢	١	١٣	٧	٢٥	
جمعه ایرتسی	٢٣	٢	١٤		٢٢	
پازار	٢٤	٣	١٥		١٩	
پازار ایرتسی	٢٥	٤	١٦		١٧	فلیزقیران فورطنه‌ی
صالی	٢٦	٥	١٧		١٤	
چهارشنبه	٢٧	٦	١٨		١٢	رسیدن گل وگلنار
پنجشنبه	٢٨	٧	١٩		٩	
☼ جمعه	٢٩	٨	٢٠		٧	
جمعه ایرتسی	١	٩	٢١		٦	اولكر فورطنه‌سی
پازار	٢	١٠	٢٢		٥	باغ اوغلمه زمانی
پازار ایرتسی	٣	١١	٢٣		٣	
صالی	٤	١٢	٢٤		٠	
چهارشنبه	٥	١٣	٢٥	٦	٥٨	
پنجشنبه	٦	١٤	٢٦		٥٦	
☼ جمعه	٧	١٥	٢٧		٥٤	قیون قرقمه زمانی
جمعه ایرتسی	٨	١٦	٢٨		٥٢	
پازار	٩	١٧	٢٩		٥٠	
پازار ایرتسی	١٠	١٨	٣٠		٤٨	قباق ملتمی
صالی	١١	١٩	٣١		٤٦	
چهارشنبه	١٢	٢٠	١		٤٤	حزیران افرنجی
پنجشنبه	١٣	٢١	٢		٤٢	
☼ جمعه	١٤	٢٢	٣		٤٠	
جمعه ایرتسی	١٥	٢٣	٤		٣٨	
پازار	١٦	٢٤	٥		٣٧	
پازار ایرتسی	١٧	٢٥	٦		٣٦	
صالی	١٨	٢٦	٧		٣٥	موسم حصاد
چهارشنبه	١٩	٢٧	٨		٣٤	
پنجشنبه	٢٠	٢٨	٩		٣٢	
☼ جمعه	٢١	٢٩	١٠		٣١	
جمعه ایرتسی	٢٢	٣٠	١١		٣٠	
پازار	٢٣	٣١	١٢		٢٨	

[محرم الحرام — حزیران]

ایام	محرم الحرام	حزیران	حزیران افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار ایرتسی	٢٤	١	١٣	٦	٢٧	
صالی	٢٦	٢	١٤		٢٦	
چهارشنبه	٢٧	٣	١٥		٢٦	
پنجشنبه	٢٨	٤	١٦		٢٥	
☼ جمعه	٢٩	٥	١٧		٢٥	
جمعه ایرتسی	٣٠	٦	١٨		٢٤	
پازار	١	٧	١٩		٢٤	
پازار ایرتسی	٢	٨	٢٠		٢٤	گون دونمی فورطنه‌سی
صالی	٣	٩	٢١		٢٤	اول فصل صیف
چهارشنبه	٤	١٠	٢٢		٢٤	
پنجشنبه	٥	١١	٢٣		٢٤	
☼ جمعه	٦	١٢	٢٤		٢٥	
جمعه ایرتسی	٧	١٣	٢٥		٢٥	
پازار	٨	١٤	٢٦		٢٦	یاپراق آشی زمانی
پازار ایرتسی	٩	١٥	٢٧		٢٦	
صالی	١٠	١٦	٢٨		٢٧	
چهارشنبه	١١	١٧	٢٩		٢٨	
پنجشنبه	١٢	١٨	٣٠		٢٩	یاپراق فورطنه‌سی
☼ جمعه	١٣	١٩	١		٣٠	توز افرنجی
جمعه ایرتسی	١٤	٢٠	٢		٣١	
پازار	١٥	٢١	٣		٣٢	اول باد سموم
پازار ایرتسی	١٦	٢٢	٤		٣٣	
صالی	١٧	٢٣	٥		٣٤	
چهارشنبه	١٨	٢٤	٦		٣٥	آتش گیجه‌سی
پنجشنبه	١٩	٢٥	٧		٣٦	
☼ جمعه	٢٠	٢٦	٨		٣٨	
جمعه ایرتسی	٢١	٢٧	٩		٤٠	
پازار	٢٢	٢٨	١٠		٤٢	
پازار ایرتسی	٢٣	٢٩	١١		٤٣	عید حواریون
صالی	٢٤	٣٠	١٢		٤٥	

بو آیده یاپراق آشیسنه باشلانیر . مایسك اوندن اون بشنه قدر كوتوكلرك فیلیزلرینی قیرمق وباغ اوله‌مق زمانیدر . صیجاقلر اركن باصمش ایسه بو كا مایس ابتداسنده مباشرت لازمدر .

ایپك بوجكاری بو آیلرده بیوتلمكه باشلانور ، حیوانات چایره چیقمار . چایرده حیواناتی صتماغیدن محافظه ایتمك ایچون برونلرینه كوكورت توتسیسی ویرملیدر وصوینی یره موضوع قووالرده ایچیرملیدر یكرمی گون چایر اكثریا كافی گلیر . اون گون مدت حیوانه ساده یشیل یدرملیدر وامعاسنك كاملاً تمیزلنمسنه باقلیدر .

بو آیده لحنه ، قارنابیت ، كره‌ویز فیده‌لری ومالطه پاتاتسی دیكیلیر . خاووج وشالغم تخمی زرع اولنور .

یپراق آشیسی بو آیك یكرمیسنه قدر قابل تطبیق واجرادر .

روزبلدا بو آیه مصادفدر . ایپك بوجكاری تربیه‌سی ختامه ایرر .

بو آیده یلیجلره ضیای شمس مضردر كومسلری بول صوایله مكملاً یقاملیدر . موسم حصاد بو آیده باشلار . قولرا ایله كتان كماله ایرر . بو آیده میوه اغاجلری ایكی قسم صوایله قارشدیرلمش حیوانات اهلیه ادراریله كوبره‌لنیرسه پك نافع گلیر .

[صفرالخیر — تموز]

ایام	صفر الخیر	تموز	تموز افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
چهارشنبه	٢٤	١	١٣	٦	٤٧	
پنجشنبه	٢٥	٢	١٤		٤٩	
☼ جمعه	٢٦	٣	١٥		٥١	
جمعه ایرتسی	٢٧	٤	١٦		٥٣	
پازار	٢٨	٥	١٧		٥٥	
پازار ایرتسی	٢٩	٦	١٨		٥٥	
صالی	٣٠	٧	١٩		٥٧	شدت حرارت
چهارشنبه	١	٨	٢٠		٥٩	
پنجشنبه	٢	٩	٢١	٧	٢	
☼ جمعه	٣	١٠	٢٢		٤	
جمعه ایرتسی	٤	١١	٢٣		٦	
پازار	٥	١٢	٢٤		٩	
پازار ایرتسی	٦	١٣	٢٥		١١	
صالی	٧	١٤	٢٦		١٤	
چهارشنبه	٨	١٥	٢٧		١٦	حمرت عنب
پنجشنبه	٩	١٦	٢٨		١٨	یاپراق آشیسی نهایتی
☼ جمعه	١٠	١٧	٢٩		٢١	
جمعه ایرتسی	١١	١٨	٣٠		٢٣	اول ایام باحور لیلهٔ
زار	١٢	١٩	٣١		٢٦	مولد النبی علیه السلام
پازار ایرتسی	١٣	٢٠	١		٢٩	روزالیاس
صالی	١٤	٢١	٢		٣٢	
چهارشنبه	١٥	٢٢	٣		٣٥	
پنجشنبه	١٦	٢٣	٤		٣٧	
☼ جمعه	١٧	٢٤	٥		٤٠	
جمعه ایرتسی	١٨	٢٥	٦		٤٣	
پازار	١٩	٢٦	٧		٤٦	اخر ایام باخور
پازار ایرتسی	٢٠	٢٧	٨		٤٩	
صالی	٢١	٢٨	٩		٥٢	نهایت قوهٔ کرما
چهارشنبه	٢٢	٢٩	١٠		٥٥	
پنجشنبه	٢٣	٣٠	١١		٥٨	
☼ جمعه	٢٤	٣١	١٢	٨	١	

[ربیع الاول — اغستوس]

ایام	ربیع الاول	اغستوس	اغستوس افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٢٥	١	١٣	٨	٦	اول صوم مریم
پازار	٢٦	٢	١٤		٩	
پازار ایرتسی	٢٧	٣	١٥		١٢	
صالی	٢٨	٤	١٦		١٥	
چهارشنبه	٢٩	٥	١٧		١٧	
پنجشنبه	٣٠	٦	١٨		٢٠	عید تجلی عیسی حواریون
☼ جمعه	١	٧	١٩		٢٣	
جمعه ایرتسی	٢	٨	٢٠		٢٦	
پازار	٣	٩	٢١		٢٩	تغییر اوراق
پازار ایرتسی	٤	١٠	٢٢		٣٢	
صالی	٥	١١	٢٣		٣٥	
چهارشنبه	٦	١٢	٢٤		٣٨	آخر باد سموم
پنجشنبه	٧	١٣	٢٥		٤١	
☼ جمعه	٨	١٤	٢٦		٤٤	
جمعه ایرتسی	٩	١٥	٢٧		٤٧	وفات مریم
پازار	١٠	١٦	٢٨		٥٠	
پازار ایرتسی	١١	١٧	٢٩		٥٣	
صالی	١٢	١٨	٣٠		٥٦	رأس سنهٔ یهود سنه ٥٦٥٨
چهارشنبه	١٣	١٩	٣١		٥٩	جلوس همایون سنه ١٢٩٣
پنجشنبه	١٤	٢٠	١	٩	٢	ایلول افرنجی
☼ جمعه	١٥	٢١	٢		٥	کمال اثمار
جمعه ایرتسی	١٦	٢٢	٣		٨	
پازار	١٧	٢٣	٤		١١	
پازار ایرتسی	١٨	٢٤	٥		١٤	
صالی	١٩	٢٥	٦		١٧	
چهارشنبه	٢٠	٢٦	٧		٢٠	قوچ آییرمه زمانی
پنجشنبه	٢١	٢٧	٨		٢٣	
☼ جمعه	٢٢	٢٨	٩		٢٦	
جمعه ایرتسی	٢٣	٢٩	١٠		٢٩	
پازار	٢٤	٣٠	١١		٣١	
پازار ایرتسی	٢٥	٣١	١٢		٣٤	

بو آیده پراصه یاصدیغی آچیلیر وآمریقالحنه سی تخمی اکیلیر . کذلك مارسلیا پاتاتسی اکیلیر . حزیرانده هوالر معتدل دوام ایتمش ایسه بو آیك اواسطنه قدر یپراق آشیسنك دوای قابلدر . باغلر کوکورتلنیر . آت واینکلره قورو اوت بو آیده پك نافعدر . هوالر زیاده صیجاق کیدرسه کومس حیواناتنه زیاده اهتمام لازمدر . تموز صیجاقلری اکثریا انسانی اسمرلتیر ویوزده لکه حاصل ایلر ، بوکا چاره اولمق اوزره کونش چیقمزدن اقدم یوز غرام کول صویی اللی غرام غلیسرین واللی سانتیغرام کیتره ضمنی محلولنی یوزه واللره سورملیدر .

بو آیده کتان ، خشخاش ، زغفران ، یولاف وکنور وشلغم و پانجار و طورپ تخملری اکیلیر وپراصه فیده لری یاپیلیر . ایکنجی یاپراق آشیسی دخی اغستوسده اجرا اولنور . ایلك زیتون محصولاتی آلنیر . فقط اغاجلردن صوپا ووره رق محصول طوپلامق اصول قدیمندن فراغت اولنورسه زیتونلردن ییل آشیری محصول آلمق محذوری قالقار .

بو آیده طاووق یمورطه لری قولوجقه استعدادینی حائز دکلدر ، اونك ایچون صاقلانمغه ایی کلیر .

ایلك اوزوم محصولی بو آیده کوریلور . بال آریلری قیشاق یرلره چکیلیر . بالمومی آلمق زمانی شمدیدر .

[ربیع الاخر — ایلول]

ایام	ربیع الآخر	ایلول	ایلول افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
صالی	٢٦	١	١٣	٩	٣٧	
چهارشنبه	٢٧	٢	١٤		٤٠	
پنجشنبه	٢٨	٣	١٥		٤٣	
☼ جمعه	٢٩	٤	١٦		٤٦	انکسار کرما
جمعه ایرتسی	١	٥	١٧		٤٩	
پازار	٢	٦	١٨		٥٢	
پازار ایرتسی	٣	٧	١٩		٥٥	
صالی	٤	٨	٢٠		٥٨	ولادت مریم
چهارشنبه	٥	٩	٢١		٠	
پنجشنبه	٦	١٠	٢٢	١٠	٣	اول فصل خریف
☼ جمعه	٧	١١	٢٣		٦	
جمعه ایرتسی	٨	١٢	٢٤		٩	
پازار	٩	١٣	٢٥		١٢	
پازار ایرتسی	١٠	١٤	٢٦		١٥	عید الصلیب
صالی	١١	١٥	٢٧		١٧	
چهارشنبه	١٢	١٦	٢٨		٢٠	
پنجشنبه	١٣	١٧	٢٩		٢٣	
☼ جمعه	١٤	١٨	٣٠		٢٥	
جمعه ایرتسی	١٥	١٩	١		٢٨	تشرین اول افرنجی
پازار	١٦	٢٠	٢		٣١	
پازار ایرتسی	١٧	٢١	٣		٣٤	
صالی	١٨	٢٢	٤		٣٧	
چهارشنبه	١٩	٢٣	٥		٣٩	
پنجشنبه	٢٠	٢٤	٦		٤٣	
☼ جمعه	٢١	٢٥	٧		٤٥	بدأ سقوط اوراق
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٦	٨		٤٨	
پازار	٢٣	٢٧	٩		٥٠	
پازار ایرتسی	٢٤	٢٨	١٠		٥٣	
صالی	٢٥	٢٩	١١		٥٦	
چهارشنبه	٢٦	٣٠	١٢		٥٨	مریم انا فورطنه سی

[جماذی الاول — تشرین اول]

ایام	جماذی الاول	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پنجشنبه	٢٧	١	١٣	١٠	٥٩	
☼ جمعه	٢٨	٢	١٤	١١	١	اول ایام مطر
جمعه ایرتسی	٢٩	٣	١٥		٣	
پازار	٣٠	٤	١٦		٧	
پازار ایرتسی	١	٥	١٧		٦	
صالی	٢	٦	١٨		٩	
چهارشنبه	٣	٧	١٩		١١	
پنجشنبه	٤	٨	٢٠		١٤	
☼ جمعه	٥	٩	٢١		١٧	باغ بوزمی فورطنه سی
جمعه ایرتسی	٦	١٠	٢٢		١٩	برودت میاه
پازار	٧	١١	٢٣		٢٢	
پازار ایرتسی	٨	١٢	٢٤		٢٣	
صالی	٩	١٣	٢٥		٢٧	
چهارشنبه	١٠	١٤	٢٦		٢٩	
پنجشنبه	١١	١٥	٢٧		٣١	
☼ جمعه	١٢	١٦	٢٨		٣٤	
جمعه ایرتسی	١٣	١٧	٢٩		٣٦	بالق فورطنه سی
پازار	١٤	١٨	٣٠		٣٩	وقت قطع اشجار
پازار ایرتسی	١٥	١٩	٣١		٤١	
صالی	١٦	٢٠	١		٤٣	تشرین ثانی افرنجی
چهارشنبه	١٧	٢١	٢		٤٦	
پنجشنبه	١٨	٢٢	٣		٤٨	
☼ جمعه	١٩	٢٣	٤		٥٠	
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٤	٥		٥٧	
پازار	٢١	٢٥	٦		٥٩	
پازار ایرتسی	٢٢	٢٦	٧	١٢	١	روز قاسم
صالی	٢٣	٢٧	٨		٣	
چهارشنبه	٢٤	٢٨	٩		٥	
پنجشنبه	٢٥	٢٩	١٠		٧	نزول شبنم
☼ جمعه	٢٦	٣٠	١١		٩	
جمعه ایرتسی	٢٧	٣١	١٢		١١	

بو آیده قزموق ، قاپلیجه ، اربه ، یولاف قیش پاتاته سی ، طورب ، چاودار و بغدای کبی محصولات زرع اولنور .

بروسه قاپلیجه لرینك زمان زیارتیدر ، اورانك صوك بهار موسم استحمامی ایلول غایه سنه قدر سورر .

میوه لردن المالری غایت قوراق هواده قوپارمق لازمدر . بو آیده کومس حیواناتنه ات قیرنتیلریله قوسفات دوشوایله قاریشیق یم ویرمك پك نافعدر .

اوزوم ایله تداوی بو آیده در . علی الخصوص فرط اکل سببیله عسرت هضمه دوچار اولانلرك الات هضمیه لرینی اوزوم پك ایی تمیزلر ؛ اوزوم ایله تداوی روماتیزمه یه دخی نافعدر .

بو آیك اون بشنده اغاج کسمك وبودامق وفدان دیکمك موسمی حلول ایتمشدر .

بقله وایلك بهار اسپناغیله بزلیه تام بو وقت زرع اولنور .

لیمونلقلرده حفظی لازمکلن صاقسیلر آچیقده براقلمه ملیدر .

پانجار اکیلیر چاره کوبره اتمق پك نافع کلیر . الماشرابی بو آیدن اعتباراً یاپلمغه باشلار .

بو آیده طاووقلره پشمش پاتاتس ویرمك پك نافعدر زیاده سمیردر .

[جمادی الآخر ـ تشرین ثانی]

ایام	جمادی الآخر	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	اقشام د	اقشام س	ملاحظات
پازار	٢٨	١	١٣	١٣	١٢	
پازار ایرتسی	٢٩	٢	١٤	١٥		
صالی	٣٠	٣	١٥	١٧		
چهارشنبه	١	٤	١٦	١٨		رجب الفرد
پنجشنبه	٢	٥	١٧	٢٠		
☼ جمعه	٣	٦	١٨	٢٢		لیلهٔ رغائب
جمعه ایرتسی	٤	٧	١٩	٢٤		قوچ قاتمی فورتنه‌سی
پازار	٥	٨	٢٠	٢٥		
پازار ایرتسی	٦	٩	٢١	٢٧		
صالی	٧	١٠	٢٢	٢٨		
چهارشنبه	٨	١١	٢٣	٣٠		
پنجشنبه	٩	١٢	٢٤	٣١		
☼ جمعه	١٠	١٣	٢٥	٣٣		
جمعه ایرتسی	١١	١٤	٢٦	٣٤		نزول ماء الاشجار
پازار	١٢	١٥	٢٧	٣٦		اول صوم میلاد
پازار ایرتسی	١٣	١٦	٢٨	٣٧		
صالی	١٤	١٧	٢٩	٣٨		
چهارشنبه	١٥	١٨	٣٠	٤٩		
پنجشنبه	١٦	١٩	١	٤٠		کانون اول افرنجی
☼ جمعه	١٧	٢٠	٢	٤١		
جمعه ایرتسی	١٨	٢١	٣	٤٢		
پازار	١٩	٢٢	٤	٤٣		
پازار ایرتسی	٢٠	٢٣	٥	٤٤		
صالی	٢١	٢٤	٦	٤٥		
چهارشنبه	٢٢	٢٥	٧	٤٦		
پنجشنبه	٢٣	٢٦	٨	٤٧		آخر سقوط اوراق
☼ جمعه	٢٤	٢٧	٩	٤٨		
جمعه ایرتسی	٢٥	٢٨	١٠	٤٩		
پازار	٢٦	٢٩	١١	٥٠		لیلهٔ معراج النبی علیه السلام
پازار ایرتسی	٢٧	٣٠	١٢	٥٠		قره قیش فورتنه‌سی

[رجب الفرد ـ کانون اول]

ایام	رجب	کانون اول	کانون اول افرنجی	اقشام د	اقشام س	ملاحظات
صالی	٢٨	١	١٣	٥٠	١٢	
چهارشنبه	٢٩	٢	١٤	٥١		
پنجشنبه	١	٣	١٥	٥١		
☼ جمعه	٢	٤	١٦	٥٢		
جمعه ایرتسی	٣	٥	١	٥٢		
پازار	٤	٦	١	٥٢		اول شب یلدا
پازار ایرتسی	٥	٧	١٩	٥٢		
صالی	٦	٨	٢٠	٥٢		
چهارشنبه	٧	٩	٢١	٥٢		
پنجشنبه	٨	١٠	٢٢	٥٢		اول اربعین
☼ جمعه	٩	١١	٢٣	٥٢		
جمعه ایرتسی	١٠	١٢	٢٤	٥٢		آخر شب یلدا
پازار	١١	١٣	٢٥	٥١		
پازار ایرتسی	١٢	١٤	٢٦	٥١		
صالی	١٣	١٥	٢٧	٥١		
چهارشنبه	١٤	١٦	٢٨	٥٠		
پنجشنبه	١٥	١٧	٢٩	٥٠		لیلهٔ برات
☼ جمعه	١٦	١٨	٣٠	٤٩		
جمعه ایرتسی	١٧	١٩	٣١	٤٨		☞ ولادت همایون ١٢٥٨
پازار	١٨	٢٠	١	٤٨		کانون ثانی افرنجی
پازار ایرتسی	١٩	٢١	٢	٤٧		رأس سنهٔ میلادی ١٨٩٩
صالی	٢٠	٢٢	٣	٤٦		
چهارشنبه	٢١	٢٣	٤	٤٥		
پنجشنبه	٢٢	٢٤	٥	٤٤		
☼ جمعه	٢٣	٢٥	٦	٤٣		شب میلاد عیسی
جمعه ایرتسی	٢٤	٢٦	٧	٤٢		زمهریر فورطنه‌سی
پازار	٢٥	٢٧	٨	٤١		اشتداد برد
پازار ایرتسی	٢٦	٢٨	٩	٤٠		
صالی	٢٧	٢٩	١٠	٣٩		
چهارشنبه	٢٨	٣٠	١١	٣٨		
پنجشنبه	٢٩	٣١	١٢	٣٧		

بو آیده انکنار برالماسی قره‌چین دیکیلیر. میوه اغاجلری بوداتمغه بو آیده باشلانیر. لیمونلقلرده قیشلاقلرده حفظ اولنه‌جق شیلر هوا معتدل ایسه بو زمانه‌قدر آچیقده براغیله‌بیلیر.

چفت سورمك باشلار. زیتون وکستانه محصولاتی طوپلامق اکمال اولنور. فیلوقسرالی باغلره سولفورده قاربون بو آیده پك نافع کلیر.

دوکولمش یپراقلری طوپلایوب کومسلره یتاق یاپیلیدر.

سنه‌نك شرابی یاپیلمش واختمری کلمش اولور. فوچیلر دائما دولو دوره‌لیدر. اکر هوالر صوؤق کیدرسه شیشه‌لره چکرلر.

اشجار بریردن بریره نقل اولنمق وفدان دیکلمك استنیرسه بو آیده باشلانیر.

خطهٔ مصریه‌ده فول، نحود، بقله وبلدی توتون زرع اولنور.

رأس سنهٔ افرنجیه مناسبتیله فرنکلر یکدیکری تبریك ایدرلر.

چفت سورمه اکمال اولنمشدر. چایرلره‌سقی واروا حارقلری آچارلر.

کومسلرده یمورطه‌لق یاپیلیدر. بونك ایچون طاووقلره سبزه قیرنتیلریله سائره‌یی حاشلایوب ویرمك لازمدر.

انکنار تارلالرینك تماماً اورتلمسی ایجاب ایدر.

[شعبان المعظم ـ کانون ثانی]

ایام	شعبان	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
☼ جمعه	٣٠	١	١٣	١١	٠٧	
جمعه ایرتسی	١	٢	١٤		٣٦	رمضان المبارك
پازار	٢	٣	١٥		٣٥	
پازار ایرتسی	٣	٤	١٦		٣٣	ظهور عطارد صباحی
صالی	٤	٥	١٧		٣٢	
چهارشنبه	٥	٦	١٨		٣٠	القاء الصلیب فی الماء
پنجشنبه	٦	٧	١٩		٢٩	
☼ جمعه	٧	٨	٢٠		٢٧	
جمعه ایرتسی	٨	٩	٢١		٢٦	
پازار	٩	١٠	٢٢		٢٤	
پازار ایرتسی	١٠	١١	٢٣		٢٢	
صالی	١١	١٢	٢٤		٢١	
چهارشنبه	١٢	١٣	٢٥		١٩	وضع اسم عیسی
پنجشنبه	١٣	١٤	٢٦		١٧	
☼ جمعه	١٤	١٥	٢٧		١٥	شدت سرما
جمعه ایرتسی	١٥	١٦	٢٨		١٣	زیارت خرقهٔ سعادت
پازار	١٦	١٧	٢٩		١١	آخر اربعین
پازار ایرتسی	١٧	١٨	٣٠		٩	اول خمسین
صالی	١٨	١٩	٣١		٧	
چهارشنبه	١٩	٢٠	١		٥	شباط افرنجی
پنجشنبه	٢٠	٢١	٢		٣	
☼ جمعه	٢١	٢٢	٣		١	
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٣	٤	١١	٥٩	
پازار	٢٣	٢٤	٥		٥٧	
پازار ایرتسی	٢٤	٢٥	٦		٥٤	
صالی	٢٥	٢٦	٧		٥٢	غایت قوت سرما
چهارشنبه	٢٦	٢٧	٨		٤٩	
پنجشنبه	٢٧	٢٨	٩		٤٧	لیلهٔ قدر
☼ جمعه	٢٨	٢٩	١٠		٤٩	
جمعه ایرتسی	٢٩	٣٠	١١		٤٧	
پازار	٣٠	٣١	١٢		٣٩	عید فطر

[رمضان المبارك ـ شباط]

ایام	شوال	شباط	شباط افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
پازار ایرتسی	١	١	١٣	١١	٣٧	
صالی	٢	٢	١٤		٣٤	عید الشمع للقمامه
چهارشنبه	٣	٣	١٥		٣٢	غرس الاشجار
پنجشنبه	٤	٤	١٦		٢٩	
☼ جمعه	٥	٥	١٧		٢٧	
جمعه ایرتسی	٦	٦	١٨		٢٥	جمرهٔ اولی در هوا
پازار	٧	٧	١٩		٢٢	
پازار ایرتسی	٨	٨	٢٠		١٩	
صالی	٩	٩	٢١		١٧	
چهارشنبه	١٠	١٠	٢٢		١٤	
پنجشنبه	١١	١١	٢٣		١٢	
☼ جمعه	١٢	١٢	٢٤		٩	
جمعه ایرتسی	١٣	١٣	٢٥		٧	
پازار	١٤	١٤	٢٦		٤	جمرهٔ ثانیه در آب
پازار ایرتسی	١٥	١٥	٢٧		١	آمدن لقلق
صالی	١٦	١٦	٢٨	١٠	٥٩	پرهیز کبیر نصارا
چهارشنبه	١٧	١٧	١		٥٦	مارت افرنجی
پنجشنبه	١٨	١٨	٢		٥٣	
☼ جمعه	١٩	١٩	٣		٥١	
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٠	٤		٤٨	
پازار	٢١	٢١	٥		٤٥	جمرهٔ ثالثه در خاك
پازار ایرتسی	٢٢	٢٢	٦		٤٢	
صالی	٢٣	٢٣	٧		٤٠	باغ بودامه وقلم آشیسی زمانی
چهارشنبه	٢٤	٢٤	٨		٣٧	
پنجشنبه	٢٥	٢٥	٩		٣٤	
☼ جمعه	٢٦	٢٦	١٠		٣١	اول برد العجوز
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٧	١١		٢٨	
پازار	٢٨	٢٨	١٢		٢٦	

بو آیده دخی اشجار نقل وغرس اولنور. اشجار غرس اولنمق ایچون علی الخصوص سوقاقلره مخصوص ایسه طپراغی درین قازوب طاشلری کوزلجه آییقلامه‌لیدر.

بو آیده لیمونلقلر ١٤ درجه‌دن دون اولمه‌ملی.

قناب دیکیلیر.

الات زرعیه‌یی مکملاً تعمیر واحضار ایدرلر.

اغاجلرك یوصوکنی وفنا قبوقلرینی آییقلیوب سولفات ده‌فرلی کرچلی محلول ایله یقامه‌لیدرکه قورد اوشمسون.

طاووقلره بولاف ویریلیرسه یمورطه‌یه حریص اولور. هندیلر بو آیده قلوچقه اولور، اونك ایچون یمه وکومسلرك حالنه اعتنا لازمدر.

بو آیده بادنجان یاصدیغی یاپیلیر. باغ بودانیر. پراصه، صوغان کره‌ویز تخملری واشجاردن کستانه میوه‌دن خیار، فرنك پاتی وپه‌تونیا تخملری اکیلیر.

قارناوال بو آیه مصادفدر اونبشندن صوکره‌کی پازاردن اعتباراً اونبش کون سورر.

بو آیده یکی باغ فدانلری دیکیلیر.

سبزه باغچه‌لرینی تمیزله‌لی وبالاده یازدقلریمزله سبزه‌لری اکملیدر. هوا یاغیش اولورسه انکنارلر آچلملی، دون وقوعه کلیرسه اورتملیدر.

بتون میوه اغاجلرینی شمدی بودارلر.

(شوال المکرم — مارت)

ایام	شوال المکرم	مارت	مارت افرنجی	امساك س د	ملاحظات
پازار	۲۰	۱	۱۳	۱۰ ۲۳	
پازار ایرتسی	۲۱	۲	۱٤	۲۰	
صالی	۲۲	۳	۱۵	۱۷	
چهارشنبه	۲۳	٤	۱۶	۱٤	آخر بردالعجوز
پنجشنبه	۲٤	۵	۱۷	۱۱	
☼ جمعه	۲۵	۶	۱۸	۸	
جمعه ایرتسی	۲۶	۷	۱۹	۶	
پازار	۲۷	۸	۲۰	۳	
پازار ایرتسی	۲۸	۹	۲۱	۱۰ ۰	نوروز سلطانی اول موسم بهار
صالی	۲۹	۱۰	۲۲	۹ ۵۷	
چهارشنبه	۱	۱۱	۲۳	۵۳	
پنجشنبه	۲	۱۲	۲٤	۵۱	
☼ جمعه	۳	۱۳	۲۵	٤۸	
جمعه ایرتسی	٤	۱٤	۲۶	٤۵	حرکات حشرات
پازار	۵	۱۵	۲۷	٤۳	آدن چیلاق
پازار ایرتسی	۶	۱۶	۲۸	٤۰	ثروت فنونك تأسیسی ۱۳۰۷
صالی	۷	۱۷	۲۹	۳۷	
چهارشنبه	۸	۱۸	۳۰	۳٤	
پنجشنبه	۹	۱۹	۳۱	۳۱	
☼ جمعه	۱۰	۲۰	۱	۲۸	نیسان افرنجی
جمعه ایرتسی	۱۱	۲۱	۲	۲۵	انکشاف زهار
پازار	۱۲	۲۲	۳	۲۲	
پازار ایرتسی	۱۳	۲۳	٤	۱۹	فریاد عندلیب
صالی	۱٤	۲٤	۵	۱۶	
چهارشنبه	۱۵	۲۵	۶	۱۳	
پنجشنبه	۱۶	۲۶	۷	۱۰	قرلنغیچ فورتنه‌سی
☼ جمعه	۱۷	۲۷	۸	۷	
جمعه ایرتسی	۱۸	۲۸	۹	٤	
پازار	۱۹	۲۹	۱۰	۱	
پازار ایرتسی	۲۰	۳۰	۱۱	۸ ۵۸	
صالی	۲۱	۳۱	۱۲	۵۵	

(ذی القعده — نیسان)

ایام	ذی القعده	نیسان	نیسان افرنجی	امساك س د	ملاحظات
چهارشنبه	۲۲	۱	۱۳	۸ ۵۲	اول موسم لاله
پنجشنبه	۲۳	۲	۱٤	٤۹	
☼ جمعه	۲٤	۳	۱۵	٤۶	
جمعه ایرتسی	۲۵	٤	۱۶	٤۳	
پازار	۲۶	۵	۱۷	٤۰	خاورسز
پازار ایرتسی	۲۷	۶	۱۸	۳۷	
صالی	۲۸	۷	۱۹	۳٤	
چهارشنبه	۲۹	۸	۲۰	۳۱	اول سنهٔ ثور
پنجشنبه	۳۰	۹	۲۱	۲۸	
☼ جمعه	۱	۱۰	۲۲	۲۵	
جمعه ایرتسی	۲	۱۱	۲۳	۲۲	
پازار	۳	۱۲	۲٤	۱۹	
پازار ایرتسی	٤	۱۳	۲۵	۱۶	
صالی	۵	۱٤	۲۶	۱۳	اخر سنهٔ ثور
چهارشنبه	۶	۱۵	۲۷	۱۰	بیضهٔ سرخ
پنجشنبه	۷	۱۶	۲۸	۷	رسیدن لاله بکمال
☼ جمعه	۸	۱۷	۲۹	٤	
جمعه ایرتسی	۹	۱۸	۳۰	۸ ۱	
پازار	۱۰	۱۹	۱	۷ ۵۸	عید اضحی دقیقه ساعت ۲۹ ۱۰
پازار ایرتسی	۱۱	۲۰	۲	۵۵	
صالی	۱۲	۲۱	۳	۵۲	
چهارشنبه	۱۳	۲۲	٤	٤۹	
پنجشنبه	۱٤	۲۳	۵	٤۶	
☼ جمعه	۱۵	۲٤	۶	٤۳	روز حضر
جمعه ایرتسی	۱۶	۲۵	۷	٤۰	چچك فورتنه‌سی
پازار	۱۷	۲۶	۸	۳۷	نهایت بهار
پازار ایرتسی	۱۸	۲۷	۹	۳۵	
صالی	۱۹	۲۸	۱۰	۳۲	
چهارشنبه	۲۰	۲۹	۱۱	۳۰	آخر ایام مطر
پنجشنبه	۲۱	۳۰	۱۲	۲۷	

بو آیده صوغان ، فرنك اوزومی ، بوکرولجه ومایسده آچه‌جق چیچکلرك تخمی اکیلور . وایکنجی دفعه باغ بودانیر . طاوقلر قلوچقه یه یاتار ، اونلره قاز ، هندی . اوردك یمورطه‌لری‌ده قویوب جیو جیو چیقارملیدر . بو آیده نزله زیاده اولور ؛ ایلك علائمی مشاهده اولننجه لیمون صوینی برونه چکملیدر وبول صوایله ییقاملیدر .

میوه اغاجلرینك کوکنه کوبره ویرملی وفضله داللری قوپارملیدر . شباطده دوغمش طایلره بو آیده زیاده اعتنا لازمدر .

بو آیده توماتس ، بادنجان ، خیار ، قباق ، قواطه بامیه ، پاموق وتوتون فیده‌لری دیکیلیر ، صوصام ، بورچاق ، فاصولیه ، مصر بغدایی ، کنوی پرنج زرع اولنور .

بو آی استانبولده اکثریا موسم شتادن بقیه حالده کذران ایدر .

باغلرده کوبره‌لر معاینه اولنملی ودوندن قورقیلور ایسه صنعی بلوط دنیلن دومان ویرملیدر .

تسخین اولنان اوطه‌لرده یاخود رطوبتلی هوالرده اوطه‌لرك جامنده بوغو حاصل اولور ، بر پاچاوره غلیسرینه باتیریلوب جاملره سوریلورسه بوغو اصلا خصوله کلز .

(ذی الحجه — مایس)

ایام	ذی الحجه	مایس	مایس افرنجی	امساك س د	ملاحظات
☼ جمعه	۲۲	۱	۱۳	۷ ۲۵	
جمعه ایرتسی	۲۳	۲	۱٤	۲۲	
پازار	۲٤	۳	۱۵	۱۹	
پازار ایرتسی	۲۵	٤	۱۶	۱۷	فالیزقیران فورطنه‌سی
صالی	۲۶	۵	۱۷	۱٤	
چهارشنبه	۲۷	۶	۱۸	۱۲	رسیدن گل وکلنار
پنجشنبه	۲۸	۷	۱۹	۹	
☼ جمعه	۲۹	۸	۲۰	۷	
جمعه ایرتسی	۱	۹	۲۱	۶	اولکر فورطنه‌سی
پازار	۲	۱۰	۲۲	۵	باغ اوشلمه زمانی
پازار ایرتسی	۳	۱۱	۲۳	۳	
صالی	٤	۱۲	۲٤	۰	
چهارشنبه	۵	۱۳	۲۵	۶ ۵۸	
پنجشنبه	۶	۱٤	۲۶	۵۶	
☼ جمعه	۷	۱۵	۲۷	۵٤	قیون قرقمه زمانی
جمعه ایرتسی	۸	۱۶	۲۸	۵۲	
پازار	۹	۱۷	۲۹	۵۰	
پازار ایرتسی	۱۰	۱۸	۳۰	٤۸	قباق ملقی
صالی	۱۱	۱۹	۳۱	٤۶	
چهارشنبه	۱۲	۲۰	۱	٤٤	حزیران افرنجی
پنجشنبه	۱۳	۲۱	۲	٤۲	
☼ جمعه	۱٤	۲۲	۳	٤۰	
جمعه ایرتسی	۱۵	۲۳	٤	۳۸	
پازار	۱۶	۲٤	۵	۳۷	
پازار ایرتسی	۱۷	۲۵	۶	۳۶	
صالی	۱۸	۲۶	۷	۳۵	موسم حصاد
چهارشنبه	۱۹	۲۷	۸	۳٤	
پنجشنبه	۲۰	۲۸	۹	۳۲	
☼ جمعه	۲۱	۲۹	۱۰	۳۱	
جمعه ایرتسی	۲۲	۳۰	۱۱	۳۰	
پازار	۲۳	۳۱	۱۲	۲۸	

(محرم الحرام — حزیران)

ایام	محرم الحرام	حزیران	حزیران افرنجی	امساك س د	ملاحظات
پازار ایرتسی	۲٤	۱	۱۳	۶ ۲۷	
صالی	۲۶	۲	۱٤	۲۶	
چهارشنبه	۲۷	۳	۱۵	۲۶	
پنجشنبه	۲۸	٤	۱۶	۲۵	
☼ جمعه	۲۹	۵	۱۷	۲۵	
جمعه ایرتسی	۳۰	۶	۱۸	۲٤	
پازار	۱	۷	۱۹	۲٤	
پازار ایرتسی	۲	۸	۲۰	۲٤	کون دونمی فورطنه‌سی
صالی	۳	۹	۲۱	۲٤	اول فصل صیف
چهارشنبه	٤	۱۰	۲۲	۲٤	
پنجشنبه	۵	۱۱	۲۳	۲٤	
☼ جمعه	۶	۱۲	۲٤	۲۵	
جمعه ایرتسی	۷	۱۳	۲۵	۲۵	
پازار	۸	۱٤	۲۶	۲۶	یاپراق آشی زمانی
پازار ایرتسی	۹	۱۵	۲۷	۲۶	
صالی	۱۰	۱۶	۲۸	۲۷	
چهارشنبه	۱۱	۱۷	۲۹	۲۸	
پنجشنبه	۱۲	۱۸	۳۰	۲۹	یاپراق فورطنه‌سی
☼ جمعه	۱۳	۱۹	۱	۳۰	توز افرنجی
جمعه ایرتسی	۱٤	۲۰	۲	۳۱	
پازار	۱۵	۲۱	۳	۳۲	اول باد سموم
پازار ایرتسی	۱۶	۲۲	٤	۳۳	
صالی	۱۷	۲۳	۵	۳٤	
چهارشنبه	۱۸	۲٤	۶	۳۵	آتش کیجه‌سی
پنجشنبه	۱۹	۲۵	۷	۳۶	
☼ جمعه	۲۰	۲۶	۸	۳۸	
جمعه ایرتسی	۲۱	۲۷	۹	٤۰	
پازار	۲۲	۲۸	۱۰	٤۲	
پازار ایرتسی	۲۳	۲۹	۱۱	٤۳	عید حواریون
صالی	۲٤	۳۰	۱۲	٤۵	

بو آیده یاپراق آشیسنه باشلانیر . مایسك اوندن اون بشنه قدر کوتوکارك فیلیزلرینی قیرمق وباغ اوله‌مق زمانیدر . صیجاقلر ارکن باصمش ایسه بوکا مایس ابتداسنده مباشرت لازمدر .

ایپك بوجکاری بو آیلرده بیوتلمکه باشلانور ، حیوانات چایره چیقار . چایرده حیواناتی صتماغیدن محافظه ایتمك ایچون برونلرینه کوکورت توتسیسی ویرملیدر وصوییی یره موضوع قووالرده ایچیرملیدر یکرمی کون چایر اکثریا کافی کلیر . اون کون مدت حیوانه ساده یشیل یدرملیدر وامعاسنك کاملاً تمیزلنمسنه باقلیدر .

بو آیده لحنه ، قارنابیت ، کره‌ویز فیده‌لری ومالطه پاتاتسی دیکیلیر . خاروج وشالغم تخمی زرع اولنور .

یپراق آشیدی بو آیك یکرمیسنه قدر قابل تطبیق واجرادر .

روزبلدا بو آیه مصادفدر . ایپك بوجکلری تربیه‌سی ختامه ایرر .

بو آیده یلیجلره ضیای شمس مضردر کومسلری بول صوایله مکملاً ییقاملیدر . موسم حصاد بو آیده باشلار . قولرا ایله کتان کماله ایرر . بو آیده میوه اغاجلری ایکی قسم صوایله قارشدیرلمش حیوانات اهلیه ادراریله کوبره‌لنیرسه پك نافع کلیر .

[صفر الخیر — تموز]

ایام	صفر الخیر	تموز	تموز افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
چهارشنبه	٢٤	١	١٣	٦	٤٧	
پنجشنبه	٢٥	٢	١٤		٤٩	
☼ جمعه	٢٦	٣	١٥		٥١	
جمعه ایرتسی	٢٧	٤	١٦		٥٣	
پازار	٢٨	٥	١٧		٥٥	
پازار ایرتسی	٢٩	٦	١٨		٥٥	
صالی	٣٠	٧	١٩		٥٧	شدت حرارت
چهارشنبه	١	٨	٢٠		٥٩	
پنجشنبه	٢	٩	٢١	٧	٢	
☼ جمعه	٣	١٠	٢٢		٤	
جمعه ایرتسی	٤	١١	٢٣		٦	
پازار	٥	١٢	٢٤		٩	
پازار ایرتسی	٦	١٣	٢٥		١١	
صالی	٧	١٤	٢٦		١٤	
چهارشنبه	٨	١٥	٢٧		١٦	حمرت عنب
پنجشنبه	٩	١٦	٢٨		١٨	یاپراق آشیسی نهایتی
☼ جمعه	١٠	١٧	٢٩		٢١	
جمعه ایرتسی	١١	١٨	٣٠		٢٣	اول ایام باحور لیلهٔ
پازار	١٢	١٩	٣١		٢٦	مولد النبی علیه السلام
پازار ایرتسی	١٣	٢٠	١		٢٩	روز الیاس
صالی	١٤	٢١	٢		٣٢	
چهارشنبه	١٥	٢٢	٣		٣٥	
پنجشنبه	١٦	٢٣	٤		٣٧	
☼ جمعه	١٧	٢٤	٥		٤٠	
جمعه ایرتسی	١٨	٢٥	٦		٤٣	
پازار	١٩	٢٦	٧		٤٦	اخر ایام باخور
پازار ایرتسی	٢٠	٢٧	٨		٤٩	
صالی	٢١	٢٨	٩		٥٢	نهایت قوهٔ کرما
چهارشنبه	٢٢	٢٩	١٠		٥٥	
پنجشنبه	٢٣	٣٠	١١		٥٨	
☼ جمعه	٢٤	٣١	١٢	٨	١	

[ربیع الاول — اغستوس]

ایام	ربیع الاول	اغستوس	اغستوس افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٢٥	١	١٣	٨	٦	اول صوم مریم
پازار	٢٦	٢	١٤		٩	
پازار ایرتسی	٢٧	٣	١٥		١٢	
صالی	٢٨	٤	١٦		١٥	
چهارشنبه	٢٩	٥	١٧		١٧	
پنجشنبه	٣٠	٦	١٨		٢٠	عید تجلی عیسی حواریون
☼ جمعه	١	٧	١٩		٢٣	
جمعه ایرتسی	٢	٨	٢٠		٢٦	
پازار	٣	٩	٢١		٢٩	تغییر اوراق
پازار ایرتسی	٤	١٠	٢٢		٣٢	
صالی	٥	١١	٢٣		٣٥	
چهارشنبه	٦	١٢	٢٤		٣٨	آخر باد سموم
پنجشنبه	٧	١٣	٢٥		٤١	
☼ جمعه	٨	١٤	٢٦		٤٤	
جمعه ایرتسی	٩	١٥	٢٧		٤٧	وفات مریم
پازار	١٠	١٦	٢٨		٥٠	
پازار ایرتسی	١١	١٧	٢٩		٥٣	
صالی	١٢	١٨	٣٠		٥٦	رأس سنهٔ یهود سنه ٥٦٥٨
چهارشنبه	١٣	١٩	٣١		٥٩	جلوس همایون سنه ١٢٩٣
پنجشنبه	١٤	٢٠	١	٩	٢	ایلول افرنجی
☼ جمعه	١٥	٢١	٢		٥	کمال اثمار
جمعه ایرتسی	١٦	٢٢	٣		٨	
پازار	١٧	٢٣	٤		١١	
پازار ایرتسی	١٨	٢٤	٥		١٤	
صالی	١٩	٢٥	٦		١٧	
چهارشنبه	٢٠	٢٦	٧		٢٠	قوچ آییرمه زمانی
پنجشنبه	٢١	٢٧	٨		٢٣	
☼ جمعه	٢٢	٢٨	٩		٢٦	
جمعه ایرتسی	٢٣	٢٩	١٠		٢٩	
پازار	٢٤	٣٠	١١		٣١	
پازار ایرتسی	٢٥	٣١	١٢		٣٤	

بو آیده پراصه یاصدیغی آچیلیر و آمریقا لحنه‌سی تخمی اکیلیر . کذلك مارسلیا پاتاتسی اکیلیر . حزیرانده هوالر معتدل دوام ایتمش ایسه بو آیك اواسطنه قدر یپراق آشیسنك دوای قابلدر . باغلر کوکورتلنیر . آت واینکلره قورو اوت بو آیده پك نافعدر . هوالر زیاده صیجاق کیدرسه کومس حیواناتنه زیاده اهتمام لازمدر . تموز صیجاقلری اکثریا انسانی اسمرلتیر ویوزده لکه حاصل ایلر ، بوکا چاره اولمق اوزره کونش چیقمزدن اقدم یوز غرام کول صویی اللی غرام غلیسرین واللی سانتیغرام کیتره ضمنی محلولی یوزه واللره سورملیدر .

بو آیده کتان ، خشخاش ، زغفران ، یولاف وکنور وشلغم و پانجار و طورپ تخملری اکیلیر وپراصه فیده‌لری یاپیلیر . ایکنجی یاپراق آشیسی دخی اغستوسده اجرا اولنور . ایلك زیتون محصولاتی آلنیر . فقط اغاجلردن صوپا ووره‌رق محصول طوپلامق اصول قدیمندن فراغت اولنورسه زیتونلردن ییل آشیری محصول آلمق محذوری قالقار .

بو آیده طاووق یورطه‌لری قولوچقه استعدادینی حائز دکلدر ، اونك ایچون صاقلانمغه ایی کلیر .

ایلك اوزوم محصولی بو آیده کوریلور . بال آریلری قیشاق یرلره چکیلیر . بالموی آلمق زمانی شمدیدر .

[ربیع الآخر — ایلول]

ایام	ربیع الآخر	ایلول	ایلول افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
صالی	٢٦	١	١٣	٩	٣٧	
چهارشنبه	٢٧	٢	١٤		٤٠	
پنجشنبه	٢٨	٣	١٥		٤٣	
☼ جمعه	٢٩	٤	١٦		٤٦	انکسار کرما
جمعه ایرتسی	١	٥	١٧		٤٩	
پازار	٢	٦	١٨		٥٢	
پازار ایرتسی	٣	٧	١٩		٥٥	
صالی	٤	٨	٢٠		٥٨	ولادت مریم
چهارشنبه	٥	٩	٢١		٠	
پنجشنبه	٦	١٠	٢٢	١٠	٣	اول فصل خریف
☼ جمعه	٧	١١	٢٣		٦	
جمعه ایرتسی	٨	١٢	٢٤		٩	
پازار	٩	١٣	٢٥		١٢	
پازار ایرتسی	١٠	١٤	٢٦		١٥	عید الصلیب
صالی	١١	١٥	٢٧		١٧	
چهارشنبه	١٢	١٦	٢٨		٢٠	
پنجشنبه	١٣	١٧	٢٩		٢٣	
☼ جمعه	١٤	١٨	٣٠		٢٥	
جمعه ایرتسی	١٥	١٩	١		٢٨	تشرین اول افرنجی
پازار	١٦	٢٠	٢		٣١	
پازار ایرتسی	١٧	٢١	٣		٣٤	
صالی	١٨	٢٢	٤		٣٧	
چهارشنبه	١٩	٢٣	٥		٣٩	
پنجشنبه	٢٠	٢٤	٦		٤٣	
☼ جمعه	٢١	٢٥	٧		٤٥	بدأ سقوط اوراق
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٦	٨		٤٨	
پازار	٢٣	٢٧	٩		٥٠	
پازار ایرتسی	٢٤	٢٨	١٠		٥٣	
صالی	٢٥	٢٩	١١		٥٦	
چهارشنبه	٢٦	٣٠	١٢		٥٨	مریم انا فورطنه‌سی

[جماذی الاول — تشرین اول]

ایام	جماذی الاول	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پنجشنبه	٢٧	١	١٣	١٠	٥٩	
☼ جمعه	٢٨	٢	١٤	١١	١	اول ایام مطر
جمعه ایرتسی	٢٩	٣	١٥		٣	
پازار	٣٠	٤	١٦		٧	
پازار ایرتسی	١	٥	١٧		٦	
صالی	٢	٦	١٨		٩	
چهارشنبه	٣	٧	١٩		١١	
پنجشنبه	٤	٨	٢٠		١٤	
☼ جمعه	٥	٩	٢١		١٧	باغ بوزمی فورطنه‌سی
جمعه ایرتسی	٦	١٠	٢٢		١٩	برودت میاه
پازار	٧	١١	٢٣		٢٢	
پازار ایرتسی	٨	١٢	٢٤		٢٣	
صالی	٩	١٣	٢٥		٢٧	
چهارشنبه	١٠	١٤	٢٦		٢٩	
پنجشنبه	١١	١٥	٢٧		٣١	
☼ جمعه	١٢	١٦	٢٨		٣٤	
جمعه ایرتسی	١٣	١٧	٢٩		٣٦	بالق فورطنه‌سی
پازار	١٤	١٨	٣٠		٣٩	وقت قطع اشجار
پازار ایرتسی	١٥	١٩	٣١		٤١	
صالی	١٦	٢٠	١		٤٣	تشرین ثانی افرنجی
چهارشنبه	١٧	٢١	٢		٤٦	
پنجشنبه	١٨	٢٢	٣		٤٨	
☼ جمعه	١٩	٢٣	٤		٥٠	
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٤	٥		٥٧	
پازار	٢١	٢٥	٦		٥٩	
پازار ایرتسی	٢٢	٢٦	٧	١٢	١	روز قاسم
صالی	٢٣	٢٧	٨		٣	
چهارشنبه	٢٤	٢٨	٩		٥	
پنجشنبه	٢٥	٢٩	١٠		٧	نزول شبنم
☼ جمعه	٢٦	٣٠	١١		٩	
جمعه ایرتسی	٢٧	٣١	١٢		١١	

بو آیده قزموق ، قاپلیجه ، اربه ، یولاف قیش پاتاته‌سی ، طورپ ، چاودار و بغدای کبی محصولات زرع اولنور .

بروسه قاپلیجه‌لرینك زمان زیارتیدر ، اورانك صوك بهار موسم استحمامی ایلول غایه‌سنه‌قدر سورر . میوه‌لردن الملری غایت قوراق هواده قوپارمق لازمدر . بو آیده کومس حیواناتنه ات قیرنتیلریله قوسفات دوشوایله قاریشیق یم ویرمك پك نافعدر .

اوزوم ایله تداوی بو آیده‌در . علی الخصوص فرط اکل سببیله عسرت هضمه دوچار اولانلرك آلات هضمیه‌لرینی اوزوم پك ایی تمیزلر ؛ اوزوم ایله تداوی روماتیزمه‌یه دخی نافعدر .

بو آیك اونبشنده اغاج کسمك وبودامق وفدان دیکمك موسمی حلول ایتمشدر .

بقله وایلك بهار اسپناغیله بزلیه تام بو وقت زرع اولنور .

لیمونلقلرده حفظی لازمکلن صاقصیلر آچیقده براقلمه‌ملیدر .

پانجار اکیلیر چایره کوبره اتمق پك نافع کلیر .

الماشرابی بو آیدن اعتباراً یاپلمغه باشلار .

بو آیده طاووقلره پشمش پاتاتس ویرمك پك نافعدر زیاده سمیردر .

[جمادی الاخر — تشرین ثانی]

ایام	جمادی الآخر	تشرین ثانی	افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
پازار	٢٨	١	١٣	١٢	١٣	
پازار ایرتسی	٢٩	٢	١٤		١٥	
صالی	٣٠	٣	١٥		١٧	
چهارشنبه	١	٤	١٦		١٨	رجب الفرد
پنجشنبه	٢	٥	١٧		٢٠	
☼ جمعه	٣	٦	١٨		٢٢	لیلهٔ رغائب
جمعه ایرتسی	٤	٧	١٩		٢٤	قوچ قاتمی فورتنه‌سی
پازار	٥	٨	٢٠		٢٥	
پازار ایرتسی	٦	٩	٢١		٢٧	
صالی	٧	١٠	٢٢		٢٨	
چهارشنبه	٨	١١	٢٣		٣٠	
پنجشنبه	٩	١٢	٢٤		٣١	
☼ جمعه	١٠	١٣	٢٥		٣٣	
جمعه ایرتسی	١١	١٤	٢٦		٣٤	نزول ماء الاشجار
پازار	١٢	١٥	٢٧		٣٦	اول صوم میلاد
پازار ایرتسی	١٣	١٦	٢٨		٣٧	
صالی	١٤	١٧	٢٩		٣٨	
چهارشنبه	١٥	١٨	٣٠		٣٩	
پنجشنبه	١٦	١٩	١		٤٠	کانون اول افرنجی
☼ جمعه	١٧	٢٠	٢		٤١	
جمعه ایرتسی	١٨	٢١	٣		٤٢	
پازار	١٩	٢٢	٤		٤٣	
پازار ایرتسی	٢٠	٢٣	٥		٤٤	
صالی	٢١	٢٤	٦		٤٥	
چهارشنبه	٢٢	٢٥	٧		٤٦	
پنجشنبه	٢٣	٢٦	٨		٤٧	آخر سقوط اوراق
☼ جمعه	٢٤	٢٧	٩		٤٨	
جمعه ایرتسی	٢٥	٢٨	١٠		٤٩	
پازار	٢٦	٢٩	١١		٥٠	لیلهٔ معراج النبی علیه السلام
پازار ایرتسی	٢٧	٣٠	١٢		٥٠	قره قیش فورتنه‌سی

[رجب الفرد — کانون اول]

ایام	رجب	کانون اول	افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
صالی	٢٨	١	١٣	١٢	٥٠	
چهارشنبه	٢٩	٢	١٤		٥١	
پنجشنبه	١	٣	١٥		٥١	
☼ جمعه	٢	٤	١٦		٥٢	
جمعه ایرتسی	٣	٥	١		٥٢	
پازار	٤	٦	١		٥٢	ول شب یلدا
پازار ایرتسی	٥	٧	١٩		٥٢	
صالی	٦	٨	٢٠		٥٢	
چهارشنبه	٧	٩	٢١		٥٢	
پنجشنبه	٨	١٠	٢٢		٥٢	اول اربعین
☼ جمعه	٩	١١	٢٣		٥٢	
جمعه ایرتسی	١٠	١٢	٢٤		٥٢	آخر شب یلدا
پازار	١١	١٣	٢٥		٥١	
پازار ایرتسی	١٢	١٤	٢٦		٥١	
صالی	١٣	١٥	٢٧		٥١	
چهارشنبه	١٤	١٦	٢٨		٥٠	
پنجشنبه	١٥	١٧	٢٩		٥٠	لیلهٔ برات
☼ جمعه	٢٦	١٨	٣٠		٤٩	
جمعه ایرتسی	١٧	١٩	٣١		٤٨	ولادت همایون ١٢٥٨ ☛
پازار	١٨	٢٠	١		٤٨	کانون ثانی افرنجی
پازار ایرتسی	١٩	٢١	٢		٤٧	رأس سنهٔ میلادی ١٨٩٩
صالی	٢٠	٢٢	٣		٤٦	
چهارشنبه	٢١	٢٣	٤		٤٥	
پنجشنبه	٢٢	٢٤	٥		٤٤	
☼ جمعه	٢٣	٢٥	٦		٤٣	
جمعه ایرتسی	٢٤	٢٦	٧		٤٢	شب میلاد عیسی
پازار	٢٥	٢٧	٨		٤١	زمهریر فورطنه‌سی
پازار ایرتسی	٢٦	٢٨	٩		٤٠	اشتداد بولور
صالی	٢٧	٢٩	١٠		٣٩	
چهارشنبه	٢٨	٣٠	١١		٣٨	
پنجشنبه	٢٩	٣١	١٢		٣٧	

بو آیده انکنار یرالماسی قره‌چن دیکیلیر میوه اغاجلری بوداغغه بو آیده باشلانیر . لیمونلغلرده قیشلاقلرده حفظ اولنه‌جق شیلر هوا معتدل ایسه بوزمانه‌قدر آچیقده براغیله بیلیر .

چفت سورمك باشلار . زیتون وکستانه محصولاتی طوپلامق اکمال اولنور . فیلوقسرالی باغلره سولفورده قاربون بو آیده پك نافع کلیر .

دوکولمش یپراقلری طوپلایوب کومسلره یتاق یاپیلیدر .

سنه‌نك شرابی یاپیلمش واختمری کلمش اولور . فوچیلر دائما دولو دورملیدر . اکر هوالر صوؤق کیدرسه شیشه‌لره چکرلر .

اشجار بریردن بریره نقل اولنمق وفدان دیکلمك استنیرسه بو آیده باشلانیر .

خطهٔ مصریه‌ده فول ، نحود ، بقله وبلدی توتون زرع اولنور .

رأس سنهٔ افرنجیه مناسبتیله فرنکلر یکدیکری تبریك ایدرلر .

چفت سورمه اکمال اولنمشدر . چایرلره‌سقی واروا حارقلری آچارلر .

کومسلرده یمورطه‌لق یاپملیدر . بونك ایچون طاووقلره سبزه قیرنتیلریله سائره‌یی حاشلایوب ویرمك لازمدر .

انکنار تارلالرینك تماماً اورتلمسی ایجاب ایدر .

[شعبان المعظم — کانون ثانی]

ایام	شعبان	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
☼ جمعه	٣٠	١	١٣	١٢	٠٧	
جمعه ایرتسی	١	٢	١٤		٣٦	رمضان المبارك
پازار	٢	٣	١٥		٣٥	
پازار ایرتسی	٣	٤	١٦		٣٣	ظهور عطارد صباحی
صالی	٤	٥	١٧		٣٢	
چهارشنبه	٥	٦	١٨		٣٠	القاء الصلیب فی الماء
پنجشنبه	٦	٧	١٩		٢٩	
☼ جمعه	٧	٨	٢٠		٢٧	
جمعه ایرتسی	٨	٩	٢١		٢٦	
پازار	٩	١٠	٢٢		٢٤	
پازار ایرتسی	١٠	١١	٢٣		٢٢	
صالی	١١	١٢	٢٤		٢١	
چهارشنبه	١٢	١٣	٢٥		١٩	وضع اسم عیسی
پنجشنبه	١٣	١٤	٢٦		١٧	
☼ جمعه	١٤	١٥	٢٧		١٥	شدت سرما
جمعه ایرتسی	١٥	١٦	٢٨		١٣	زیارت خرقهٔ سعادت
پازار	١٦	١٧	٢٩		١١	آخر اربعین
پازار ایرتسی	١٧	١٨	٣٠		٩	اول خمسین
صالی	١٨	١٩	٣١		٧	
چهارشنبه	١٩	٢٠	١		٥	شباط افرنجی
پنجشنبه	٢٠	٢١	٢		٣	
☼ جمعه	٢١	٢٢	٣		١	
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٣	٤	١١	٥٩	
پازار	٢٣	٢٤	٥		٥٧	
پازار ایرتسی	٢٤	٢٥	٦		٥٤	
صالی	٢٥	٢٦	٧		٥٢	غایت قوت سرما
چهارشنبه	٢٦	٢٧	٨		٤٩	
پنجشنبه	٢٧	٢٨	٩		٤٧	لیلهٔ قدر
☼ جمعه	٢٨	٢٩	١٠		٤٩	
جمعه ایرتسی	٢٩	٣٠	١١		٤٧	
پازار	٣٠	٣١	١٢		٣٩	عید فطر

[رمضان المبارك — شباط]

ایام	شوال	شباط	شباط افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
پازار ایرتسی	١	١	١٣	١١	٣٧	
صالی	٢	٢	١٤		٣٤	عید الشمع للقمامه
چهارشنبه	٣	٣	١٥		٣٢	غرس الاشجار
پنجشنبه	٤	٤	١٦		٢٩	
☼ جمعه	٥	٥	١٧		٢٧	
جمعه ایرتسی	٦	٦	١٨		٢٥	جمرهٔ اولی درهوا
پازار	٧	٧	١٩		٢٢	
پازار ایرتسی	٨	٨	٢٠		١٩	
صالی	٩	٩	٢١		١٧	
چهارشنبه	١٠	١٠	٢٢		١٤	
پنجشنبه	١١	١١	٢٣		١٢	
☼ جمعه	١٢	١٢	٢٤		٩	
جمعه ایرتسی	١٣	١٣	٢٥		٧	
پازار	١٤	١٤	٢٦		٤	جمرهٔ ثانیه درآب
پازار ایرتسی	١٥	١٥	٢٧		١	آمدن لقلق
صالی	١٦	١٦	٢٨	١٠	٥٩	پرهیز کبیر نصارا
چهارشنبه	١٧	١٧	١		٥٦	مارت افرنجی
پنجشنبه	١٨	١٨	٢		٥٣	
☼ جمعه	١٩	١٩	٣		٥١	
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٠	٤		٤٨	
پازار	٢١	٢١	٥		٤٥	جمرهٔ ثالثه درخاك
پازار ایرتسی	٢٢	٢٢	٦		٤٢	
صالی	٢٣	٢٣	٧		٤٠	باغ بودامه ، قلم آشیسی زمانی
چهارشنبه	٢٤	٢٤	٨		٣٧	
پنجشنبه	٢٥	٢٥	٩		٣٤	
☼ جمعه	٢٦	٢٦	١٠		٣١	اول بردالعجوز
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٧	١١		٢٨	
پازار	٢٨	٢٨	١٢		٢٦	

بو آیده دخی اشجار نقل وغرس اولنور . اشجار غرس اولنمق ایچون علی الخصوص سوقاقلره مخصوص ایسه طپراغی درین قازوب طاشلری کوزلجه آییقلامه‌لیدر .

بو آیده لیمونلقلر ١٤ درجه‌دن دون اولمه‌ملی .

قناب دیکیلیر .

الات زرعیه‌یی مکملاً تعمیر واحضار ایدرلر .

اغاجلرك یوصوکنی وفنا قبوقلرینی آییقلیوب سولفات ده‌فرلی کرچلی محلول ایله بویامالیدرکه قورد اوشمسون

طاووقلره یولاف ویریلیرسه یمورطه‌یه حریص اولور . هندیلر بو آیده قلوچقه اولور ، اونك ایچون یم وکومسلرك حالنه اعتنا لازمدر .

بو آیده بادنجان یاصدینی یاپیلیر . باغ بودانیر . پراصه ، صوغان کره‌ویز تخملری واشجاردن کستانه میوه‌دن خیار ، فرنك پاتی وپه‌تونیا تخملری اکیلیر .

قارناوال بو آیه مصادفدر اونبشندن صوکره‌کی پازاردن اعتباراً اونبش کون سورر .

بو آیده یکی باغ فدانلری دیکیلیر .

سبزه باغچه‌لرینی تمیزله‌لی وبالاده یازدقلریمزله سبزه‌لری اکملیدر . هوا یاغیش اولورسه انکنارلر آچلملی ، دون وقوعه کلیرسه اورتملیدر .

بتون میوه اغاجلرینی شمدی بودارلر .

١٣١٥

سنه‌سنه مصادف ايام وليالئ مباركه

ليلة الرغائب { ١٣١٣ سنه‌سى تشرين ثانيسنك ١٤ اينه مصادف رجبك برنجى جمعه كيجه‌سى

ليلة المعراج { كانون اولك اوننه مصادف رجبك ٢٧ نجى چهارشنبه كيجه‌سى

ليلة البرات { ٢٧ كانون اوله مصادف شعبانك ١٥ نجى جمعه ايرتسى كيجه‌سى

غرۀ شهر صيام { كانون ثانينك اون برنجى پازار كونى

التثام خرقة النبى { كانون ثانينك ٢٥ نجى پازار كونى

عيد الفطر { شباطك طقوزنجى پازار ايرتسى كونى — ساعت ١ دقيقه ٣٨

عيد الاضحيه { ذى الحجه‌نك اوننجى پنجشنبه كونى — ساعت ١٠ دقيقه ٢٩

ليلة المولد النبى { ١٣١٥ سنه‌سى ربيع الاولك اون ايكنجى كيجه‌سى

١٣١٦

سنه‌سنه مخصوص ايام وليالئ مباركه

ليلة الرغائب { ١٣١٤ سنه‌سى تشرين ثانيسنك اون التنجى جمعه كيجه‌سى

ليلة المعراج { تشرين ثانينك يكرمى طقوزينه مصادف بازار كيجه‌سى

ليلة البرات { كانون اولك اون يديسنه مصادف پنجشنبه كيجه‌سى

غرۀ شهر صيام { كانون ثانينك ايكنجى جمعه ايرتسى كونى

التثام خرقة النبى { كانون ثانينك اون يدنجى جمعه ايرتسى كونى

عيد الفطر { كانون ثانينك اوتوز برنجى جمعه ايرتسى كونى

عيد الضحيه { ذى الحجه‌نك اوننجى پزار كونى

ليلة المولد النبى { ١٣١٦ سنه‌سى ربيع الاولك اون ايكنجى كيجه‌سى

١٢٧٥ هجريۀ شمسيه‌سى شو سنه‌لره مصادفدر

١٣١٦ هجرت قمريه‌نك { ١٣١٦ سنه‌سى مايسنك ٢١ نجى كونى باشليه‌جقدر

١٣١٤ سنۀ ماليه‌نك

١٨٩٨ ميلاد عيسانك

٥٦٥٨ تاريخ يهودك { اشبو تاريخ ٦ ايلولده باشلار . بناءً عليه نوسالمزده‌كى ١٣١٣ ايلولى ٥٦٥٨ سنه‌سى كيرر

٦٦٠٢ ژوليه‌ن تاريخنك { قرون تاريخيه‌نك كافه‌سى شاملدر

٢٦٧٩ اولمپيا تاريخنك { اشبو تاريخ حزيراندن باشلار

٢٦٥١ روما تأسسنك

٢٦٤٥ نابخت نصر تاريخنك

١٠٦-٧ فرانسه تاريخنك { ايلولك ٢٣ نده باشلايه‌جقدر

مبادئ فصول

نصف كرۀ شمالى		نصف كرۀ جنوبى	نصف كرۀ شمالى		نصف كرۀ جنوبى
اوائل بهار ياز	٨ مارت ٨ ساعت ٢٥ دقيقه صباح ٨ حزيران ٤ ساعت ٣٢ دقيقه صباح	صونك بهار قيش	صونك بهار قيش	١٠ ايلول ٦ ساعت ٥٢ دقيقه اقشام ٩ كانون اول ١ ساعت ٣٢ دقيقه صباح	اوائل بهار ياز

سنه‌ده‌ك اوزون كونلر		سنه‌ده‌ك قيصه كونلر	
٨	حزيران	٨	كانون اول
٩	»	٩	»
١٠	»	١٠	»

خسوف وكسوف

تموز افرنجينك ١٨ نجى كونى بر كسوف جزؤى وقوعبولوب استانبولدن كورولميه‌جك و امريقاى غربيده رؤيت اولنه‌جقدر .
بر كانون اول افرنجيده بر كسوف جزؤى اولوب زه‌لاند جديد صولرنده مشهود اوله‌جقدر .
تموز افرنجينك يكرميسنده بر خسوف جزؤى وقوعبولوب درسعادتده كوريله‌جكدر .
كانون اول افرنجينك اونبشنجى كونلرى كسوف كلى وقوعبولوب استانبولدن مشاهده اولنه‌جقدر .

صيد برى	صيد ماهى
اغستوس غايه‌سندن اعتباراً اوفاق قوشلر مستثنا اولمق اوزره باشلار وكانون ثانى غايه‌سنه قدر سورر .	نيساندن باشلار ، حزيران اواسطنه قدر امتداد ايلر ايسه‌ده بوغاز ايچنده هرموسمده بشقه درلو بالق صيد اولنديغندن قاعده وضع ايديله‌مز .

جلوس میمنت مأنوس همایون

فی ۱۹ اغستوس سنه ۱۲۹۳

ولادت باهر السعادت حضرت خلافتپناهی

فی ۱۶ شعبان سنه ۱۲۵۸

دول معظمه حکمدارانی

المانیا

۱۸۷۱ سنه‌سی کانون ثانیسنك ۱۸ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر نفوس موجوده‌سی ۴۹۴۲۸۴۷۰ کیلو مترو مربعه ۹۱ نفوس اصابت ایدر .

ایمپراطور گیوم

ایمپراطوریچه وغوستا

ایمپراطور حشمتلو ایکنجی گیوم حضرتلریدر . ولادت : ۲۷ کانون ثانی ۱۸۵۹ قعود : ۱۵ حزیران ۱۸۸۸ زوجه‌لری اوغوستا ویقتوریا حضرتلرندن یدی چوجقلری اولمشدر

اوستریا

۱۸۶۸ سنه‌سی کانون اولنك ۲۱ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر مجارستان برابر اولوب نفوس موجوده‌سی ۴۱۰۱۹۱۵۷ در کیلومترومربعه ۶۶ نفوس اصابت ایلر

ایمپراطور فرانسوا ژوزف

ایمپراطوریچه الیزابت

ایمپراطور حشمتلو برنجی فرانسوا ژوزف حضرتلریدر ـ ولادت : ۱۸ اغستوس ۱۸۳۰ ـ قعود : ۲ کانون اول ۱۸۴۸ ـ زوجه‌لری الیزابت ماویرندن اوچ چوجقلری اولمشدر .

انکلتره

بریتانیا ایرلانده وهندستاندن متشکلدر نفوس موجوده اوروپاده ۳۸۷۷۹,۴۱ اولوب کیلو مترو مربعه ۱۲۰ اصابت ایدر .

قرالیچه ویقتوریا

قرالیچه ویقتوریا حضرتلری ۱۸۱۹ سنه‌سی مایسنك ۲۴ نده تولد ایتمش و ۱۸۳۷ سنه‌سی حزیرانك یکرمیسنده قعود ایلمشدر . سکز چوجغی واردر .

ایتالیا

۱۸۶۱ سنه‌سی مارتك ۱۷ سنده تشکل ایتمش قرالیتدر ـ ۳۰۷۲۴۸۹۷ نفوس موجوده‌سی اولوب کیلو مترو مربعنه ۱۰۷ کشی اصابت ایدر .

قرال برنجی هومبرت

قرالیچه مارگریت

قرال حشمتلو برنجی هومبرت حضرتلریدر . ولادت : ۱۴ مارت ۱۸۴۶ ـــ قعود : ۹ کانون ثانی ۱۸۷۸ ـــ قرالیچه مارگریت حضرتلرندن براوغلی واردر .

روسیه

روسیه ایمپراطورلغی تخمیناً ۱۲۶۳۴۷۰۰۰ نفوسی حاوی اولوب کیلومترو مربعه بش کشی اصابت ایدر . ایمپراطور حشمتلو ایکنجی نیقولا حضرتلری ۱۸۶۸ سنه‌سی مایسنك ۱۸ نده تولد و ۱۸۹۴ سنه‌سی تشرین ثانیسنك برنده قعود ایتمشدر . زوجه‌لری الکساندرا حضرتلرندن ایکی قیزلری طوغمشدر .

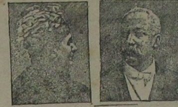

ایمپراطور نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندرا

فرانسه

موسیو فلیكس فور — مادام فور

١٨٧٠ سنه‌سی ایلولك ٤ نده متشكل حكومتدر ٣٤٣١٩٢٣٨ نفوس بولنوب كیلو متره باشنه ٧١ نفوس اصابت ایدر .

رئیس حكومت فلیكس فور حضرتلری ١٨٩٥ سنه‌سی كانون ثانیسنك ١٧ نده انتخاب اولنمشدر . تولد : ١٨٤١ سنه‌سی كانون ثانی ٣٠

آوروپانك دیكر حكومتلری

اسپانیا

١٣ نجی الفونس — ماری قریستین

١٨١٦ سنه‌سنده تشكل ایتمش حكومتدر . ١٧٥٦٥٦٣٢ نفوسه مالك اولوب كیلو متره باشنه ٣٥ نفوس اصابت ایدر .

قرالك صغر سنندن ناشی والده‌سی نائبهٔ حكومتدر . قرال ١٨٨٦ سنه‌سی مایسك ٧ سنده تولد ایتمشدر . قعودی دخی اشبو تاریخده یعنی ولادتده وقوعبولمشدر .

اسوج ونوروج

ایكنجی اوسقار — صوفی

نوروج ایله مربوط ایله مربوط ١٨٦٦ سنه‌سنده متشكل حكومتدر ٤٨١٠٠٠٠ اسویجده ٢٠٠٠٩١٧ ده نفوس نوروجده موجوددر ، كیلو . متره‌یه التی نفوس مصادف اولیور .

قرال ایكنجی اوسقار حضرتلری ١٨٢٩ كانون ثانیسنك ٢١ نده تولد ایتمش و ١٨٧٢ سنه‌سی ایلولنك ١٨ ندقعود ایلشدر . ازدواجی ١٨٥٧ در درت اوغلی واردر .

بالچیقا

ایكنجی لئوپولد — ماری

١٨٣١ سنه‌سنده تشكل ایتمش حكومتدر . نفوس موجوده‌سی ٦٢٦٢٢٧٢ اولوب كیلو متره باشنه (٢١٣) نفوس اصابت ایدركه اوروپانك اك غلبه‌لك نقطه‌سیدر بلچیقا باعهدنامه بیطرفدر .

قرال ایكنجی لئوپولد ١٨٣٥ سنه‌سی نیسانك ٩ نده تولد ایتمش و ١٨٥٣ ده ازدواج ایلیوب ١٨٦٥ سنه‌سی كانون اولنك اوننده قعود ایلشدر . براوغلی ایكی قیزی واردر .

دانیمارقه

طقوزنجی قریستیان — لوئیز

١٨٤٩ سنه‌سنده متشكل حكومتدر . ٢١٧٣٣٨٠ نفوسی حاوی اولوب كیلو متره‌یه ٥٧ نفوس اصابت ایتمكده در . پروتستان مذهبی غالبدر .

قرال طقوزنجی قریستیان ١٨١٨ سنه‌سی نیسانك سكزنده تولد ایتمش ١٨٦٣ قعود ایلمشدر ازدواجی ١٨٤٣ سنه‌سنده مصادف اولوب آوروپا حكمدارانك پك چوغیله علاقهٔ صهریه‌سی واردر . یونان قرالی اوغلی وروسیه چارینك والده‌سی قیزیدر .

فلمنك

اِمّا — ویلهمین

١٨١٤ سنه‌سنده متشكل حكومتدر نفوسی ٤٧٣٢٨١١ اولوب كیلو متره‌یه ١٤٣ نفوس اصابت ایدر . پروتستان مذهبی غالبدر .

قرالیچه ویلهمین هنوز صغیر اولمغله والده‌سی نائبهٔ حكومتدر . قرالیچه ١٨٨٠ سنه‌سی اغستوسك ٣١ نده تولد ایتمشدر ١٨٩٠ سنه‌سی تشرین ثانیسنده قعود ایتمشدر .

یونان

برنجی یورگی — اولغا

١٨٦٤ سنه‌سنده متشكل حكومتدر . ٢١٨٧٢٠٨ نفوسی مشتمل اولوب كیلو متره باشنه ٣٤ نفوس اصابت ایدر . اورتودوقس مذهبی غالبدر .

قرال برنجی یورگی دانیمارقه قرالنك اوغلی اولوب ١٨٤٥ سنه‌سی كانون اولك ٢٤ نده تولد ایله ١٨٦٥ سنه‌سی حزیرانك بشنده قعود ایتمشدر . بری قیز بشی ارككه التی اولادی واردر .

آوروپا دول سائره‌سی

اسامی	حكمداری	نفوس	ملاحظات
اسویچره	موسیو لاشنال	٢٩١٧٧٥٤	٢٢ قانتوندن متشكلدر
باویرا	برنجی اوتون	٣٩٢٦٧٠٢	المانیا اتحادینه داخلدر
باد دوقه‌لغی	فره‌دریق لوئی	١٦٥٧٨٦٧	» » »
پاپالق	١٣ نجی لئون		١٨١٠ سنه‌سنده تولد ایتمشدر
پورتكیز	برنجی شارل	٤٧٠٨٠٠٠	
رومانیا	برنجی شارل	٥٠٣٨٣٤٢	
ساقسونیا	آلبر	٣٥٠٢٦٨٤	المانیا اتحادینه داخلدر
صربیه	برنجی الكساندر	٢٢٥٠٧١٢	
قره طاغ	برنجی نیقولا	٢٠٠٠٠٠	پرنسلكدر
موناقو	آلبر	١٣٣٠٤	پرنسلكدر
لوكسمبورغ	آدولف	٢١١٠٨٨	المانیا اتحادینه داخلدر
وورتمبرغ	ایكنجی گیوم	٢٠٣٦٥٢٢	» » »

دول معظمه حكمدارانك اولادی

المانیا : فردریق — انیل — آدالبر — اوكوست — اوسقار — یواكیم — ویقتوریا

اوستریا : جیزل — والهری

انكلتره : ویقتوریا — آلبر — آلفرد — هنی — لوئیز — آرتور — بهآتریس

ایتالیا : ویقتور امانوئل

روسیه : اولغا — تاتیانا

آسيا ، افريقا وآمريقا حكمدارلرندن بعضيلرى

ممالك	اسمى	عنوان	ولادتى	قعودى
ايران	مظفرالدين	شاه	١٨٥٣	١٨٩٦
افغانستان	عبدالرحمن	حاكم	٢٨٤٥	١٨٨٠
اننام	نام هاى	قرال	١٨١٩	١٨٨٩
بخارا	عبدالاحد	حاكم	١٨٥٩	١٨٨٥
چين	قوانغ سو	ايمپراطور	١٧٨٢	١٨٧٥
قوره	لى هونى	قرال	١٨٥١	١٨٦٤
ژاپون	موتسوهيتو	ايمپراطور	١٨٥٢	١٨٦٧
خيوه	سيد محمد	خان	١٨٤٤	١٨٦٥
سيام	شولالارنعورك	قرال	١٨٥٣	١٨٦٨
حبشستان	منه لك	ايمپراطور	مجهول	١٨٨٩
بورنو	اكمل الدين	حاكم	»	١٨٨٥
ماداغسقار	راناوولا	قراليچه	١٨٦١	١٨٨٢
فاس	عبدالعزيز	حاكم	١٨٧٨	١٨٩٤
زنگبار	سيد احمد	حاكم	١٨١٩	١٨٩٤
ارژانتين	ژوزه	رئيس	١٨١٩	١٨٩٥
برهزيليا	مورانس	»	١٨٥٦	١٨٩٤
شيلى	ژورژ	»	١٨٤٧	١٨٩١
حكومت متفقه	ماق كنلهى	»	١٨٣٧	١٨٩٣

روى زمينده موجود نفوسك مذاهب مختلفه‌سى

		اوروپا	آسيا	آفريقا	آمريقا	اوستراليا	يكون
اسلام		٦ ٦٢٩ ٠٠٠	١٠٩ ٠٠٠ ٠٠٠	٢٦ ٠٠٠ ٠٠٠	....	٣٤ ٧٠٠ ٠٠٠	١٧٦ ٨٩٢ ٠٠٠
فونفوچيوس	مذهبى	....	٢٥٦ ٠٠٠ ٠٠٠	....	....		٢٥٦ ٠٠٠ ٠٠٠
قتوليك	»	٦٠ ١٦٥ ٠٠٠	٦ ٠٠٠ ٠٠٠	٦ ٠٠٠ ٠٠٠	٥٨ ٠٠٠ ٠٠٠	٩ ١١٩ ٠٠٠	٢٣٩ ٢٨٤ ٠٠٠
براهمان	»	....	٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠	....	....		١٩٠ ٠٠٠ ٠٠٠
بودى	»	....	١٤٧ ٩٠٠ ٠٠٠	....	....		١٤٧ ٩٠٠ ٠٠٠
پروتستان	»	٨٠ ١١٢ ٠٠٠	٨ ٤٠٠ ٠٠٠	١ ٤٠٠ ٠٠٠	٥٨ ٠٠٠ ٠٠٠	(١)	١٤٦ ٩١٢ ٠٠٠
مجوسى	»	....	....	٩٧ ٠٠٠ ٠٠	....	٤ ٣٧٢ ٠٠٠	١٠١ ٣٧٢ ٠٠٠
روم ارتودوقس	»	٨٩ ١٩٦ ٠٠٠	....	....	....		٨٦ ١٩٦ ٠٠٠
تاوويست	»	....	٤٣ ٠٠٠ ٠٠٠	....	....		٤٣ ٠٠٠ ٠٠٠
سنتوئيت	»	....	١٤ ٠٠٠ ٠٠٠	....	....		٤١ ٠٠٠ ٠٠٠
يهودى	»	٦ ٤٥٦ ٠٠٠	٢٠٠ ٠٠٠	....	....		٢ ٦٥٦ ٠٠٠
اديان مجهوله	»	١ ٢١٩ ٠٠٠	١٥٠ ٠٠٠	....	١ ٣٠٠ ٠٠٠		٢ ٦٦٩ ٠٠٠
يكون	»	[illegible]٤٣ ٧٧٧ ٠٠	[illegible]٧٥ ١٦٠ ٠٠٠	٤٠ ٤٠٠ ٠٠٠	١١٦ ٣٠٠ ٠٠٠	٣٨ ١٩١ ٠٠٠	١ ٤١٣ ٨١٨ ٠٠٠

موسيو غوتيه‌نك قولنجه بر انسانه ٢٤ ساعتده لازم مأكولات

ملاحظات	تازه مأكولات: اتمك	ات	ياغلى مواد	محتوياتى: قاربون	ازوت
	غرام	غرام	غرام	غرام	غرام
وجودك نشو ونماسى ايچون	٨٣٠	٢٤٠	٦٠	٢٨٠	٢٠
مساعئ وجوديه‌يه تقابل ايچون	٣٦٠	١٧٥	٣٣	١٧٠	٨,٧
جمعاً انسانه لازم اولان	١١٩٠	٤١٥	٩٣	٤٥٠	٢٨,٧

مواد اكليه اصليه‌نك مركباتى

اسامى	اتمكده	اتده	يومورطه‌ده	سوتده
	قسم	قسم	قسم	قسم
صووار	٤٠	٧٧	٧١	٨٧
اليومينوئيدوار	٨	٢٠	١٦	٤
ياغ واردر	١	٢	١٢	٤
شكر واردر	٥٠	٠	٠	٤
طوز واردر	١	١	١	١

شو حسابه نظراً سود هر اوچ مواد مغذيه‌يى حاويدر . اتمكده يسه ياغ بوقدر بر آز اوزرينه ترياغى سورملى ٠ يومورطه‌ده شكر يوقدر اتمكله برابريملى كذلك ديدلبه بياوركه بركيلوسرت ٧ يومورطه باخود ٢٥٠ غرام ات دكدر ٠

نبض جدولى

حين ولادتده	نبض	دقيقه	١٣٠–١٤٠	اتار
بر آياقده	»	»	١١٨–١٢١	»
بر ياشنده	»	»	١٢٠–١٠٨	»
ايكى ياشنده	»	»	١٠٨–٨٠	»
اوچ ياشنده	»	»	٩٠ – ٨٠	»
يدى ياشنده	»	»	٨٥	»
كنجلكده	»	»	٨٠ – ٨٥	»
سن كمالده	»	»	٧٥ – ٧٠	»
شيخوخته‌ده	»	»	٦٥ – ٦٠	»

عدد عظام

وجود بشر ١٩٦ پارچه كميكدن متشكل اولوب بروجه آتيدر

عمود فقرى	٢٤ پارچه
اعضاى عجزيه	٢ »
اعضاى سفليه	١ »
فنا	٨ »
چهره	١٤ »
قابورغه‌لر	٢٥ »
اللر وقوللر	٦٤ »
اياقلر وباجاقلر	٦٠ »
جمعاً	١٩٦

هضم جدولى

نوع مأكولات	مدت هضم: ساعت	دقيقه	نوع مأكولات	مدت هضم: ساعت	دقيقه
پيلاو ايى پيشمش	١		ورك	٢	٣٠
قزارمش بالق	١	٣٠	زليه	٢	٣٠
ترنك ارپه چوربه‌سى	١	٣٠	شالغم	٢	٣٠
الما	١	٣٠	پنير	٢	٣٠
تاپيوقا	٢		تازه استريديه	٢	٥٥
قاينامش سوت	٢		حاضر اولوب يومورطه	٣	
بزاغى دانا اتى	٢		بيفتك	٣	
چى يومورطه	٢		كباب اصدى	٣	
تازه لحنه	٢		بقله چوربه‌سى	٣	
چى سوت	١	١٥	فيرون فرونده	٣	١٥
اغده يومورطه	٢	١٥	اتمك	٣	١٥
قزارمش قاز	٢	٣٠	طاووق پيشمش	٣	١٥
قزارمش هندى	١		صالچه‌لى استريديه	٣	٢٠
			استاقوز	٣	٢٠

ثقلات جدولى

اشبو جدول هيچ برزمان قطعى اولەمز ٠ زيرا بنيه ضعيف وياخود اولدقجه زياده مقدارده تخلف ايدر . جدول تقريبيدر وقادينلر حقنده اركككدن زياده صحيحدر :

٤٩٦	ميليمتره طولنده بر اركك چوجق			تقريباً	٣	كيلو	٢٠	غرام
٤٨٢	»	»	بر قز چوجق		»	٣	١	٩١	»
١	متره	٦٢	سانتيمتره ارتفاعنده بر آدم		»	٤٨	»	—	
١	»	٨٠	»	»	»	٥٨	»	٨٠٠	»
١	»	٨٧	»	»	»	٧٦	»	٥٠٠	»
١	»	٩٤	»	»	»	٦٤	»	٥٠٠	»

موسيو ژه‌نك قولنجه بر آدمه بولنديغى قامتك سانتيمتره ايله ارتفاعى هر سانتيمتره‌نك كيلويه تحويلى اشدر . مثلا برمتره يتمش سانتيمتره قامتنده بر آدم يوزيتمش كيلويى تجاوز ايتميه جكدر .

صوك ايكى سنه ظرفنده پارس بورسه‌سنده اسهام فيئاتلرينك مقايسه جدولى

هر آيك باشنده كى فيأتى ارائه ايدر	د. تركى	فرانسه اسهامى يوزده اوچ	فرانسه اسهامى يوزده اوچ بچق	موحده مصريه	اسپانيا خارجيه	ايتاليا اسهامى يوزده بش	روسيه اسهامى يوزده اوچ	كذا روسيه اسهامى يوزده درت	پورتكيز اسهامى	سويش قنالى
تموز ١٨٩٥	٢٥ ٧٢	١٠٢	١٠٧ ٣٥	١٠٤ ٤٠	٦٧ ٨٥	٩٠ ٤٠	٩٣ ٣٠	١٠٣	٢٦ ١٠	٣٢٦٥ ٠٠
١٨٩٦	٢١ ١٢	١٠٠ ٨٥	١٠٤ ٥٢	١٠٣ ٦٠	٦٦ ٢٥	٨٩ ٦٧	٩٤ ٩٠	١٠٤ ٧٠	٢٧ ٢	٣٥٠٣ ٠٠
اغستوس «	٢٥ ٨٥	١٠٢ ١٠	١٠٧	١٠٤ ٥٠	٦٦	٨١ ٧٠	٩٢ ١٠	١٠١ ٢٥	٢٦ ٧٠	٣٢٥٠ ٠٠
	١٩ ٤٠	١٠١ ٧٥	١٠٥	١٠٥ ٢٥	٧٠	٨٣ ٣٧	٩٣ ٣٢	١٠٣ ٧٥	٢٦ ٢٠	٣٤٠٠ ٠٠
ايلول «	٢٦ ٣٥	١٠٢ ٢٥	١٠٧ ١٥	١٠٥ ٢٠	٦٦ ٤٥	٨٩ ٨٠	٩٢ ٤٠	١٠١ ٨٥	٢٦ ٩٠	٣٢٩٥ ٠٠
	٢٠ ٢٠	١٠٢ ٦١	١٠٥ ٣٥	١٠٦ ٧٠	٧٢	٨٧ ٩٠	٩٤ ١٢	١٠٤ ١٠	٢٥ ٦٥	٣٣٩٦ ٠٠
تشرين اول «	٢٥ ٥٠	١٠٠ ٣٥	١٠٦ ٤٠	١٠٥ ٥٥	٦٩ ١٠	٩٠ ٤٠	٩١ ٧٠	١٠١ ٣٠	٢٧ ٣٥	٣٢٥٥ ٠٠
	١٩ ٤٧	١٠١ ٧٥	١٠٥ ٤٥	٠٥ ٥٠	٧١ ١٢	٨٨ ٥٠	٩٣ ٣٢	١٠٣ ٤٥	٢٦ ٤٠	٣٣٣٧ ٠٠
تشرين ثانى «	٢٢ ٥٥	١٠٠	١٠٥	٠٤ ٢٠	٦٥ ٥٥	٨٧ ٦٠	٨٨ ٨٠	٩٩ ٩٠	٢٥ ٤٠	٣١٦٠ ٠٠
	١٨ ٥٠	١٠٢ ١٥	١٠٤ ٧١	١٠٣ ٢٥	٥٩ ٦٠	٨٨ ٣٧	٩٢ ٣٥	١٠٣ ٤٠	٢٥ ١٧	٣٠٢٢ ٠٠
كانون اول ١٨٩٦	١٩ ٥٥	١٠١ ٤٠	١٠٥ ٨٠	١٠٢ ٨٠	٦٥	٨٧ ٣٠	٨٨ ٦٠	١٠٠ ٢٠	٢٥ ١٥	٣٢٠٠ ٠٠
١٨٩٧	٢٠ ١٨	١٠٢ ٨	١٠٥ ٣٠	١٠٣ ٥٠	٧٠	٩٢ ٤٢	٩٣ ٠٧	١٠٤ ٥٠	٢٤ ٦٧	٣٣٥٧ ٠٠
كانون ثانى «	١٨ ٥٠	١٠١ ٥٠	١٠٦	١٠٣ ٣٠	٦٣	٨٥ ٢٥	٨٧ ٤٥	١٠٠ ٦٠	٢٥ ١٠	٣٢٢٥ ٠٠
	٢٠ ٥٠	١٠٢ ٣٠	١٠٥ ٦٠	١٠٥ ٥٥	٦٢ ٥٠	٩٣ ٤٠	٩٣ ٨٠	١٠٤ ٧٥	٢٥ ٢٥	٣٣٦٥ ٠٠
شباط «	٢١ ٤٠	٠٢ ٤٠	١٠٦ ٦٥	١٠٥	٦١ ٥٠	١٤ ٤٠	٩١ ٥٠	١٠٢ ١٥	٢٥ ٥٠	٣٢٥٥ ٠٠
	٢١ ٤٠	١٠٣	١٠٥ ٤٠	١٠٦	٦٥	٩١ ٧٠	٩٣ ٦٠	١٠٤ ٢٥	٢٣ ٦٠	٣١٧٠ ٠٠
مارت «	٢٢ ٠٧	١٠٢ ٦٥	١٠٦ ١٥	١٠٥ ٣٥	٦٠ ٢٥	١٠ ٠٥	٩٢ ٧٥	١٠٣ ٢٠	٢٦ ٣٥	٣٢٨٠ ٠٠
	١٨ ٦٠	١٠٢ ٦٥	١٠٥ ٦٠	١٠٥ ٦٠	٦٣	٨٩ ٤٥	٩١ ٨٠	١٠٣ ٦٥	٢٣ ٥٠	٣١٨٠ ٠٠
نيسان «	٢٠ ٥٥	١٠١ ٣٢	١٠٥ ٩٥	١٠٣ ٢٠	٦٢ ٤٥	٨٣	٩٢ ٧٥	١٠٣ ٣٠	٢٦ ٥٠	٣٢٤٥ ٠٠
	١٧ ٥٥	١٠٢ ٣٠	١٠٦ ٣٠	١٠٧	٦٢ ٥٠	٨٩ ٥٥	٩٢ ٣٠	١٠٣ ٧٠	٢٣	٣١٩٠ ٠٠
مايس «	٢٠ ٩٧	١٠٣	١٠٥ ٥٠	١٠٥ ١٥	٦٣ ٦٥	٨٤ ٥٠	٩٤	١٠٣ ٣٥	٢٦ ٩٥	٣٣٧٥ ٠٠
	١٨ ٥٥	١٠٣	١٠٥ ٩٥	١٠٧ ٥٠	٦٣ ٣٠	٩١ ٥٠	٩٢ ٢٠	١٠٢ ٨٠	٢١ ٧٠	٣٢٥٥ ٠٠
حزيران «	٢١ ٤٠	١٠١ ٣٥	١٠٤ ٢٠	١٠٣ ١٠	٦٣	٨٨ ١٥	٩٤-٣٥	١٠٣ ٢٥	٢٦ ٧٥	٣٤١٧ ٠٠
	٢٠ ٩٠	١٠٣ ٧٥	١٠٦ ٢٥	١٠٣	٦٣ ٥٠	٩٤ ٤٥	٩٢ ٨٠	١٠٣ ٩٠	٢٣	٣٢٨٠ ٠٠

ديون عموميهٔ ملل

روسيه‌ده	نفوس باشنه	١٠٤ فر انق	١٢ مليار فرانق
جماهير متفقهٔ آمريقاده	» »	١٠٠ »	٦ » »
آلمانياده	» »	٤٠ »	٢ » »
اوستريا‌ده	» »	٣٧٥ »	١٥ » »
انكلتره‌ده	» »	٥٠٠ »	١٧ » »
فرانسه‌ده	» »	٨٥٤ »	٣٢ » »
ايتالياده	» »	٤٠٠ »	يارم » »
اسپانياده	» »	٤٠٠ »	٧ » »
پورتكيزده	» »	٦١٥ »	٣ » »
باچيقاده	» »	٣٠٠ »	٢ بچق » »
اسوچره‌ده	» »	٢٥ »	٧٥ مليون »

يكون

مقدارلر بروجه بالا ايسه‌ده ثروت مايه‌يه نسبةً بونلرك تأثيراتى تخفف ايلر . بناءً عليه اك زياده بار ديون التنده ايتاليا ايله اسپانيا كوريليور انكلتره وآمريقا اصلا تردد كوسترميور .

ثروت فنون

مصور عثمانلى غزته‌سى

١٣٠٧ سنه‌سى مارتنك ١٤ نجى كونى تأسس اولنوب يدنجى سنهٔ دوريه‌سنى اكمال ايله سكزنجى سال نشرياتنه داخل اوليور . مسائل سياسيه ، علميه ، ادبيه وتجاريه‌دن باحث اوله‌رق هرهفته پنجشنبه كونلرى ٢٤ صحيفه اوزرينه انتشار ايدر .

تاريخچه — مصور ثروت فنون غزته‌سى بدايت انتشارنده يالكز اون صحيفه درون وايكى صحيفه قپاق اولمق اوزره جمعاً اون ايكى صحيفه‌دن مركب ويالكز فنون وادبياتدن باحث ايدى . ايلك سنهٔ انتشارينك برنجى جلدى يعنى آلتى آيى شوشكلده دوام ايتمشدر . ايكنجى آلتى آيدن اعتباراً مندرجات اون ايكى صحيفه‌يه چيقارلمش ، اوزرينه درت صحيفه‌لك آيرى بر قپاق علاوه قلنمشدر . ثروت فنونك اشبو برنجى سنه‌سنده هيئت اداره بيك درلو مشكلاته مصادف اولدى . زيرا او زمانه قدر استانبولده دواملى بر جريدهٔ مصوره انتشار ايلمديكى جهتله شهريمزده ترسيم وحك صنعتلرى كاملاً مفقود ايدى ؛ كذلك حك اولنمش قالبلرى طبع خصوصنده مطبعه‌لرده وقوف دخى يوق ايدى . اشته شو سببلره بناءً غزته‌نك صاحب امتيازى محرر عاجز مختلف اصول حكاكى كورمك ورسم لوحه‌لرينك نصل طبع ايدلديكنى رأى العين مشاهده و تدقيق ايتمك آرزوسيله آوروپايه بر سياحت اجرا ايتمش ومعلومات لازمه استحصال ايتدكدن صكره عودتله ثروت فنونه بر بشقه طرز ويرمشدر .

بورايه قدرى ثروت فنونك برنجى دوره‌سى عد اولنه‌بيلير . زيرا بوندن صكره مساعئ مصروفهٔ عبيدانه‌مز لطفاً مظهر تقدير همايون اوله‌رق غزته‌نك شان عثمانى‌يه جسبان بر صورتده تزيين وتوسيعى فرمان بيورلمش اولديغندن لطفاً ابذال بيوريلان عنايت مخصوصهٔ جناب شهريارى سايه‌سنده ١٣٠٨ مارتنه مصادف ايكنجى سنه‌دن اعتباراً ثروت فنون بريكى كسوهٔ مكمليتله تزين ايتمشدر . غزته‌نك حجمى اون آلتى بيوك صحيفه‌يه ابلاغ واك اعلاجنسدن مجلا وقالين بركاغد انتخاب قلنمش ورسملرك عددى بر قاچ قات آرتديرلمشدر . غزته ينه آيريجه بر قپاغى حاوى بولنيور ايدى . الطاف مخصوصهٔ جناب پادشاهى جمله‌سندن اوله‌رق اوزمان آوروپادن بر حك معلمى جلب بيورلمش ومكتب صنايع نفيسه ايله ثروت فنون اداره خانه‌سنده حك صنفى كشاديله استانبولده شو صنعت نفيسه دخى تأسيس اولنمشدر .

مصور ثروت فنون كسوهٔ جديدهٔ ترقيسنى ١٣١١ سنه‌سى حزيرانه قدر محافظه ايله ايكنجى دوره‌سنى بودردنجى سنهٔ انتشارى اكمال ايلمشدر . بوتاريخده غزته‌يه مسائل سياسيه وحوادث

داخلیه وخارجیه‌دن بحث مساعده‌سی دخی اعطا بیورلدیغی جهتله ۲۲۵ نجی نومروسندن اعتباراً بر هفته‌لك توجیهات . نشان ، مدالیه ، تبلغات رسمیه‌دن ماعدا حوادث داخلیه وخارجیه‌نك خلاصه‌سندن متشکل اوله‌رق غزته‌یه سکز صحیفه مندرجات دها علاوه قلنمش وبوكا مقابل فیئاتجه هیچ برفرق کوسترلمه‌مشدر . مسائل سیاسیه وحوادث داخلیه‌دن بحث مأذونیتی غزته‌نك دائرهٔ نشریاتی توسیع ایلدیکی کبی ثروت فنون مصور برغزته‌دن ماعدا بر هفته‌لك توجیهات واجراآت رسمیه ایله خلاصهٔ احوال عمومیه‌یی شامل وبناءً علیه هفته‌ده بردفعه پوسته‌لری بولنان ولایات شاهانه خلقنك احتیاجاتنه پك موافق برجریده حالی‌ده اخذ ایتمشدر . واقعا ولایاتده ثروت فنونه آبونه اولمقله یومی اوراق حوادثده‌کی حوادثك خلاصه‌سنه وتوجیهات ایله تبلیغاتك عمومنه دسترس اولدقدن ماعدا مکمل رسملرله مزین ادبی وفنی برده غزته آلمش اولورکه فیئاتك اهونیتی‌ده نظر دقته آلنیرسه بوندن استفاده‌لی برشی تصور اولنه‌مز .

ثروت فنونك قوهٔ انتشاریه‌سنه کلنجه غزته ایلك سنه‌سی ۶۰۰ عدد طبع ایله باشلایوب یدی سنه‌ده تدریجی ترقی ایدرك الیوم ایکیبیك بشیوز عددی تجاوز ایتمشدر . شو توسع انتشار ایله برابر وسعلی‌ده اولمسی حسبیله برنسخه‌نك لااقل اون الدن کچمسی ثروت فنونك اعلانجیلغنی دخی مهم بردرجه‌یه کتیرمشدر . الیوم استانبول اهل تجارتندن غزته‌مزه اعلان اعطاسیله تجربه ایدنلر شو جهتی تصدیق ایلرلر .

ثروت فنونك مساعئ واقعه‌سنه مکافاةً صاحب امتیازینه کموش لیاقت مدالیه‌سی ایله اولا رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی ، بعده ثانیه صنف ممتازی ، وبعده اولی صنف ثانیسی احسان بیورلمش و۱۸۹۱ سنه‌سنده پارس مطبوعات سرکیسندن و۱۸۹۴ سنه‌سنده دخی امریقاده شیقاغو سرکیسندن بر شهادتنامه ایله برقطعه مدالیه اعطا قلنمشدر . کذلك پارس مطبوعات اجنبیه مجلسی اتفاق ارا ایله ۱۸۹۵ سنه‌سنده ثروت فنونی اوراق معتبرهٔ اجنبیه میاننه ادخال ایله مخابر مخصوصمزه برمصدق شهادتنامه ویرمش ودها صوکره مخابرمزی مجلسك فخری اعضالغنه دخی قبول ایتمشدر . هرسنه انتشار ایدن مطبوعات جهان سالنامه‌سنده [Annuaire de la Presse Erançaise et Etrangère] ثروت فنون حقنده تفصیلات مکمله مندرج بولنیور .

[مندرجات ومسلك] — ثروت فنونك مندرجاتی همان هرهفته استانبولك وقایع ذوقیه‌سنه عائد بر « استانبول پوسته‌سی » نی وعالم مدنیت ترقیاتنه متعلق بر « مصاحبهٔ فنیه » یی اثار منظومهٔ نفیسه ومعتبره‌یی ولااقل ایکی مقالهٔ مختلفهٔ ادبیه وعلمیه‌یی حاویدر . رسملرك تعریفاتی ایله دائمی بر رومان‌ده بشقه‌در . رومان خصوصنده ثروت فنون بر بیوك اثر ترقی کوسترمش واستانبولده ایلك دفعه اولمق اوزره ملی بر رومانی مصور اوله‌رق نشر ایتمشدر . ملی رومانك مصور نشری — مصور رومانلرك اولا رسامل طرفندن ترسیمی ثانیاً حکنی استلزام ایتدیکندن — نقدر مهم ومشکل اولدیغی تعریفه لزوم کوسترمز . ثروت فنون کچن‌سنه ظرفنده استاد محترم

عطوفتلو اکرم بك افندی حضرتلرینك « عربه سوداسی » نام حکایه‌لرینی مصوراً نشر واکمال ایتمش وشمدی دخی عشاقی زاده خالد ضیا بکك « مائی وسیاه » رومانی ینه مصوراً نشر ایتمکده بولنمشدر .

قسم سیاسیده برهفته‌نك توجیهاتی ، تبلیغاتی وحوادث داخلیه وخارجیه‌سی بورسه اعلانی داخلدر .

ثروت فنونه معاونت تحریریه‌ده بولنان ذوات عالم مطبوعات عثمانیه‌نك مدار افتخارلریدر ، اشته اسامیلری : رجائی زاده عطوفتلو اکرم بك افندی حضرتلری ، توفیق فکرت بك ، جناب شهاب الدین بك ، ع . نادر بك ، اسماعیل صفا بك ، دوقتور بسیم عمر بك ، عشاقی زاده خالد ضیا بك ، محمود صادق بك ، محمد رؤف بك ، حسین جاهد بك — بوذوات غزته‌نك همان دائمی معاونین تحریریه‌سندن اولوب دیکر اساتذهٔ محررین عثمانیه‌نك همت معارفپرورانه‌لری منضم‌ده اولدیغی کبی نورسیدکان اهل قلمه دخی صحیفه‌لری دائما کشاده‌در . — غزته اره‌صره خریطه ورسم تابلولری دخی اعطا ایدر .

غزته‌نك مسلکی صداقت واستقامت وناموس وغیرت کلمه‌لریله خلاصه اولنه‌بیلیر . بوخصوصده غزته‌نك یدی سنه‌لك جلدلری مکمل برشاهددر . غزته هر زمان ترقیات عثمانیه‌یه ترجمان مصور اولمق ومنافع دولت ومملکتی محافظه ایتمك دائره‌سنده ایفای نشریاته ساعیدر .

[تصاویر] — ثروت فنونده برمهم قسمی طبیعی اوله‌رق تصاویر تشکیل ایلر ؛ تصاویری علی الاکثر وقایع ومؤسسات محلیه‌یه عائددر . جمله‌سی اك ماهر رساملر طرفندن حك وترتیب اولنور . هرنسخه‌ده لااقل اون رسم واردر . ثروت فنون رسم خصوصنده آقتو آلیته دنیلن تعقیب وقایع مسلکنه خادمدر ، بناءً علیه هرهفته‌نك نسخه‌لری او وقتك شایان دقت رسملری وتصویرلری ایله مزیندر .

[شرائط اشترا] — ثروت فنونك استانبولده سنه‌لکی ۱۳۰ ولایاتده ۱۵۰ غروش اولوب التی آیلغی ایسه ۷۵ و ۸۰ غروشدر . پوسته ارسالاتی منتظماً ایفا اولنور .

غزته‌نك یدی سنه‌لك طاقمی الیوم اداره خانه‌مزده موجود اولوب اون‌ایکی جلدیله ایکی بیك پارچه‌یی متجاوز رسمی وبرچوق مباحث مهمهٔ ادبیه وفنیه‌یی ، تراجم احوالی ویکرمی‌یی متجاوز مکمل رومانی محتویدر . هرسنه‌لکی مجلد اوله‌رق ۱۶۰ غروش حسابیله یدی سنه‌لکی ۱۱۲۰ غروش اولوب طشره‌یه پوسته اجرتی الینمقسزین کوندریلیر . ارزو ایدنلره سهولت اولمق اوزره جلدلر آیری آیری دخی صاتیلیر ، تأمینات ویرلدیکی حالده جلدلر کاملاً تسلیم قلنه‌رق بدلی مقسطاً دخی استیفا قلنور .

محل اداره‌سی : استانبولده باب عالی جاده‌سنده ۷۸ نومرولو اداره خانهٔ مخصوصدر .

تساليه‌ده آرامساز اردوی همايون جناب پادشاهينك رؤسا وارکان کراميله معيتلری ضابطانی

مشير دولتلو ادهم پاشا حضرتلری

۱۳۱۳ سنهٔ رومیه‌سنده عثمانلیلر ایچون الڭ مهم کوریلان و تاریخ عثمانینڭ پارلاق صحیفه‌لرینی اشغال ایده‌جك اولان وقعه دولت علیهٔ عثمانیه ایله یونانستان آره‌سنده ظهوره کلوب دولت ابد مدتمزڭ شانلی غالبیتله، موفقیتله نهایت بولان حربدر .

بو حرب نیسانڭ بشنجی کوننده مایسڭ التنجی کوننه قدر تام بر آی امتداد ایتمشدر . دولت ابد مدت عثمانیه‌نڭ مسلك سیاسیسی محافظهٔ صلح وسلم اساسی اوزرینه مستند وعموم اوروپا دول معظمه‌سیله مناسبات سیاسیهٔ حسنه‌یی محافظه مقصدینه مبنی اولدیغی و (۱۳۰۱) سنه‌سنده یونانستان حکومتی طرفندن بر طاقم آمال استیلا جویانه‌یه قاپیله‌رق وقوع بولان تشبثات اوزمان ینه حکومت سنیه‌نڭ تدابیر مصیبه‌سی وبردها بوکبی حرکات اسایش شکنانه‌ده بولنماملری تنبیهله یونانیلره قارشو مساعده‌سی سایه‌سنده برحربی انتاج ایتمدیکی هنوز خاطرلرده‌در .

یونانیلر بر طاقم آمال خریصانه و صفدرونانه بسله‌مکدن فارغ اولمامشلر ، کرید جزیره‌سنده بوجزیره اهالیسنڭ هرداٸم ماٸل اغتشاشات اولمسندن بالاستفاده کریدده نیجه بیکناه جانلرڭ یانمسنی بادی اولان احوال مؤسفه‌یه میدان ویره‌جك صورتده براغتشاش چیقارتمغه موفق اولمشلر واوته‌دن بری کرید و ماکدونیا حقنده بسله‌دکاری خیالاتی حقیقته تبدیل ایتمك واهمه‌سنه دوشوب کریده عسکر کوندرمك وجزیره‌نڭ یونانستانه الحاقنی استمك کبی حکومت سنیه‌نڭ حقوق صریحه‌سنه تجاوز واوروپا دول معظمه‌سنڭ مسلك وافکار متمدنه‌سنه وموازنهٔ دولیه‌یه مغایر برحرکت غیر لایقه‌یه جسارت ایتمشلردی .

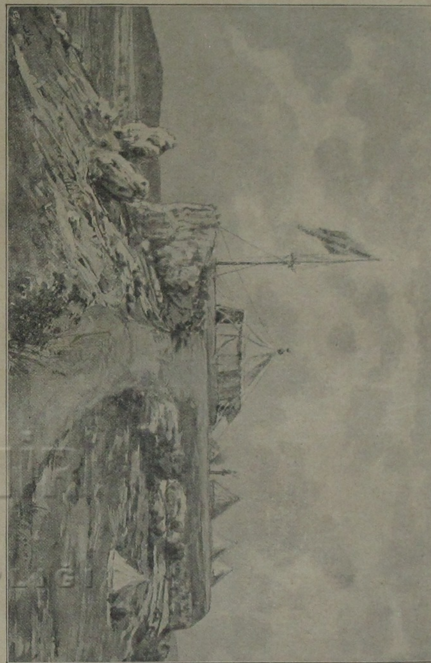
کرید مسئله‌سنڭ حل وتسویه‌سی خصوصنده اوروپا دول معظمه‌سنڭ حکومت سنیه طرفندن واقع اولان قبول اوزرینه توسطده بولنملری ویونانڭ حرکات تجاوزکارانه وآمال غیر مشروعه‌سنه بر سد چکملری اوزرینه یونانیلر تضییقاتڭ تأثیراتندن و بالخاصه (اتنیکی اتریا)

اسمنده‌کی جمعیت فسادیه‌لرینڭ القاآتندن کندیلرینی قورتاره‌میوب همان نه اولورسه اولسون دولت ابدمدت عثمانیه کبی قوی الشکیمه برحکومته قارشو تجاوزاته قیام وتدارکات جسیمهٔ حربیه‌یه توسل ایلدیلر . بونڭ اوزرینه حکومت سنیه‌جه دخی حقوق صریحه‌سنڭ محافظه‌سنه و تجاوزات اعدانڭ رد ودفعنه مجبوریت کوریلوب دولت علیه‌ایله یونانستان حدودنده قوهٔ کافیهٔ عسکریه‌جمع وتحشید اولنمش ویونان عساکر منتظمه‌سنڭ طوغریدن طوغری‌یه ویا اشقیا صورتنده تجاوزات متعدده‌ده بولنمسنی متعاقب تمامیٔ ملکیتی محافظهٔ وصیت وشرفی وقایةً اعلان حرب ایدلمشدر . اشته بوصورتله بر آی دوام ایدن و عساکر عثمانیه‌نڭ شانلی مظفریتاریله ختام بولان محاربه وقوعه کلمشدر .

یونانستانڭ نائل وحکومت اولمه‌دن اولکی دورینه واداره‌ٔ عادلانهٔ عثمانیه‌ده یونانیلرڭ یشادقلری هنکامه‌قدر ارجاع نظر اولنوب اووقتدن بو صوڭ محاربه‌نڭ ختامنه‌قدر کذران اولان وقوعات وحادثات محاکمه ایدیلیرسه تسلیم اولنورکه یونانیلر « اتنیکی اتریا » نام جمعیتڭ القاآتندن وبو جمعیت اعضاسنڭ تشویقات وحرکاتندن داٸما متضرر اوله‌کلمشلر ، بویوزدن داٸما کندیلرینی تهلکه‌یه آتمشلردر . فقط یونانیلرڭ مفطور اولدقلری عظمت وغرور کبی طبایعڭ ایجابندنمی یوقسه حادثه پرورلکده بولنملری سببیله‌می هرنه‌دن ایسه بو جمعیت فسادیه‌نڭ تأثیر معنویسی آلتنده بولنمقدن کندیلرینی بردرلو الیقویه‌میوب عقل وتدبیر داٸره‌سندن علی الاکثر طیشاری چیقمشلر وسیاسیات حاضره‌نڭ ایجاب ایتدیکی ، اوروپا دول معظمه‌سنڭ بوکون بولندقلری حال وموقع وترویج ایلدکاری منفعتڭ استلزام ایلدیکی مسلك داخلنده مدبرانه ادارهٔ اموره موفق اوله‌مامشلردر . یونانستان ایچون موجب خرابی وسفالت اولان وبرطاقم خارجی وداخلی غواٸلی دعوت ایدن وحتی بر آرالق موجودیت سیاسیه‌سنی صارصوب اعتبار مالیسنی ایسه بوسبتون حکم واهمیتدن اسقاط ایلیان بوحربڭ همان طوغریدن طوغری‌یه (اتنیکی اتریا) نڭ نتیجهٔ تسویلاتی اولدیغی کرك اثنای محاربه‌ده وکرك عقد صلحی متعاقب اجرا ایدیلان تحقیقاتده مرتبهٔ ثبوته وارمشدر .

هرنه‌دن ایسه بوجمعیت فسادیه‌نڭ مرامنه آلت اولان ومقاصدینی کوزتمکله اشتهار ایلیان موسیو (دلی‌یانی) برقاچ دفعه یونانستان ریاست وکالتی مقامنی احراز ایدوب هردفعه‌سنده یونانی حربه و مهلکه‌یه سوق ایتدیکی کبی بودفعه‌ده بوحربی یونانستانڭ باشنه چیقاراننه دلی‌یانی قابینه‌سی اولمشدر .. (۱۳۰۱) ده کذلك دلی‌یانی اغیر استقراضلرله یونانستانی تدارکات حربیه‌یه مجبور ایدوب اوزمان دولت علیهٔ عثمانیه‌یه قارشو برمحاربه آچمق وسیله‌سی احضار ایدرکن اوروپا دول معظمه‌سنڭ محافظهٔ مسالمت عمومیه قیدیله یونانستان سواحلنی ابلوقه ایتدکاری و

مشیر دولتلو ادهم پاشا حضرتلرینك دومكه‌ده اقامت ایلدكلری چادر

حدوده سوق اولنان چته‌لرله چته صورتنده‌كی عسكرلرك مرحوم احمدایوب پاشا طرفندن نه كی تدابیر مصیبه ایله تدمیر اولندقلری ده هنوز خاطرلردن سیلنمامشدر . اوزمان متوفی (تریقوپی) نك موقع اقتداره كلمسی یونانستانی بردرجه‌یه‌قدر طریق حقه و دائرهٔ عقل وتدبیره ارجاع ایتمش ایدی . نه چاره‌كه یونانستان ایچون دولت علیهٔ عثمانیه‌نك معاونت دوستانه‌سی غایت قیمتدار وحتی بر واسطهٔ بقا اولدیغی فكرنده بولنان ویونانیلر ایچون ترقی وعمران بولمق انجق صلح و

(فیلو قوماندانی فریق سعادتلو حسن رامی پاشا حضرتلری)

مسالمت سایه‌سنده اوله‌جغنی تخمین ایدن بوذاتك قیمتی وقیله ولایقیله تقدیر اولنه‌مامش و بودفعه (دلی‌یانی) ایله (آتیكی اتریا) نك حركتی یونانستانی بوغائله‌یه سوق ایتمشدر .

دولت علیهٔ عثمانیه ایله یونانستان آره‌سنده ظهور ایدن حربك مبدئی كرید وقعه‌سیدر . كرید جزیره‌سی اوته‌دنبری برطاقم حادثات مؤلمه‌یه وفجایعه صحنه اولمشدر . ایكی بچق عصره قریب برزماندنبری ادارهٔ عثمانیه‌ده بولنان و بحر سفیدك اورته‌سنده غایت مهم بر موقع اشغال ایدن بو اطه اهالیسی تشویقات خارجیه‌دن هیچ آزاده قاله‌مدی ، بناءً علیه ممتد برسكون وآسایش ایچنده یشایه‌مدی .

بالدفعات قیاملر وقوعه كلدی ، هپسی حكومت سنیه‌نك تدابیری و فداكارلغی سایه‌سنده تسكین ایدلدی . تشویقاتك یونانستان طرفندن وقوعی بیلن حكومت سنیه‌دخی بالدفعات یونان حكومتنه مراجعت ایلدی . مختلف زمانلرده وقوعه كلن بو قیاملر میاننده روسیه محاربه‌سی صره‌لرنده‌كی قیامی یاد ایدرزكه دولتلو غازی احمد مختار پاشا حضرتلرینك

جزیره‌یه کوندرلمسی وخانیه جوارنده (خالپا) کوینده برمقاوله امضالنمسی ایله ختام بولمشدر . اشته بومقاوله وقعهٔ اخیره‌ده موضوع بحث اولمشدر .

حالبوکه یکی مقاوله موجبنجه وبش سنه مدتله انتخاب و تعیین اولنان والیلر معرفتیله برمدت اداره اولنان آطه‌ده واهالیٔ اسلامیه ایله خرستیانیه آره‌سنده مخاصمات، سکونت یرینه بالعکس شدت کسب ایتمکده ایدی . بناءً علیه برچوق سوء استعمالاته میدان ویرن وبرطاقم بیگناه ومظلوملرك تلفنی بادی اولان احواله نهایت ویرلمك اوزره یاور اکرم حضرت شهریاری مشیر شاکر پاشا حضرتلری کرید والی وکیلی وفوق العاده قوماندانی تعیین بیورلمش واکمال وظیفه ایتملریله یرینه ابهتلو دولتلو جواد پاشا حضرتلری ومشار الیهك مقام صدارتی احراز ایلملری اوزرینه دولتلو محمود وجلال الدین پاشا حضرتلری والی وکالتنه تعیین قلنمشدر .

مشار الیهمدن صکره دولتلو طرخان پاشا حضرتلری وبالاخره (قره تئودوری) پاشا حضرتلری کریده کوندرلمش ایسه‌ده رؤسانك فساده میلانی کسر ایدیله‌مه‌مش ، تشویقاتك تأثیراتی قطعیاً ازاله اولنه‌مامشدر . اوصره‌ده نشر افکار فاسده ایدنلرك تشویقیله کویلیلرله ژاندارمه‌لر اره‌سنده ظهوره کلن بروقعه سکون واسایشی خللدار ایتدی ؛ بونی متعاقب تکرار کریده طرخان پاشا حضرتلری کوندرلدی . بوآرالق جزیره قوماندانلغنه عبدالله پاشا حضرتلری تعیین اولنمشدر .

آرتق اهالیٔ مسلمه حقنده عصاة برطاقم اذا و جفایه تصدی ایدوب اسلام کویلرینی محاصره‌یه آلمق وانسانیتدن خارج معامله کوسترمکه باشلامشلردی .

حکومت سنیه‌نه آمال مسالمتپرورانه‌یه مستنداً جزیره‌نك ادارهٔ جدیده‌سنه دائر بعض مقررات اتخاذ ایتدی ، وسکون واسایشك اعاده‌سی املیله (بروویچ) پاشا والیلکه تعیین اولندی .

حالبوکه کریدلیلر یونانیلر طرفندن کوردکاری تشویقات ایله شماره‌رق وحشتی آرتدیرمقده، جزیره‌نك اهالیٔ مسلمه‌سی هرمحب انسانیتك یورکنی داغدار ایده‌جك تجاوزاته هدف اولمقده ایدی .

یونانستاندن کریده کیدن (اتینیکی اتریا) جمعیت فسادیه‌سی اعضاسی اهالیٔ خرستیانیه‌یی اغفالدن کری طورمیورلر ایدی ، اسایش زیاده مختل ایدی ، بواثناده یونانیلرك فوق العاده برحرکتلری مشهود اولدی ، یعنی یونان حکومتی کریده عسکر کوندرمکه قالقشمشدی . ابتدا ایکی زرهلی صکره التی طورپیدو کرید صولرینه واصل اولدی . حتی اعلان حرب ایدلمکسزین (فؤاد) واپور همایونه بریونان سفینه‌سی کولله آتمغه‌یله جسارت ایلدی .

میرالای (واسوس) ك قوماندا‌سنده اوله‌رق کریده چیقان اشبو یونان عسکری عصاته التحاق ایدرك جزیره داخلی بوسبتون اغتشاشه اوغرادی . بونك اوزرینه اوروپا دول معظمه‌سی تمامیٔ ملکیت دولت عثمانیه‌یی محافظهً واوروپا مسالمت عمومیه‌سنی تأمیناً کرید جزیره‌سنه دونما وعسکر کوندرمك ومختلط صورتده عسکر اخراج ایتمك تشبثنده بولندی بناءً علیه کچن افرنجی مارتك یکرمی برنده یونان کمیلری حقنده عمومی اولاق اوزره کرید جزیره‌سی ابلوقه آلتنه آلدی . دول معظمه‌نك

یونانستانه ویردکاری اولتیماتومی یونان حکومتنك اصغا ایتمه‌مسی والتی کون ظرفنده عسکرینی ودونانماسنی کرید صولرندن چکمه‌سی یولنده‌کی تکلیفی اجرادن استنکاف ایلمه‌سی بوابلوقه‌یی انتاج ایتمشیدی .

یونان عسکرینك جزیره‌ده بولنمسندن طولایی عصات بوسبتون یوز آله‌رق تفصیلاتنه بیله احتراز ایدیله‌جك برطاقم وحشتلره قیام ایتدیکی وشهرلره هجوم کوستردیکی واوروپا دونانماسنك مرمیلریله پوسکورتلمکه حاجت کورلدیکی پك قولای درخاطر اولنه بیلیر .

ذاتاً عصاة خانیه قپولرینه قدر کلوب جوارده‌کی قرا و قصباتی احراق و تخریب ایدرك ایشیدلمه‌مش وحشتلر ارتکاب ایتمکده بولنمش ایدی .

۱۸۹۷ سنه‌سی افرنجی شباطك بشنده خانیه سوقاقلرنده بیله مصادمات ومخاصمات وقوع بولمقده ایدی .

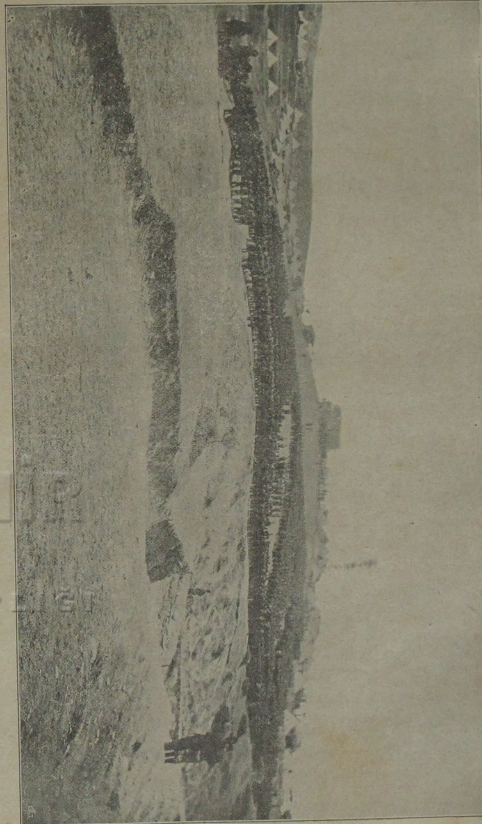
یونانیلر میرالای واسوسك قوماندا‌سنده اولان بوعسکری کریده هیدرا ، صیقالی زرهلیلری ومیائولیس قرووازوریله اخراج ایتمشیدی . اوچبیك راده‌سنده اولان بوعسکر جزیره‌نك جنوب جهتنده برکوچك لیماندن ادخال ایلدکاری بالاخره اکلاشلمشدر .

میرالای واسوسك کرید جزیره‌سنده حرکتی عصاتك حرکتنه معادل کبی کورنمشدر . برطاقم اسلام قریه‌لرینی محاصره‌یه آلمش و عصاتك وحشتنی منع ایده‌بیلمك یولنده تدبیر دوشونمه‌مشدر .

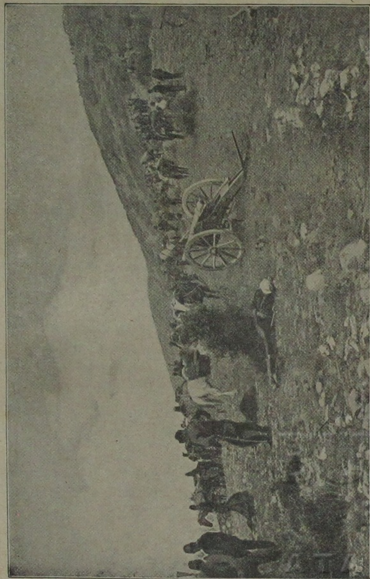
ابلوقه اثناسنده شایان دقت حادثاتدن اوله‌رق یونان کمیلرندن هیدرا سفینه‌سنك درونده مجلس مبعوثان رؤساسندن برینك طوتلمه‌سی ذکر اولنه بیلیر . (سبه‌نیقو) نام اوستریا سفینهٔ حربیه‌سی دخی بر یونان یلکن سفینه‌سنی باتیرمغه مجبور اولمشدر . ابتدا جزیره‌یه یوزرکشیلك بر مفرزهٔ عسکریه چیقارمش اولان دول معظمه حرب باشلا‌مسی اوزرینه بوقوتی تزیید ایدوب جزیره‌نك بعض نقاطنی تحت محافظه‌یه آلمشلردر . ابلوقه‌نك عصاته خارجدن اسلحه ومهمات حربیه کلمسنی منع ایچون حسن تأثیری کورلمشدر .

یونانیلر کریده عسکر کوندرمك وحقوق صریحهٔ عثمانیه‌یه تجاوزده بولنمقله برابر یونان حکومتی اوروپا دول معظمه‌سنك نصایح واخطاراتنی‌ده اصغا ایتمدیکندن و یونانستانده محاربه ایچون برطاقم نمایشلر اجرا ایلدیکی وفوق العاده تدارکات حربیه‌ده بولندیغی کبی حدود اوزرنده اشقیا صورتنه قونیلان عساکر منتظمه ایله تجاوزاته‌ده باشلاندیغی جهتله نهایت حکومت سنیه‌جه حربه قرار ویرلمشدر .

موفقیات جلیلهٔ عثمانیه‌نك تجلیسنی متعاقب اوروپا دول معظمه‌سنك جبروتضییقیله نهایت یونان حکومتی افرنجی مایسك طقوزنده کریددن عسکرینی چیقارمغه ومیرالای (واسوس) ی جلب ایتمکه قرارویرمش وبرقاچ قافله‌ده اوراپه کمال دبدبه ایله کیرن تکمیل عساکر یونانیه چکیلوب یونانستانه دونمشدر .

جملهٔ عواطف سنیهٔ جناب خلافتپناهیدن اولهرق اردوی همایون قوماندانلری پاشالر حضراتنه احسان بیوریلان قلیجلرك دومكهده رسم تسلیمی

میلونا محاربه‌سندن بر منظره

یونان حكومتی خفیاً تشویقاته بولنه‌رق عصاته اسلحه و جبخانه یتشدیرمكه چالشدیغی و بو صورتله حكومت سنیه‌یه قارشو اصلا حقوق همجواری و رابطهٔ دوستی ایله توافق ایتمیان معاملاتده بولندیغی كبی بر طرفدن ده عسكرینی و دونانمه‌سنی تجهیزایله حدود خاقانی‌یه طوغرو سوقیاته باشلامشیدی. تسالیا قطعه‌سنده‌كی اردوسنی آز زمانده (٣٨) بیك راده‌سنه ابلاغ ایلدیكی كبی اپیر قطعه‌سنده‌كی اردوسنی دخی (٢٣) بیك مقدارینه قدر تكثیر ایتمش واعلان حرب صره‌سنده بو قوت طقسان بش بیك راده‌سنی بولمشدر.

(آتنیكی اثریا) جمعیتنك دولت علیهٔ عثمانیه ایله یونانستان آره‌سنده بر محاربه ظهوره كتیرمك

ایچون فوق العاده چالشدیغی هرصورتله تظاهر ایلمشیدی . ینه جمعیت فسادیه‌مذ کوره معرفتیله برطاقم کوکللی مفرزه‌لری ، اشقیا چته‌لری تسلیح واحضار اولنمش واقرنجی مارتك اون دردنجی کونی حدود عثمانیه‌یی بوچته‌لرك تجاوز ایتمك استدکاری بالآخره یکیشهردن باش وکیل دلی‌یانی‌یه چکیلان برتلغرافك میدانه چیقمسیله اکلاشلمشدر .

برحاله جوارندن دخی مارتك یکرمی یدیسنده ایکی بیك قدر اشقیا حدود خاقانی‌یه تجاوزه حاضرلنمشلرسه‌ده مسئولیت حربی حکومت سنیه‌یه تحمیل ایتمك واهمه‌سیله تجاوزاتك دها اوفاق چته‌لرله وقوع بولمسنی تنسیب ایتمشلردر .

دولت علیهٔ عثمانیه بالطبع یونانیلرك بوحرکاتنه قارشـو لاقید بولنه‌میه‌جغی جهتله الاصونیه جهتنده قتریندن مچوه‌یه قدر ایکی یوز درت کیلومترو مسافه‌نك التنجی نظامیه فرقه‌سیله محافظه‌سی ویانیه جهتنده‌کی یوز کیلومترو حدودك دخی یانیه قوهٔ دائمه‌سی ایله تأمین قلنمسنی کافی کورمیوب حدود یونانیه‌یه قوهٔ لازمه سوقی قرارکیر اولمشدر .

٣١٢ سنه‌سی شباطی اوائلنده حدود بوینه سوق ایچون سلانیك ، مناستر ، قوصوه ؛ خداوندکار ، طرابزون ، قسطمونی ، آیدین ، انقره ، قونیه ، اطنه ، یانیه ولایتلریله ازمید سنجاغی عساکر ردیفه‌سندن برقسمنك سلاح التنه آلنمسی امر ایدلمشدر .

حدوده سوق اولنان عساکر شاهانه ازمید ، تکفور طاغی ومرادلیدن کچه‌رك دده اغاج سلانیك التصاق خطیله سلانیکه ، اورادن الاصونیه‌یه کیده‌جك اولانلری قره‌فریه‌یه ویانیه کیده‌جکلری مناستره واورادن اردوی همایونه سوق واعزام اولنمشدر .

حدودده اولجه بولنان عساکر شاهانه ایله سوق اولنان مقدار برلشدریلنجه قوهٔ جنودیهٔ عثمانیه یوز قرق التی بیك نفره ویکرمی ایکی بیك بوقدر حیوانانه بالغ اولمش ایدی .

حدود یونانیه عموم قوماندانلغنه مشیر دولتلو ادهم پاشا حضرتلری و ارکان حربیه ریاستنه سعادتلو عمر رشدی پاشا حضرتلری تعیین اولنوب فرقه قوماندانلقلری دخی خیری ، نشأت ، ممدوح ، حقی ، حمدی ، حیدر پاشالر حضراتنه تودیع ایدلمش والاصونیه طوپجی قوماندانلغنه رضا ویانیه جهتی طوپجی قوماندانلغنه شکری پاشالر نصب وتعیین قلنمش‌ایدی . مستقل سواری فرقه‌سی‌ده سعادتلو سلیمان پاشایه تفویض اولنمش ایدی .

قرانیه ، قوز کوی تجاوزی واعلان حرب

یونانیلر انیکی اتریاك اقـداماتیله اشـقیا چته‌سی حالنه قویدقلری وضابطانك اداره‌سنه ویردکاری مفرزه‌لری ١٢١٣ سنه‌سی مارتنك یکرمی سکزنده الاصونیه‌نك غرب جهتنده‌وسکز ساعت مسافه‌سنده دیشقاطه‌یه مضاف اولان قله‌لر اوزرینه هجوم ایتدیرمشلردر . بونلر خط

حدوده ایکی ساعتلك مسافه‌ده (قرانیه) کوینه قدر چکلدیلر . عساکر شاهانه‌نك مقاومت شدیده‌سیله بونلر تکرار حدوددن چیقارلدیغی کبی آلنان اسیرلردن وبواشقیا النده کوریلان غرا تفنکلرندن بونلرك عساکر منتظمه‌دن تبدیل ایدلمش اولدیغی اکلاشلمشدر .

یونانیلر کره‌بنه ودیشقاطه طرفلرندن بردها تجاوزله (قرانیه) ده برایش کورمینجه الاصونیه ایله سلانیك کورفزی آره‌سنده‌کی حدود قسمنك اك مهم محلی اولان (قوز کوی) ، وقعنه توجه ایلمشلردر .

نهایت ١٣١٣ سنه‌سی نیسانك دردنجی جمعه کونی اقشامی یونانیلر بو جواردن و مختلف نقطه‌لردن عساکرشاهانه اوزرینه هجوم ایتدیلر ویالم آتشه بوریزنلرله — اعلان حربدن اول — جسارت ایتملری بونلرك ضابطان قوماندانسنده عساکر منتظمه اولدیغی کوسترمشدر .

عساکرشاهانه هنوزتجاوز امرینی آلمدیغی ایچون حال تدافعیده بولنیوردی . فقط حقوق صریحهٔ عثمانیه‌یه بوصورتله تجاوزاته واشقیا صورتنده عساکر منتظمه‌یی حدود خاقانی‌یی کچیرمکه قالقشان یونان حکومتیله مناسبات سیاسیه قطعی ایجاب ایتدیکندن اوکون حرب اعلان اولنمش و یونان سفیرینك پساپورطلری یدینه اعطا اولنمشدر .

اعلان حرب (١٣١٣) سنه‌سی نیسانك التنجی بازار کونی واقع اولمش وآتیده‌کی بیانامهٔ رسمی نشر ایدلمشدر :

« یونانیلرك اشبو شهر نیسانك جمعه ایرتسی کیجه‌سی قوهٔ کلیهٔ منتظمه ایله نقاط متعدده‌دن حدود خاقانی‌یی تجاوز ایدرك محاربه‌یه باشلادقلری وحربك حالادوام ایتمکده ویونانیلر طرفندن طوپ اتشی دخی اجرا ایدلمکده اولدیغی الاصونیه اردوی همایون قوماندانی مشیر دولتلو ادهم پاشا حضرتلرندن النان تلغرافنامه‌لرده بیلدیرلمش ودولت علیه صلح ومسالمتك وقایه‌سی ایچون شمدی‌یه قدر هردرلو مساعی‌یی اجرادن کیرو طورمدیغی حالده یونانیلرك حرکات خصمانه‌یه مبادرت ایتمسی اوزرینه حقوق وتمامیت ملکیهٔ سلطنت سنیه‌یی خللدن وقایهٔ دولت علیه‌جه بالمقابله حرکات حربیهٔ عسکریه اجراسنه مجبوریت حاصل اولمش ایدوکندن محاربه‌نك کافهٔ مسئولیتی یونان حکومتنه عائد وراجع اولمق اوزره مستعیناً بالله تعالی اردوی همایونك اولجه عسکری قومیسیونجه تنظیم ومجلس وکلاجه‌ده تصویب ایدیلان واراده‌سنیه‌سی شرفصدور بیورلمش اولان پلان وجهله تدافعی وتجاوزی هردرلو حرکات حربیه اجراسنه‌مسارعت ایچون مجلس مخصوص وکلا قراری وبالاستیذان شرفسنوح بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ حضرت خلافتپناهی موجبنجه طرف سرعسکریدن قوماندان مشارالیه ادهم پاشا حضرتلرینه اوامر قطعیه اعطا قلنمش‌اولمسیله اعلان کیفیته ابتدار اولندی . »

میلونا

عثمانیلرك ایلك موفقیتی حدوده قریب اولوب یونانیلر یدنده بولنان وفن حرب نقطهٔ نظرندن اهمیت فوق العاده‌سی اولان (میلونا) کچیدینك غایت‌شانلی برصورتده ضبطیدر .

یکیشهرده عثمانلی دوریه قوللری

یونان اردوسی عموم قوماندانلغی ایسه قرال زاده پرنس قسطنطینه تودیع ایدلمش وآتنه‌دن غایت القشلرله چیقاریله‌رق یکیشهره کلمش ایدی . بونلرك حرکتی تعرضی ایدی . واقعا قازانمق احتماللرنك حرکات تعرضیه‌ده بولندیغی معترف ایسه‌ده یونانلیلرك مدافعاته دخی فوق‌العاده اهتمام ایلدکلری کرك میلونا کچیدینی تحکیم ایتملرندن و کرك یکیشهره قدر مسافه‌یی سپرلر طابیه‌لر استحکاملرله طولدیرمش اولملرندن استدلال اولنیوردی .

فقط بدایت حربده انلرجه مقصد ، تعرضانده بولنه‌رق بوتعرضات ایله ماکدونیا داخلنده (آینیکی اتریا) نك‌ده القاآت و تشویقاتی انضمام ایدرك براغتشاش چیقارمق و بویله‌جه موفقیتلرینی تأمین ایلمك ایدی . قوهٔ قاهرهٔ عثمانیه بوکبی خولیالره وامیدلره میدان ویرمدی .

اعلان حرب صره‌سنده برنجی خیری پاشا فرقه‌سی (جایحصار) ده ، بوفرقه‌یی تقویه ایدن اسحق پاشا لواسی بورادن برساعت مسافه‌ده و (میلوغشته) ده ایکنجی نشأت پاشا فرقه‌سی (اسقومبه) بوغازی ایله (سمر) وبرنار تپه‌لری جهتنده و میلونا صرتلرینك منتهای غربیسنده طاهر پاشا لواسی دخی هرایکی طرفه تشمك ایچون (میلونا) ایله (اسقومبه) کچیدلرینك اورته‌سنده ، دردنجی حیدرپاشا فرقه‌سی (منکشه) (باجو) و (وولشقو) تپه‌لریله (واوا)

سایهٔ محاسن سرمایهٔ جناب خلافتپناهیده انشا اولنان اعانه سرکیٔ عالیسنك
بر منظرهٔ داخلیه‌سی

کچیدینك شرقنده ، بشنجی حقی پاشا فرقه‌سی کردوینه و دیلقاطه وحوالیسنده ، التنجی حمدی پاشا فرقه‌سی دخی دردنجی فرقه‌نك صوك جناحنده وقوزکوی جهتنده ، احتیاط فرقه‌سی الاصونیه صرتلرنده ، مستقل سواری فرقه‌سی اورمانلی قریه‌سنده ایدی .

یونانیلرك قوتلرندن اك مهمی قوزکوی قارشوسنده و میلوناده (قیناق) وپاپالوادیا وقرجوده ایدی . یونانیلرك احتیاط فرقه‌سی‌ده یکیشهرده بولنیوردی .

میلونا منکشه و پرنار تپه‌لری آره‌سنده اولوب بری برینه متصل اوچ تپه‌دن واوچ بچق کیلومترودن عبارت ایدی . تسالیا وماکدونیا آره‌سنده‌کی جاده بورادن کچر وبوجهتله میلونا کچیدی فوق‌العاده مهم کوریلیر وتسالیانك اناختاری عد ایدیلیردی .

نیسانك بشنجی کونی اقشامه‌طوغرو تعرضی حرکت امر اولنه‌رق هجومی ابتدا نشأت پاشا فرقه‌سی آچمشدر . قوزکویی طرفنده‌ایسه نیسانك اوچنجی کونی اقشامندن بری حرب بردوام ایدی .

میلونا طرفلرنده حرب باشلادیغی کون پرنار تپه‌سنده عبدالازل پاشا شهید اولمشدر .

اوکیجه ساعت ایکی‌یه طوپ آتشی دوام ایدوب میلونا ، منکشه وولشقو تپه‌لری آره‌سنده تفنك آتشی‌ده کسلمه‌مشدر .

یونانیلر میلونانك اهمیتنی تقدیر ایدرك نهایت درجه‌ده مدافعه‌ده بولندیلر . چونکه حربك باشلانغجی اعتباریله شاید میلونا ایدیء عثمانیانه کچرسه طرنوه ویکیشهرك قولایلقله ضبط استیلا اولنه‌جغنی ودیکر طرفدن قوزکوی واسقومبه طرفلرینه کوندریلان وایش کورمسی مأمول اولان یونان فرقه‌لرینك‌ده اوطرفلرده دیکش طوتدیره‌میوب چکلمکه مجبور اوله‌جقلرینی ، چونکه میلونایی ضبط ایدن عساکر عثمانیه‌نك بونلرك خط رجعتنی کسمك احتمالی بولندیغی پك ای حساب ایدییورلردی .

ادهم پاشا حضرتلرینك پلانی هرحالده برکره میلونایی اله‌کچیرمك ویونانیلرك دیکر طرفده‌کی تجاوزلرینه اهمیت ویرمه‌مك اولوب برکره میلونا اله کچرسه محصور قالمامق ایچون هرطرفدن یونانیلرك رجعت ایتمکه مجبور اوله‌جقلرینی بیلدیکندن میلونانك ضبطنه فوق‌العاده اهتمام کوسترمشلردر . عقللره حیرت ویره‌جك برصورتده عساکر شاهانه طرفندن کوستریلان فداکارلق وبکرمی سکز ساعت متمادیاً برلقمه اکمك یمکسزین استراحتده بولنمقسزین حرب ایتمك سایه‌سنده ونشأت پاشا فرقه‌سنك هجومی تسریع ایچون یتشمسی وعثمانلی طوپچیلرینك‌ده پك‌زیاده مهارت کوسترمسی صورتیله (میلونا) کچیدی مهاجمات شدیده ایله الده ایدلمش و بو موفقیت طالع حربك عثمانلیلره یار اوله‌جغنی بتون اوروپایه افهام ایلمشدر .

میلوناده یونانیلرك تلفاتی زیاده ایدی . فستانلی (اوزون) طابورلری خراب اولمش ایدی . میلونانك ضبطی ایله برابر پرناز وسمرتپه‌لرندن وقوع بولان هجومله یونانیلر یدنده بولنان پاپالوادیا وطربان تپه‌لری دخی ضبط اولنمشدر .

(اسقومبه) طرفلرنده ایسه یونانیلر عادتا مضمحلاً فرار ایلمشلردر .

بوجوارلرده وقوعه کلن محاربات صره‌سنده لیسفاکی تپه‌سنك ضبطی ایچون عساکر شاهانه‌نك دلیرانه هجومنی وبوراده جلال پاشانك شهادتنی‌ده ذکر ایتمك بروجیبه‌در .

میلونا ایله جواری عثمانیلرك یدغالبیتنه کچدیکی حالده یونانیلرك میرالای ماستراپاس قوماندانسنده اولان فرقه‌سی التنجی حمدی پاشا فرقه‌سنه قوزکویی جوارنده مقاومت کوسترمکده ایدی .

قوزکویی بر وادی ایچنده بولنوب جوارنده یونان موقعلرینك غایت مستحکم اولمسی بوراده عساکرعثمانیه‌ایچون هجومی پك مشکل ایلمش ایدی . مع‌مافیه یونانیلر بوراده‌ده عساکر شاهانه‌نك شدت هجومنه وخارق العاده بسالت وشجاعتنه تاب آور مقاومت ایده‌میوب نهایت انهزام صورتنده رجعت ایتمش ویونانیلرك بورادن چکلمسی تاریخ حربده شایان قید وتذکار وجالب اهمیت‌و قایعدن بولنمشدر .

قوزکوینده بش‌کون ، بش‌کیجه متمادیاً حربه مجبوراولان جنود عثمانیه نهایت (قره‌دمیرلر)ده یونانیلری منهزم ایتمش وبعض قریه‌لردن یونانیلر فوق‌العاده بر پریشانیء ایله کایتلی اشیاسنی براقه‌رق فراره مجبور اولمشدر .

بناءً علیه نیسانك اون ایکنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی یکیشهر اوواسی پك غریب و آجیقلی بر منظره کسب ایلدی ، یونانیلر هرطرفدن فرارلرنده براقدقلری قریه‌لری طوتشدیرمش اولدقلری وهرطرفده کوی کوی آتشلر ظهور ایتدیکی کبی اثنای فرارده بری برینی طانیمامق وهرج ومرج اولمش کبی وقوعات مدهشهٔ فجیعه‌ده کچیرمشلردر .

جنود عثمانیه نیسانك اون‌ایکیسنده یکیشهر اوواسنه اینمکه باشلایه‌رق صاغ وصول جناحنده بومانعه قالمدیغندن ایلرویه حرکت خصوصنده‌ده تأنی‌یه آرتق لزوم کورلمه‌مشدر .

طرنوه ویکیشهر

عساکر عثمانیه‌نك سواری الایلری غرومیقوف پاشانك واوصرده قائمقام بولنان مصطفی ناطق بکك قوماندانسنده اوله‌رق طرنوه شهرینه داخل اولمشلردر . یونانیلرك بوقصبه‌یی تخلیه ایتدکاری وایکی اختیارارکك ایله قادیندن وبرخسته قیزدن بشقه‌کیمسه‌یی براقدکاری کورلدی . یونانیلر طرنوه‌یی تخلیه ایدرکن محبوسینی صالویرمشلر وعساکر عثمانیه‌نك ورودینه قدر بونلر قصبه ایچنده هردرلو تجاوزاتده بولنمشلر ایدی .

طرنوه‌دن یونانیلرك چکلمسی فوق‌العاده برتلاش وهیجان ایچنده وقوع بولمشدر . قصبه‌لرده ، یوللرده ، ترلالرده صندوقلرله جبخانه‌لرك ، تفنکلرك ، قصاطورلرك ترك ایدلمش اولمسی وطرنوه قصبه‌سنك عساکر عثمانیه طرفندن حین اشغالنده غایت پریشان برحالده بولنمسی بونی تأیید ایتمشدر .

ینیشهر اوواسی — تامپه وادیسی

پرنس قسطنطین — جنرال اسمولنسکی

یوقاتیلرك فراری — وولستین محاربه‌سی

والوتیس — دومكه محاربه‌سی — والوس

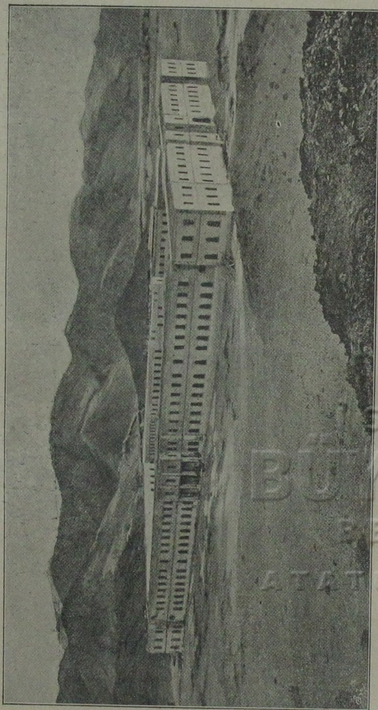
طرنوه ایله لیسفاکی تپه‌سنك اشغالی اوزرینه خط مدافعه بوینجه وبرنجی فرقه قارشوسنده بولنان یونانیلر خط رجعتلرینك کسیله‌جکنی کوروب موقعلرینی ترك ایلمشلردر .

چایحصاردن‌ده یونانیلرك بوصورتله فرار ایتمه‌سی لیسفاکی تپه‌سنك‌ده عساکر عثمانیه یدینه کچمه‌سی اوزرینه اردوی همایونك ایلرویه حرکت اجرا ایلمسنه برمانعه قالمامشدر . ادهم پاشا حضرتلرینك بونقطه‌ده غایت تدبیر واحتیاط اوزره حرکت ایتدکاری کورلمشدر . نیسانك اون اوچنجی بازار کونی ینیشهر اوزرینه حرکت امری ویرلدی .

یونانیلر ینیشهری ترك وتخلیه ایدرك بورادن‌ده چکلمشلر ایدی .

فقط شهری تخلیه ایدرکن حبسخانه‌ده موقوف بولنان درت یوز قدر جانی وشقی‌یی صالیویرمشلردر . یونان قومانداننی بونلری ینیشهره عثمانلیلر ورود ایدنجه برآز مدافعه‌ده بولنملری وعثمانلیلری اویالایه‌رق یونان عسکرینه حین رجعتده کالی جزؤی بر وقت قازاندیرمق مقصدیله قویویرمش اولملی . فقط بوشقیلر وجانیلر عساکر عثمانیه‌نك ینیشهره ورودینه قدر یکرمی درت ساعت وقت بولوب هرطرفی یغما ایتمشلردر .

طوبجی قوماندانی غرومیقوف پاشا ومعاونی مصطفی ناطق بك ابتدا ینیشهره داخل اولمشلردر . ینیشهرك بیوك کوپریسی آلتنده مواد مشتعله بولندیغی اخبار اولنمغله همان چیقاریله‌رق نهره

جملهٔ مؤسسات دیانت غایات جناب خلافتپناهیدن مكهٔ مكرمه جوارنده انشا اولنمقده اولان مسافرخانه‌نك شمال وغرب جهتلرندن منظرهٔ حاضره‌سی

نهره آتلمش ابتدا سواری فرقه‌سی وبوندن صکره حقی پاشا فرقه‌سندن برمقدار پیاده ینیشهره کیرمشلردر وهمان شهر داخلنده سکون وانضباطی تأمین ایلمشلردر .

عساکر عثمانیه‌نك ینیشهر آرقه‌سندن طولاشه‌رق یونان اردوسنی وراده محصور براقه‌جغی

خوف وتلاشی یونان عسکرنده یکیشهرده مقاومت ایچون اقتدار وجسارت براقمدیغی کبی بوخوف اهالی‌یی‌ده استیلا ایدرك فوق‌العاده بر قاریشقلغی موجب اولمش واشته بوخوف ودهشت ایچنده یونانیلر یکیشهری ترك وتخلیه ایلمشلردر . اهالینك وعسکرك شمندوفر واغونلرینه هجومی وقادین وچوجقلری آته‌رق ارککارك بینمسی و « جانی قورتاران قورتارسون » قیدینه دوشمسی ، یولده بیك درلو پریشانی وسفالت ایچنده قالمسی ، بری برینه قورشون آته‌جق درجه‌ده براضمحلال اثری کوسترلمسی غایت مؤلم برمنظرهٔ تشکیل ایتمشدر . یکیشهرك اشغالندن صکره چایحصاردن اووایه اینوب صاغ جناحی محافظه ایتمکده اولان خیری پاشا فرقه‌سندن طاهر پاشا لواسی نیسانك اون دردنده ترحاله اوزرینه یورومشدر . قرجان ، زارق موقعلرنده بر آز مقاومت کوسترن یونانیلر نهایت رجعت ایدرك فرقه‌نك دیکر لوالری‌ده یتشمش وترحاله اوزرینه حرکتله نیسانك اون التیسنده مذکور قصبه‌یی اشغال ایتمشدر . ترحاله‌یی ترك ایتمه‌دن اول یونانلیلر بوراده دخی محبوس صالویرمشلر ایدی .

اردوی همایونك دیکر فرقه‌لرینه کلنجه میلونادن اینن حقی وممدوح پاشالر فرقه‌لری یکیشهر اطرافنه جمع اولنمش ، نشأت پاشا فرقه‌سی طرنووه‌ده براقلمشدر .

یکیشهردن چتالجه وولستین طرفنه چیقاریلان کشف قوللرینك تحقیقاتی اوزرینه اردوی همایون ارکان حربیه‌سنجه ویریلان قرار اوزرینه ممدوح پاشا فرقه‌سی یکیشهردن بربچق ساعت مسافه‌ده وجنوبده وحمدی پاشا فرقه‌سی بونك صاغ جناحنده یرلشدیرلدی . ایلرویه حرکتده ترحاله‌ده‌کی خیری پاشا فرقه‌سنك چتالجه جوارنده اردوی همایونه التحاقنه قرار ویرلدی .

یونانیلر رجعتده حاصل اولان پریشانلغی ازاله ایدوب (چتالجه) و (ولستین) ده برخط مدافعه وجوده کتیرمشلردر . بو آرالق یونانستانده دلی یانی قابینه‌سی موقع اقتداردن سقوط ایدوب یرینه (رالی) قابینه‌سی کلمش ویونان قوماندانلرنجه‌ده تبدیلات اجرا ایدلمش ایدی‌که بویولده‌کی تبدیلاتك اثنای حربده پك زیاده مضرتی کوریلور وعسکرك قوهٔ معنویه‌سنی بوسبتون کسر ایدر . نته‌کیم اوراده دخی بویله اولدیغی کورلمشدر .

چتالجه ، ولستین ، دومکه

بوصورتله باشلایان حرب چتالجه وولستین وبالخاصه دومکه‌ده یونانیلرك مدافعه‌سی وعساکر عثمانیه‌نك دلیرانه مهاجمه‌سی جناب رب رحیمك قدرت ازلیه‌سندن اوله‌رق عساکر عثمانیه‌یه مظفریت قطعیه‌نك نصیب اولمسیله ولی‌نعمت اعظم افندیمز حضرتلرینك سایهٔ جهانبانیسنده استحصال موفقیت واعلای شان دولتله ختام بولمشدر .

یونان اردوسنك دوکونتیلری ولستین وچتالجه‌ده برخط مدافعه تشکیل ایتمشلر ایدی .

ولستینك عساکر عثمانیه طرفندن ضبط واشغالی غلوص شمندوفر خطنك عثمانلیلر یدینه کچمسنی تأمین ایده‌جکی ویونانیلرك غلوص ایله نقلیاتنه ختام ویره‌جکی ایچون بوراده عساکر یونانیه بر درجه‌یه قدر مقاومته چالشمشدر .

نهایت بو نقطه‌یی مدافعه ایدن اسمولنسکی فرقه‌سی‌ده مقاومته امکان بوله‌میه‌رق چتالجه‌نك عساکر عثمانیه‌نك یدینه کچمسیله ارمیه‌یه چکلمکه مجبور اولمشدر . بورجعت دخی یونانیلر ایچون مشکلات ایله اجرا ایدیله‌بیلمشدر .

چتالجه‌ده پرنس قسطنطینك قوماندانسنده اوله‌رق مدافعه‌یه حاضرلنان یونان عسکری بو موقعده دخی بارینه‌مامش ایدی .

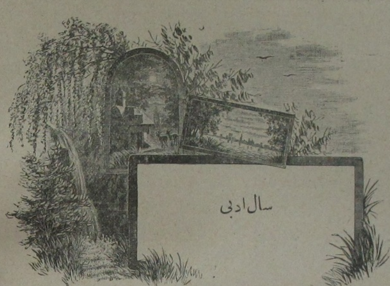
چتالجه‌ده مدافعه‌یه حاضرلنان یونانیلر عساکر عثمانیه‌نك مهاجماتنه وعثمانلی مرمیلرینه تحمل ایده‌میه‌رك بوموقعی‌ده تخلیه ایله رجعت ایتمشلردر .

چتالجه‌ده وباخصوص دومکه‌ده عساکر عثمانیه‌نك احراز ایلدیکی غالبیت بر ایکی صحیفه‌ده خلاصه ایدلمك ممکن دکلدر . انجق عساکر منصورهٔ عثمانیه‌نك چتالجه . ولستین ، غلوصی اشغالدن صکره دومکه‌ده جمع وتحشید اولنان یونان اردوسنی بوراده‌ده مدافعه‌دن عاجز براقمش وعنایت مولا ایله یونانیلر مغلوباً رجعته وکاملاً تسالیادن چکیلوب (اوتریس) جبالی اوزرنده بارنمغه مجبور اولمشلردر . مایسك بشنجی کونی متارکه‌نك اعلان ایدلمسیله حربه فاصله ویرلمش ودرسعادتده مقدمات صلحیه قرارکیر اولوب بالاخره حکومت سنیه ویونان مرخصلری طرفندن معاهدهٔ قطعیه امضا ایدلمش وتعاطی قیلنمش ودولت علیهٔ عثمانیه‌نك شان ومظفریتیله حرب ختام بولمشدر .

یانیه طرفنده‌کی محاربات تسالیا درجه‌سنده دکلدر . یونانیلرك تعرضات اولیه‌سی عساکر عثمانیه‌نك فوق‌العاده جسارتیله حکمسز براقلمش وبش پیکار وغریبوه محاربه‌لری شایان تذکار اولدیغی کبی پروزه قلعه‌سنك یونان زرهلیلرینه قارشو ابراز ایتدیکی متانت دخی تاریخ حربده اك مهم وتتوعات صره‌سنده ذکره شایاندر .

تارخ شان عسکریمزك جداً پیرایهٔ صحایف مباهاتی اولان یونان محاربه‌سنده اثبات جلادت واهلیت ایدن ارکان وامرای کرامه نشانهٔ تقدیر وتلطیف عالی اوله‌رق عنایت واحسان بیوریلان مدالیه

کچن سنه تقویم ادبیاتمزده اونوتولماز برتاریخ دکلدر . خطوات قلمیه برطرز مترقیده دوام ایتدی . سنه‌نك اك مهم — دها طوغروسی بزجه اك مهم . — حوادث ادبیه‌سی ایکی مقالهٔ مخصوصه اولدی . بونلردن بری منمنلی زاده طاهر بك افندینك « نسخهٔ ممتازه » مزه اهدا بیوردقلری مطالعه‌نامه‌درکه « یکی ادبیات جدیده » عنوانی آلتنده نشر اولندی ؛ دیکری کرید اهالیٔ اسلامیه‌سنه قارشی بر وسیلهٔ تعاون اولمق اوزره « صباح » غزته‌سنك نشر ایتدیکی نسخهٔ مخصوصه‌یه عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك کوندردکاری « دەقادانلر » سرنامه‌لی مقاله‌در . بوایکی مقاله‌نك محتویات فکریه‌سی آره‌سنده بر مباینت اساسیه واردی ؛ هم‌ده بومباینت اوقدر قطعی وکلی ایدی‌که دنیاده اختلاف نظره بوایکی بند متضاددن پارلاق برمثال اوله‌ماز. زیرا « یکی ادبیات جدیده » مقاله‌سی علی‌وتیرة‌الاجمال دیمك ایستیوردی‌که بوکون ادبیات حاضره دیدیکمز شی یکرمی سنه‌دنبری ادبیات جدیده تسمیه ایتدیکمز شیدر ، شوایام اخیره‌ده برتبدل ادبی حاصل اولمامشدر ؛ بوکا مقابل « دەقادانلر » بندی شوکا قرار ویریوردی‌که برایکی سنه‌دنبری پك بیوك وبیوکلکی نسبتنده فنا برتبدل ادبی وجوده کلمشدر . بوایکی حکم آره‌سنده‌کی تناقضك درجهٔ شدتی هیچ بریسنك خط حقیقت اوزرنده بولنمدیغنه دائر فکر قارئده برظن قوی حاصل ایتمك غایت طبیعی ، غایت موافق منطقدر ؛ دیکر جهتدن ظنون قویه حقایق قطعیه‌نك مبدأ فلسفیسی اولدیغنه کوره اوایکی مقالهٔ متباینه‌نك تصادمندن حقیقتك کندی کندینه تظاهری کمال امنیتله انتظار اولنه‌بیله‌جك برنتیجهٔ ضروریه‌در . بناءعلیه هرقارء بیطرفه بوایکی مقاله‌یی قارشیلاشدیرمسنی رجا ایتمك پك کافی برطرز مدافعه اولوردی . معمافیه بز قارئلرمزله استفاده‌لی برصورتده شو مصاحبهٔ سنویه‌یه کنیش ، مساعد برفرصت اولمق اوزره اوایکی حکمی تحلیله لزوم کورویورز .

طاهر بك افندی اوتوز سنه‌لك ادبیات جدیده‌نك نوعما برخلاصهٔ تاریخیه‌سنی یاپدقدن صوکره اوتوز یاشنه کیرن بوادبیات ایله بوکونکی ادبیاتمز آره‌سنده مقایسات لسانیه وفکریه‌یه کیریشه‌رك نهایت بو ایکی شیئك برلکنه یعنی ادبیات عثمانیه‌مزك اوتوز سنه‌دنبری دکیشمه‌مش اولدیغنه قرار ویریورلر . بو قرار اکر موافق حقیقت اولسه ایدی بزم ایچون اك جدی بر وسیلهٔ افتخار اولوردی ، زیرا بز استاد اکرممزك ، اساتذهٔ کراممزك آثار نفیسه‌سنه اویله فرقی حس اولنمیه‌جق درجه‌ده مماثل مابعدلر یازه‌بیلمه‌نك نه‌بیوك برمظهریت قلمیه اولدیغنی تقدیر ایدرز ؛ واحیفا که اوقرارك عدم صحتی بزی بو بهانهٔ اغتراردن محروم ایدییور .

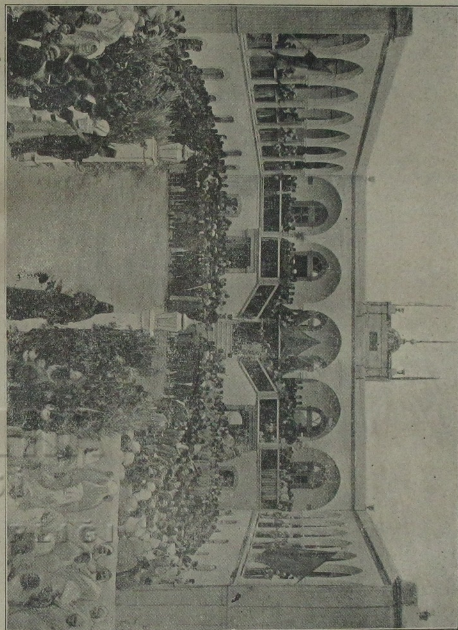
تشکیل ایدن برمسلك معتدل ، یاخود بر قاچ صاحب قلم بوله‌مایز ؛ مثلا ادبیات فرانسویه‌ده قلاسیسیزمی تعقیب ایدن رومانتیزم کبی . بویله یکدیکرینك هراعتبار ایله مخالفی اولان ایکی مسلك آره‌سنده بر رابطه بولمق مشکلدر ، مع هذا بویله حاللرده‌ده حد متوسطك معدومیتنه حکم ایتمه‌ملیدر ؛ بونی ملی قلملرده بوله‌مانجه اجنبی قلملرده آره‌مالیدر : فرانسه‌ده قلاسیسیزم ایله رومانتیزم آره‌سنده حد التصاق تشکیل ایدن آلمان وانکلیز قلملری اولمشدر . فی‌الحقیقه برآره‌لق « قروموئل » مقدمه‌سی طوغرودن طوغرویه ویقتورهوغونك سمای دهاسندن اینمش برطرز نوین ادبك دستور نامه‌سی ظن اولندی ؛ فرانسه‌نك بوبحران ناکهانیٔ ادبیسنی اون طقوزنجی عصرك ایلك منتقدلری شو یولده ایضاح ایتدیلر : خیال ادبا قلاسیق آثارك اوزون حیاتندن یورولمش ، اوصانمشدی ؛ خیالده برشیئه قارشی شباعت حاصل اولنجه آرزو او شیئك بالکلیه خلافنه میل ایدر ؛ قلاسیقلره طویان فکرلرك یکی آرزوسی رومانتیزمی میدانه چیقاردی ... بونظریهٔ ولادت قواعد علم‌الروحه موافق وبناءً علیه طوغرو اولمقله برابر ناقصدی ؛ زیرا « قروموئل » مقدمه‌سی احکامی یعنی رومانتیزم ، انکلیز وآلمان ادبیاتنده دها ویقتورهوغو طوغمه‌دن اول ، موجود ایدی . حقیقتده آرزوی تجدد برمسلك ادبی‌یی طوغوره‌ماز ، فقط بسلر ، یاشاتیر ، نشو ونماسنه خدمت ایدر .

بردنبره میدانه چیقدیغنه ذاهب اولدیغمز احوال ادبیه‌نك دائما کیزلی بر حیات ابتدائیه‌سی ، بر موجودیت مشیمیه‌سی واردر . فقط بز اوحیات قبل‌الولادتی کوره‌مدیکمز ایچون علی‌الاکثر معدومیتنه قائل اولورز . هیچ برمسلك ادبی یوقدرکه بتون عناصری اعتباریله یکیدن تشکل ایتمش اولسون .

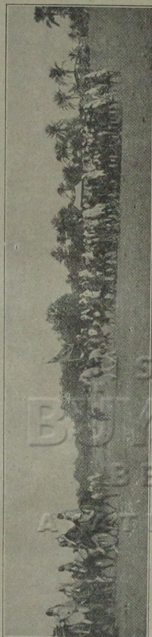
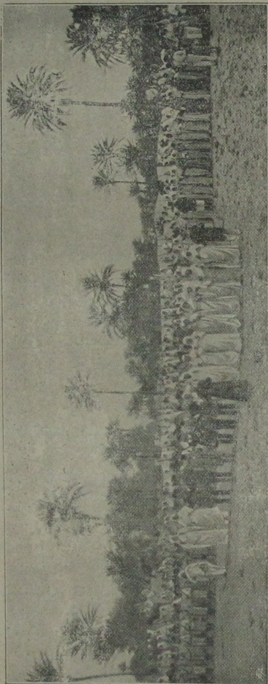
بونلری بیلدیکمز حالده ادبیات حاضره‌نك سوابق ادبیه‌مزله هیچ مناسبتی اولمایان بتون یکی برشی اولدیغنه ذاهب اولمق بزم ایچون ممکن دکل کبیدر . اعتقادمزجه هرمسلك نوزاد قلمینك مطمورهٔ سابقهٔ ادبیاتده برپدر ومادری واردر . ایشته طاهر بك افندینك ادبیات جدیده دیدکاری شی « یکی ادبیات جدیده » تسمیه بیوردقلری ادبیات حاضره‌مزك پدر ومادریدر . براوغل ایله برپدر آره‌سنده‌کی مناسبت نه ایسه بوایکی ادبیات آره‌سنده‌کی مناسبتده علی‌التقریب اودر . پدرله اوغل آره‌سنده ظاهری وباطنی پك چوق مشابهتلر اوله‌بیلیر ، فقط بومشابهتلر اونلری شیٔ واحد اعتبار ایتمك ایچون برصلاحیت ویره‌مز .

بوکونکی ادبیاتمز اولکینك مابعدیدر ، فقط مابعد هم آهنکی دکلدر ؛ کتاب زمان ایچنده برسلسلهٔ عضویه لصل یکدیکرینك ماقبل ومابعدی ایسه اویله مابعدیدر . زمان بومابعد نوینه سیمای خصوصیتی آتمش ، ماقبلندن حس اولنه‌جق درجه‌ده آییرمشدر .

ادبیات حاضره‌مزك مثلا ترقیات نظمیه‌سنی تأمین ایدن ح . ناظم ، ع . نادر ، ت . فکرت بکلردن هانکیسنك آثاری بوکونکی ترقیات قلمیه‌یی اثبات ایده‌جك قدر حائز خصوصیت دکلدر ؟.. ع . نادر بکك نسخهٔ ممتازه‌مزده‌کی « وصیت » منظومه‌سنك یاخود ح . ناظم بکك ینه او نسخه‌ده‌کی نشیده‌لرینك آثار سابقهٔ ادبیه‌مزده مثاللری وارمیدر ؟ بوایکی شاعر نجیبك آثاری حقنده دینیله‌بیلیرکه عددجه برحکم جدی اصدارینه کفایت ایده‌جك درجه‌ده دکلدر ؛ یکرمی اوتوز منظومه‌دن برلیاقت ادبیه‌نك حقیقت اصلیه‌سنه انتقال ایدیله‌مز . فقط بوایکی شاعرك خارجنده توفیق فکرت بك وارکه بوکون آثار منظومه‌سی کیفیتجه نه رتفاعده ایسه کمیتجه‌ده اوارتفاعه تقرب ایتمشدر ؛ بو اثرلرك هر اعتبار ایله مطالعهٔ ادبیه‌یه تحملی واردر . معمافیه آثار فکرتی دقت لایقه ایله مطالعه ایدنلر امیندرلرکه بوشاعری شیمدی‌یه قدر کلن شعرای عثمانیه‌دن هیچ برینه بکزتمك طوغرو اولماز ؛ کندیسنك شعرای معلومه‌مزدن هیچ برینه بکزه‌مین برحقیقت ادبیه‌سی ، مستثنی وخصوصی برماهیتی واردر . تصادف بوشاعرك کرك ذاتی ، کرك آثارینی طانیمق فرصت ثمینه‌سنی بندن دریغ ایتمدیکیچون کرك کندیسندن ، کرك اثرندن بحث ایده‌بیلیرم : بوشاعر مقتدرك اسلوبی هر اعتباره کوره صافدر ، فقط برصفوتکه شفاف دکل ، مجلا ؛ آینه کبی مجلا . او اسلوب جلادار ایچنده بتون طبیعتك ملاحت عمومیه‌سنی شیمدیلك پارچه پارچه منعکس کورویورز ؛

سایهٔ مراحموایهٔ جناب خلافتپناهیده طرابلس غربده مجدداً انشا اولنان خسته‌خانه

برگون بوپارچه‌لر برکل تام تشکیل ایده‌بیله‌جك انتظام وانسجامی قازانجه — که بوده یکی پارچه‌لرك پیدرپی تلاحق سایه‌سنده استحصال اولنه‌جقدر ، — اثر عمومیٔ شاعرده کائنات محیطه‌نك متبسم بر حسن خیالیسنی تماشا ایده‌جکز . بواجزای بدیعه‌نك منقاش نادرالمثالی فکرتك جسم رصیننده‌کی روح شاعردر . توفیق بك بر بنیهٔ متینه ایچنده حساس بر قلب ، بر آهنین محفظه ایچنده برکهبر پارهٔ هیجان . بر سینهٔ محکمده صاقلی برروح رقیقدر . بوشاعرك جسم رصینی ایله روح لرزه‌داری آره‌سنده برتضاد موهوب وبوندن طولایی برمجادلهٔ خفیه واردر : دماغی طولدوران سیالهٔ عصبیه براهتزاز دائمیٔ وقت ایچنده وبوکا مقابل صفرای مزاجی انقطاعسز بر غلیان قوت حالنده‌در ؛ حس ایله مقاومت آره‌سنده ،

سایهٔ سطوتوایهٔ جناب پادشاهیده طرابلس غربده تشکیل بیوریلان ایکنجی سواری حمیدیه الاینده دعاوطاقمله حرکتی

رعشه‌ناك تردد برموازنهٔ فعالیت ایچنده قالان بو حیات مستثنایی حدود اعتدال اوزرنده یوروتمك ، بو تناقض عضله وعصبه‌دن بر حقیقت شعریه چیقارمق ، بومصادمهٔ اخلاطی برطوفان ادبله نتیجه‌لندیرمك خارق‌العاده برمکانت اختیاریه‌یه موقفدی . فکرت بومکانتی آثاری ایله اثبات ایتدی : فی‌الحقیقه کندیسی بیاض برکاغده مداد سیاه ایله بر پیرایهٔ صنعت ویرمك ایسته‌دیکی وقت بر مهارت حیرتفرمود ایله جسم وروحنه برر وظیفه تخصیص ایدییور ؛ خدمت ابداعیه‌نك ختامنه قدر جسم وروحدن هر بری کندی

موقعندن خشنود ، کندی وظیفهٔ مخصوصه‌سیله مفتخر کبی کورونیور ؛ ایکی مخاصم فطری صانکه سعادت معززهٔ صنعتی تأمین ایچون باریشیور : جسم بتون عروقنده‌کی قوت ومتانتی اسلوبك قسم لفظیسنه ، روح بتون نزاکت وحساسیتنی معنای شیوه‌نك تهییج واعلاسنه صرف ایدییور ؛ نتیجه‌ده هرایکیسی‌ده ایفای وظیفه‌دن متولد برحظ آرام ، برنوع مستیٔ غلبه ایچنده کندی حصهٔ اشتراکندن ممنونیت کوستریور ؛ پك حقلی برممنونیت ، چونکه بو غیرت مشترکه سایه‌سنده میدانه کلن شی الفاظی حقیقةً ناقابل انهدام ، معناسی جداً اومحفظهٔ متینه‌یه لایق درجه‌ده رقیق وملیح براثر نفیس اولیور ؛ براثر نفیس‌که هر حدی شایان حیرت بردرجه‌ده متوازن ، اواثرده براستاد ادب پك کوزل مستشهدات بدیعیه بوله‌بیله‌جکی کبی برمتفکر پك دقیق فلسفه‌لر ، برشاعر پك انسانی حسلر بوله‌بیلیر . بو شاعرك آثارینی فلان وفلان دکل ، هرکس اوقومالی ، زیرا کندیسی — بیله‌رك یاخود بیلمیه‌رك — بتون بشریت متفکره ایچون یازییور . بوادیب صمیمی پیدرپی بتون عناصر شعری فکر ولسان صورتنده آثار قلمیه‌سنه القا ایدییور ؛ اشعارینك لسان برعضوی اسکاتی ، فکر برمادهٔ حیاتیه‌سی اولیور . خدمت ادبیه‌سی لفظ ومعنایه متساویاً شاملدر ؛ فکر ایله کلمه آره‌سنده یکرمی بش ، اوتوز سنه‌دنبری نهانی بر صورتده جریان ایدن رزم مترددده قلم صلاحیتداریله برنتیجهٔ قطعیه ویردی ؛ فکر وکلمه‌دن هربرینك مقام حقیقیٔ ادبیسنی تعیین ایتدی . بر طرفدن : الك زیاده ناقابل امتزاج صانديغمز کلمه‌لری بر مهارت صرفیه ایله طوپلایه‌رق اویله ترکیبلر یاپدی‌که بزی منظرهٔ لفظیه‌سیله شاشیرتیور ، مظروف معنویسیله حیران براقیوردی ؛ بو اجراآت لفظیه هپمز ایچون بردرس ، آنجق امثله ایله کوستریلن بر درس عملی اولدی ؛ کنج استاد نتیجهٔ مساعیسنی کوستریور ، کندیسنه بوراه مساعیده دلالت ایدن فلسفهٔ لسانیه‌یی سویلمکه لزوم کورمیوردی ؛ بز تجربه‌یی کورویور ، نظریه‌یی آکلامغه چالیشیوردق . مع مافیه بوتجارب لسانیه‌نك نفع ونزاکتنی تقدیره موفق اولدق . بعدما تراکیب صرفیه فلان وفلان کلمه‌لر آره‌سنده محصور بر ملکهٔ حافظه دکل ، جولان خیال ایچون کشاده برمیدان مساعد ، وسعتی نامتناهیلکه رسیده برمیدان اولدی ؛ بوسایه‌ده لسان اکثر افکار وحسیاتی دماغ شاعردن قلوب قارئینه نقل ایده‌بیله‌جك بر قوت واستعداد آلدی ... دیکر طرفدن : بوشاعر هرمنظومه‌سنه برفکر مخصوص ایله بخش حیات ایتدی . فکرك بوخدمت ادبیه‌سنده‌کی اهمیتی آکلایه‌بیلمك ایچون ادبیاتمزك صحایف سابقه‌سنه عودت ایده‌جکم : اسلافمزك آثاری پك کوزل چیچکلر ، پك کوزل یاپراقلردی ؛ فقط بتون بو کوزل اقسام نباتیه کوکسزدی ؛ قارئ بو نظرنواز ملاحتلری کورور ، سور ، فقط براصله ربط ایده‌من ؛ بونلری پراکنده برر اعضای جمال کبی تماشایه مجبور اولور ؛ بوپریشان عضولردن تام‌البنیه برهیکل ملاحت تشکیلنه موفق اوله‌ماز . ظن ایدرکه شاعرك دماغنه ایکی کوزل بیت ، یاخود اوچ پارلاق مصراع سانح اولمش‌ده بالخاصه اونلره برحیات ادبیه تأمین ایتمك ایچون اوته‌کی مصراعلر تدارك اولنمش . علی الاکثر کوزل مصراعلرك دور سنوحیله اوته‌کیلرککی آره‌سنده آز چوق برزمان کچدیکیچون شاعر شدائد خیالیه‌سنی عین درجه‌ده محافظه ایده‌میه‌رك تناسب عمومی‌یی اخلال ایدییور ؛ پارلاق مصراعلر آره‌سنه کیرن اقسام شعریه برر یامه ، برر رشتهٔ التصاق کبی کوزه چارپیور ؛ اجزای نشیده‌دن متجانس برشجرهٔ قرنجه تشکیل ایده‌بیلمك پك بیوك برحسن نیته وابسته قالیور . فکر اساسی یاخود حس اساسی اربطهٔ التصاقیه‌نك شبکهٔ نسجیه‌سی آره‌سنده علی الاکثر اوقدر کیزلنیورکه هیچ کوروله‌مدیکی بیله واقع اولیور ؛ چونکه هر منظومه‌نك سبب انشادی اولان بر قاچ مصراع آره‌سنده هرزمان قرابت معنویه ومناسبت منطقیه موجود دکل ؛ مع‌مافیه شاعر بو مصراعلرك هیچ برینی فدا ایده‌میور ، چونکه هپسی کوزل ، حقیقةً کوزل ؛ کندی کندیسنه : « هرچه باد آباد » بوسنوحات نادره‌یی برنشیده ایچنده اسکان ایده‌رك هوای نسیانك تأثیرات مخربه‌سندن قورتارمالی . » دییور ؛ وبنای منظومه‌سنی انشا ایدییور . فقط بالضروره بوبنانك علی الاکثر قاپوسی قاپالی ، پنجره‌لری جریان هوا وجولان ضیایه غیر مساعد اولیور ؛ نظر قارئ درون بنایه نفوذ ایدوب‌ده ایچریسنده‌کی نفائس صنعتی کوره‌میور ، اوقدرکه بعضاً اوبنای ادیبك بوشلغنه حکم ایدییور . بوحکم پك حقسز اوله‌بیلیر ،

لکن ضروری الصدوردر . غیر قابل انکاردرکه صوك زمانلره کلنجه‌یه قدر آثار ادبیه‌مز بو بوشلقدن مضطربدی . آنجق رجائی زاده اکرم وعبدالحق حامد بك افندیلر کبی اساتذهٔ دهاتك آثار قیمتداری بونقیصه‌دن قورتوله‌بیلیوردی . بونقیصه ادبیاتمزك دورتغزلنده فکر شاعرك میل قافیه‌یه تبعیته تمیهٔ مجبور اولماسندن ایلری کلدیکی کبی ادبیات جدیده دورنده‌ده اکثر ادبامزك ویقتور هوغونك آثاریله فکر ایتمسندن نشأت ایتدی : ویقتور هوغونك منظومه‌لرنده‌ده فکر اساسی مضافات ربطیه‌نك تداخل جبریسندن طولایی علی الاکثر نظر قارئدن نهان قالیر .

ایشته توفیق فکرت بکله برلکده ع . نادر . ح . ناظم بکلر کبی واقف شاعرلرمزك — باخصوص اوایکی استاد محترم طرفندن کوستریلن امثال ادبیه‌یه تطبیقاً — وقوعه کلن مساعیٔ مشترکه‌سیله ادبیاتمز یاواش یاواش بونقیصهٔ مهمه‌دن قورتولیور . بوکون ادبیات حاضره طرفکیرلرینك آثارنده — شرق ولطیفهٔ ادبیه طرزنده‌کی شیلر بحثك خارجنده قالمق شرطیله — برفکر اساسی واردر ؛ بوفکر ، نشیده‌نك رکن اصلیسنی تشکیل ایدر ؛ برمنطق حسیه ، برفلسفهٔ حسیه‌یه تبعاً مضافات منظومه علی‌التدریج رکن اصلی‌یه منضم اولور ؛ هر منظومه‌ده نوعما بر صغرا ، بر کبرا ، برنتیجه واردر ؛ هراثر عادتا برقیاس حسیدر . برمثال ایله توضیح مقصد ایتمك اوزره فکرت بکك « پری خزان » عنوانلی منظومه‌سنی آلیورم‌که شاعرك الك بسیط اثرلرندن بریسیدر . ایلك قرائتده آکلاشیلیورکه بومنظومه‌ده فکر اساسی شودر : « موسم خزانده ارض اوزرنده ملول بر ملاحت حاصل اولور . » شاعر بوفکر اساسی‌یی منظومه‌سنك نهایتنده :

یرلرده — نزار وزرد وعریان —
بر حسن ملول ایدر تزهر .

مصراعلریله ادا ایدییور ؛ صوکره بوحسن ملوله برمنبع شاعرانه بولمق لزومنی آکلیور ؛ بومنبعی پریٔ خزانك چشم تأثرنده بولیور ؛ ایکی مصراع اساسی اوستنه :

دوشدکجه نکاه ژاله داری

مصراعنی علاوه ایدییور ؛ دها صوکره پریٔ خزانك دیدهٔ خفاسندن شو « نکاه ژاله دار » ی دوشورمك ایچون بر وسیلهٔ تحسر آرییور ؛ بووسیله‌یی ینه وقوعات طبیعتده تحری ایدییور ، بولیور ؛ دیورکه : پریٔ خزان :

خوابیدهٔ ناز ایکن یوصوندن
بر بستر نرم ایچنده مستور ؛
بر بالطه سسیله اویقوسندن
بیدار اوله‌رق — لطیف ومخمور ، —
دیکلر اطرافی پر تفکر :

هریانده سکوت .. بر بوغوق سس
آغلار کبی تا اوزاقده یالکز .
اولدقجه بو صوته روحی معکس
آغلار اوده کریه‌سز ، فغانسز ؛
ایلر یوزی آن بآن تغیر ...

وجهنده‌کی زهر اغبراری
مص ایلیه‌رك اولور نمایان
هرشیده علیل بر تأثر .

بویله‌جه افکار اضافیه پیدرپی برطبیعت مخصوصه ایله فکر اصلی‌یه التحاق ایدیور ؛ آهسته آهسته شجرهٔ

سایهٔ مرحمتوایهٔ جناب پادشاهیده اطنه‌ده انشا اولنان غربا خسته‌خانه‌سنك رسم كشادی

نشیده دالّلانیور، یاپراقلانیور، چیچكلانیور، كماله ایریبور؛ فكر اصلی‌یه التحاق ایدن هر مصراعله برمسألهٔ حسیه‌ٔ حل اولنیور، صمیم قارئه عارض اوله‌بیله‌جك برسؤال اشارت مفروضه‌سی رفع ایدیلیور. شاعر آرتق هیچ برقارء شعر آشنانك فكرنده بربقیهٔ تردد قالمیه‌جغنه حكم ایدنجه اثرینی امضالیور. بو یالكز توفیق فكرت بكك طرز انشادی دكلدر؛ ناظم، نادر، نسیب، سیرت، سعاد بكلرده بو رهبر فكری‌یی تعقیب ایدیورلر. آنجق هر بری كبی توفیق بكده ده برخصوصیتی واردر؛ بوخصوصیت، اسلوبنك عناصر لفظیه‌سنده‌كی

بر عثمانلی ضابطنك صحرای كبیرده سیاحتی: بنغازیدن حین حركتده‌كی رسم وداع

متانت واحتشام ایله تحقق ایدر؛ شعرینك تاروپود ضیاداری آره‌سنده قالان فكرك بعضاً افراط تابشدن كوزلری قاماشمش كبی اولور. بو اعتبار ایله توفیق فكرته، بیلمم شعرای عثمانیه آره‌سنده نفعیدن باشقه بكزه‌ین وارمیدر؟ معمافیه اعتراف ایدرم كه بوطمطراق براق هر فكر ایله توافق ایده‌میور؛ شاعر هر زمان ایستدیكی درجهٔ بساطته اینه‌میور؛ اوزمان قلمنك قدرت مفرطه‌سی بر نقیصه كبی اولیور. بوخامهٔ

آهنیننده آلاستیقیت وقابلیت انحنا خاصه‌لری سائر خواصنه نسبتله پك آزدر . بوفکر رصین برتیر سهی کبی هرمقصده همان عین استقامتله استهداف ایدییور؛ دائما اولسان محتشم ، اوافادهٔ متینه ، دائما اوروش احترامفرمود الفاظ ... بو ، اکر برقصور ایسه ، شاعرك غلبهٔ بنیه‌سنه راجع برقصوردر. بوندن باشقه بوقصور ، روح شاعرده‌کی نزاکت حسیه ورقت فکریه‌یه سرایتده ایده‌میور : فکرت سلسلهٔ منتظمهٔ الفاظنه آرزو ایتدیکی حرکتی ویره‌رك اسلوب مادی‌یی کندی حس وفکری ایله متناسب بر اهتزاز مؤثر ایچنده معنیدار صنعت ایدییور ؛ کندی حرارت صمیمیه‌سیله الفاظك حیات نهانیسنی اویاندیره‌رق کلماتك مشمول خیالیسنی قارئلر ایچون حس اولنه‌بیله‌جك بردرجه‌یه چیقاریور ؛ موسیقئ سامعه‌نواز کلمات آره‌سنده قلب شاعرك زمزمهٔ سیاله‌ی غائب اولمیور ، بلکه الفاظ واضحه‌نك برندن دیکرینه عکس ایده‌رك یوکسله یوکسله ایشیدیلیور ؛ کلمه‌لر ملاحت راکده‌سیله پیش نظردن کچرکن شاعرك هربرینه طبع ودرج ایتدیکی معنای حیات — کریه ، تبسم ، وصنع نیاز ، وصنع عفو ، هپسی — شایان پرستش برنزاکتله حواس باطنه‌یه قارشی موجودیت خصوصیه‌سنی اثبات ایدییور . توفیق بکك متین ومستحکم طرز بیانی ایچنده حسن ونظام ایله محاط برقلب حساس ، افکار خصوصیه ایله مظروف بر دماغ شاعر بولمق مشکل دکلدر ؛ فی‌الحقیقه بو شاعر عالی اسلوبك بتون مسائل فکریه وادبیه حقنده نظریات خصوصیه‌سی واردر؛ کندی کرهٔ دماغی کندی سمای نظریاتی ایچنده دور ایدر . پك چوقلرمزك یاپدیغی کبی برمسأله حقنده اوکوست قونتك ، بردیکر مسأله حقنده هربرت اسپنسرك ، براوچنجی مسأله حقنده شیللرك رأینی قبول ایده‌رك امتزاجسز برمجموعهٔ نظریات ، بین‌الملل برمشهر افکار ایچنده یاشامق بوشاعرك طبع نسقسازیله ایتلاف ایده‌مز . او ، حیات دماغیه‌سنی منفعة‌الحقایق برحمولهٔ فکریه ایله اعاشه ایدر ؛ منتظم ، یکنسق ، بری دیکرندن متولد ، هپسی براصله مربوط برجملهٔ معرفت ایچنده یاشایه‌بیلیر. نظریاتی هرزمان حقیقتله بالضروره توافق ایده‌مسه‌ده دائما قواعد ملاحت وانتظامه موافقدر . تصوراتی دائما مائل محاسن ، خیالاتی دائما کوزلدر ؛ چرکین شیلرده‌کی شعر فلسفی‌یی آکلامق بیله ایسته‌مز کبی کورونیور. جالب استکراه بربدمستدن بحث ایتدیکی زمان بیله بوسفالت مرضیه‌یه حب وتحسر کبی کوزل برمعذرت قلبیه تدارك واعاره ایتمکدن کندیسنی آله‌میور . دماغنك مأوای خیالیسی اولان کاشانهٔ شاعریت خطوط منتظمه اوزره مطروح خیابانلر ، اشکال هندسیه اوزره مرسوم حدائق ازهار ، زمزمهٔ موسیقیه ایله مملو حیاض آهنك ایله مزیندر . بو جهتله هانکی آغاجه منسوب اولدیغی بیلنه‌مین پراکنده یاپراقلردن ، هانکی چیچکدن کلدیکی فرق اولنه‌میان رازآمیز عطرلردن توفیقك آثارنده برشی کورولمز ؛ اونك هراثری الم‌آلود ومعطر بر حقیقت حسیه‌درکه منبع نالاتی ، شاعرك حدیقهٔ منتظمهٔ روحنده‌کی منبع نالاتی بولمق ممکن وحتی پك قولایدر . تهور حس وخیال ایچنده کوپورن ، حایقیران مصراعلری .. پراکنده ومستغرق هیجانلرك تأثیر شدیدیله قیافت ادبیه‌سنه مراعاتی اونوتان برهنه‌سر نشیده‌لری آثار فکرتده آره‌مامليدر . اونك اثرلری بتون لوازم مدنیه بر وسوسهٔ ظرافتله رعایت ایدن کوزل قادینلر کبی هرزمان ناقابل انتقاد برذوق وانتظام ایله کینمشدر ...

بتون دیدکارمی برجمله ایله تلخیص ایده‌یم : ت . فکرت برقوهٔ نازکه ، بر متانت حسیه ، بربازوی شعر وصنعتدر ؛ اونی لایق اولدیغی حرمت وحیرتله تماشا ایده‌لم . وامین اوله‌لم که ادبیات حاضره ادبیات جدیده‌نك یابانجیسی اولمامقله برابر آیری بر شیدر .

ایکی ادبیات آره‌سنده‌کی بوفرقی کورمك ایچون طاهر بك افندینك معرفت وبصیرتی مع‌الزیاده کافیدر ؛ بویله ایکن کوره‌میشلری ، اعتقادمجه ، شوندن نشأت ایتمشدرکه ذات ادیبانه‌لری نه بالکلیه نسل سابقه ، نه‌ده بالکلیه نسل حاضره منسوب دکلدر ؛ فقط ایکی نسل آره‌سنده معتدل ، ایکیسنه‌ده مماسدر . بولندقلری نقطهٔ زمانیه‌نك کرك ادبیات جدیده وکرك ادبیات حاضره‌یه یقینلغی مساویدر ؛ ایشته بوایکی مسافه‌نك مساواتی کندیلرینه ایکی آیری ماهیتك مساواتی ظن ایتدیرمش ، بومعتدل موقع ادبی کندیلرینك

تکامل قلمیمزی حس ایتملرینه مانع اولمشدر . قویاً امید وارم که شو مصاحبه‌ده تشریحنه جرأت ایتدیکم نقطه‌لر اوزرینه نظر دقت ادیبانه‌لری منعطف اولنجه ظن عالیلری حقیقته توجه ایده‌جکدر .

حکیم شهیر عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك « ده‌قادانلر » عنوانلی مقاله‌لرینه کلنجه : طوغروسی بومقاله‌یی ایلك دفعه اوله‌رق اوقودیغم زمان ذهنم ساکن بر هوای تحیر ایچنده قالدی ؛ بوعنوان ایله بزم آثارمز آره‌سنده جدی برمناسبت بوله‌میور ، تعجب واستغراب آره‌سنده قالیوردم . بوتأثر ابتدائیدن قورتولدقدن صوکره « ده‌قادان » کلمه‌سنه عائد اولان خاطراتم آهسته آهسته دماغمده بر نظام تسلسل بولمغه باشلادی . بیلیوردم‌که بو کلمه لفظ ومعنایه صفت اولمق اعتباریله ایکی موضوعی جامعدی . پك ایی خاطرمه کلیوردی‌که وولتردن صوکره فرانسز لسانه لاحق اولان L'enrubannement, la survivance, la survie, la malentente, enlinceuler, s'esseuler . کبی شیلره « ده‌قادان کلمه‌لر » دینیوردی ؛ دیکر جهتدن بو کلمه پول ورلن وتلامیذینك آثارینه اصطلاح اولمشدی‌که بواعتبار ایله معناسی « شاذ ومستثنی ، رقیق وخصوصی ، هرکسه قارشی غیر طبیعی کورونن غریب حسلردن باحث » کبی بر شیدی ؛ بریسی « ده‌قادان براثر » دینجه بواثرده برحس سیال ومخصوصك تشریحاتی آراردم ... بوتخطرلردن صوکره کندی کندیمه صورمغه باشلادم : عجبا احمد مدحت افندی حضرتلری هانکی نقطهٔ نظردن بوکلمه ایله بزم آثارمز آره‌سنده برمناسبت بولمش ؟... واقعا مقاله‌نك روش مألنه نظراً بو « ده‌قادان » عنواننك الفاظ محررانمزه نسبتله بزه ویرلمش اولدیغنه قانع اولمق لازم کلیوردی . فقط دها پارسده ایکن انشای فرانسوی معلممدن « ده‌قادان کلمه‌لر » تعبیرینه دائر استیضاحاتده بولندیغم صیره‌ده معلمك شونلری سویلدیکنی هنوز اونوتمامشدم :

— بز فرانسز لسانه وولترك لسانی ، دیرز ؛ وولتردن صوکره لسانمزه لاحق اولان کلماتك کافه‌سی بزجه « ده‌قادان کلمه » در . بویله کلمه‌لره یالکز بوکونکی نشریاتده دکل ، شاتوبریانك ، ویقتورهوغونك آثارنده بیله تصادف ایده‌بیلیرسکز . معمافیه اعتقادمزجه وولترك لسانی هرشیئی افاده‌یه کافیدر . اصطلاحات فنیه وفلسفیه نامنه یکی کلمه‌لره احتیاج حس اولنه‌بیلیرسه‌ده لسان ادبیمزده اویله کلمه‌لرك ایشی یوقدر . برکلمه‌یی یازمه‌دن اول آقاده‌میا دیکسیونرینه مراجعت ایدکز : بو کتابك محتویات لغویه‌سی وولتر لسانی ، خالص فرانسز لسانیدر . اوراده بوله‌مدیغکز کلمه‌لر بتون « ده‌قادان » در .

اوت ، اکر بزده‌ده وولتر کبی بریسی کلوبده لسان عثمانی‌یی فی‌مابعد هراحتیاج توسعدن قورتاره‌جق درجه‌ده اصلاح واکمال ایتمش اولسه ایدی ، اکر بزده‌ده لسانمزك بتون کلمات خالصه‌سنی جامع برکلیات لغویه بولنسه ایدی ، اکر بزد « فلانك اصلاح ایتدیکی لسانمز هرحسی ، هرفکری افاده‌یه کافیدر . » دیه بیلسه ایدك اوزمان بو « ده‌قادان » تعبیری لسانمزده برجای استعمال بوله‌بیلیردی ؛ اوزمان « شو کلمه ده‌قاداندر ، چونکه کلیات لغویه‌مزده موجود دکلدر » دیه‌بیلیردك . حالبوکه بزم لسانمز هنوز غیر مدون برلسان اولدیغنه نظراً ده‌قادان تعبیرینك مدلول اصلیسنه موافق کلمه‌لر بولوب کوسترمك پك مشکلدر .

بویله دوشونه‌رك « ده‌قادان » صفتیله بزم الفاظ آثارمز آره‌سنده مناسبت اوله‌میه‌جغنه حکم ایتدم .

بر کره‌ده معنی اعتباریله دوشوندم : بواعتبارایله ده‌قادانلق هیچ شبهه یوقدرکه ادبیاتك اقصی‌الغایات ترقیسیدر . آثاری بوصفته ماصدق اولان شاعر ، دماغدن مروری آنی ، رقیق وسیال ، ضبط وتحلیلی پك مشکل شیلری سویلیه‌جك ، بویله حسیات خصوصیه‌دن بحث ایده‌جك : ادبیات ایچون بونك فوقنده بر موفقیت تصور اولنه‌بیلیرمی ؟ شاعرلر بو درجه‌یه قدر روحلرینی تحلیله موفق اولورلرسه ادبیاتك پسیقولوژی‌یه وطولاییسیله بتون ترقیات انسانیه‌یه ایده‌جکی خدمته پایان اولورمی ؟

توفیق فکرت بك

حیفا که ادبیاتمزك بومرتبهٔ مکملیته رسیده اولمدیغنی هرکسدن اول بز تسلیم وتصدیق ایدرز. بناءعلیه معنی اعتباریله‌ده بزم آثارمزه « ده‌قادان » صفتی یاراشه‌میه‌جق .

بوحالده مدحت افندی حضرتلرینك نظر حکیمانه‌لری لفظ ومعنی خارجنده بر جهت مناسبت بولمش اولمق لازم کلیور : بو جهت مناسبت نه‌در ؟ بو سؤال اشارتنه کندی کندیمزه جواب ویرمك ممکن اولمدی . بالذات مشارالیه حضرتلرندن براستیضاح شفاهی‌یه قرار ویردم وقرارم کبی حرکت ایتدم . بیوردیلرکه :

— بن ره‌نه‌کیل وژان‌موره‌ئاس کبیلرك معناسز آثارینه « ده‌قادان اثرلر » وبویله شیلر یازانلره « ده‌قادانلر » دییورم. سزك یازدقلرکزدخی یکی لغتلرکزدن طولایی آکلاشیلمیه‌جق بر حال آلیور ، معناسز اولیور ؛ بونك ایچون سزك اثرلرکزه‌ده « ده‌قادانلر » دیدم .

بوایضاحات مقصد محرری آکلامق ایچون مع‌الزیاده کافیدر . شیمدی شو ایضاحاتی تحلیل ایتدکدن صوکره بواعتبار اوزره « ده‌قادان » تعبیرینی اثرلرمزه تطبیق ایده‌لم :

اولا نه‌فرانسه‌نك « ده‌قادان » شاعرلری ره‌نه‌کیل ایله ژان‌موره‌ئاسی آره‌لرینه قبول ایدرلر . نه‌ده بو ایکی شاعر ده‌قادانلر آره‌سنده بولنمق ایسترلر . ره‌نه‌کیل : « بن آرمونیست - انسترومانیستم ! » دییور ؛ ژان‌موره‌ئاس ایسه : « بن ئه‌قول رومان دنیلن مسلك مخصوص ادبی‌یی تأسیس ایتدم ؛ ده‌قادان اوله‌مم ! » دعوای ضمنیسنده‌در . ایکیسی‌ده شو نقطه‌ده متحددرلرکه ایکیسنك یازدیغی‌ده آکلاشیلماز ، هله ره‌نه‌کیلك آثاری آکلاشیلمامقده مرتبهٔ مضحکیته قدر چیقار ! پول‌ورلن . رنبو . آلبرسامه‌ن کبی حقیقی ده‌قادانلرك آثارینه کلنجه : بونلر هم معنالیدر ، هم‌ده آکلاشیلیر ؛ اوقدر آکلاشیلیرکه مثلا بنده‌کز بر اجنبی اولدیغم حالده اواثرلری کمال سهولتله آکلارم . بناءً علیه « ده‌قادان اثرلر » معناسز وآکلاشیلماز شیلر دیمك اولمدیغی حالده او تعبیره بومعنالر بزده اعاره ایدلمشدر . حقیقتده هیچ برکلمه‌نك معناسی اولمیوب کلمه ومعنی دینلن شیلر برویا برقاچ هجا ایله اونلره اعاره ایدیلن خواص تعریفیه‌دن عبارت اولدیغنه نظراً عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك اسکی برتعبیره یکی برمعنی تدارك ایتملری‌ده تجویز اولنه‌بیلیر . شو ایضاحاتی یالکز شونك ایچون ویردك‌که « ده‌قادانلر » عنوانلی مقاله‌یی اوقودیغمز آنده حاصل اولان حیرت عمیقه‌مزك سببی آکلاشیلسین .

ثانیاً عجبا « ده‌قادان » تعبیری معناسی آکلاشیلماز ویامعناسز شیلره اصطلاح اولمق شرطیله بزم آثارمزه تطبیق اولنه‌بیلیرمی ؟ حکیم شهیر حضرتلری بوسؤاله بلاتردد : « های ، های ! » جوابنی ویرییور ؛ بزده اکر موضوع بحث اولان کندی آثارمز اولمسه ایدی : « تطبیق اولنه‌ماز ! » حکمنی بلاتردد ویردك . فقط کندی آثارمز حقنده حکمده تضعیف بصیرت لازم اولدیغی ایچون برآز دوشونیورز : بزم « یکی لغتلرمز » نه‌در ؟ بونلر آثار اسلافده کورولمه‌مش شیلرمیدر؟ اکر آثار اسلافده کورولمه‌مش ایسه متداول اولان لغت کتابلرنده‌ده موجود دکلمیدر ؟ اکر بونلردن برنده موجود ایسه معناسنی آکلامق اورالره مراجعتله بالسهوله ممکن اوله‌جغندن اویله برایکی کلمه‌یی حاوی اولان براثرك معناسز- لغنه حکم ایدیلمه‌مك لازم کلیر . دیکر جهتدن بزم « یکی لغتلرمز » مجموع محرراتمزه نسبتله معدوم قبیلندندر ؛ بلکه اللی صحیفه‌ده بویله برلغته تصادف ایدیلیرکه اونك‌ده لزوم استعمالی متحققدر . بویکی لغتلره احتیاجمزی‌ده کرك بعض مصاحبات ادبیه‌ده

منیملی زاده طاهر بك

وکرك صیره‌سی دوشدکجه اوته‌ده بریده کراراً اثبات ایتدك . بناءً علیه بو اعتبار ایله‌ده آثارمزه « ده‌قادان » صفتی یاقیشه‌ماز .

الك طوغروسی شوکه بزه ایکی سنه اول ویردکلری « سنبولیست » صفتی کبی کچن سنه ویریلن « ده‌قادان » عنوانی‌ده مناسبت آلماز . بز کندی حسمزی ، کندی فکرمزی کندی لسانمزله یازییورز . اکر بعضیلرمزك یازدقلری فلانك آثارینی ، بعضیلرمزکی فلانك یازدقلرینی آندیرییورسه بوده یکی ، شخصی وخصوصی اولان تربیهٔ فکریه‌دن منبعثدر .

بزی اشاعهٔ حقایقه سوق ایده‌رك طولاییسیله مسلك ادبیمزه لطف ایتدکلری ایچون کرك عطوفتلو احمد مدحت افندی وکرك سعادتلو طاهر بك افندی حضرتلرینه عرض تشکرات مخصوصه‌یی وجائبدن‌عد ایدرم .

جناب شهاب الدین

تاریخ سال

سال سیاسی

المانیا طوش دعواسندن دولایی تبدل وکلا — موسیو مارشال خارجیه ناظری اولور — چینده المان میسیونرلرینك قتلندن دولایی کیائوچه‌ئو لیمانی اشغال اولنوب اوراسی بعدالمذاکره طقسان طقوز سنه مدتله المانیایه ترك اولنور — مهیب بر دونتما ایله ایمپراطورك برادری چین دکزلرینه عزیمت ایدر .

انکلتره قرالیجه‌نك اللنجی سنهٔ دوریه شنلکلری اجرا اولندی — افریقاده بعضنده انکلیز هیئتی قتل اولنور — انکلتره بنینی اشغال ایدر — ونه‌زوئللا ایله حدود مسئله‌سنك فصلی ایچون حکم مقاوله‌نامه‌سی امضالنیر .

اوستریا قونت باده‌نی اوستریامجارستان ریاست وکلاسندن استعفا ایدر — بارون غاوچ رئیس وکلا اولور — بوهمیا مسئله‌سندن دولایی مجلس عمومیده بیوك مجادله‌لر ظهور ایدرك بوهمیا قطعه‌سنده آسایش مختل اولور — پراغده ادارهٔ عرفیه اعلان اولنور .

روسیه قونت مورامیه‌ف خارجیه ناظری اولور — فرانسه رئیس حکومتی روسیه‌ده سیاحت ایدر .

فرانسه ماداغاسقار اطه‌سی دوغریدن طوغری‌یه فرانسه اداره‌سنه لچوب اوراسی فرانسز والیلری طرفندن اداره اولنمغه باشلار ومستملکات اعلان ایدیلور — رئیس حکومت موسیو فایکس‌فور روسیه‌یه سیاحت ایدر ومطنطن صورتده قبول اولنوب فرانسه وروسیه اتفاقی اعلان اولنور — دریفوس مسئله‌سی ظهورایدرك تکمیل فرانسه‌یی اشغال ایدر — محرر امیل‌زولا بو مسئله‌ده‌کی نشریاتندن دولایی محاکمه اولنور — ژاپونه برتجارت محاکمه‌سی امضالنیر .

آمریقا ماق‌کنله‌ی رئیس حکومت انتخاب اولنور — هاوائی اطه‌لری ضبط اولنور .

چین لی‌هونغ‌چانغ اسمنده‌کی چین مأمور سیاسیسی بتون اوروپای دولتلرینی ، کافه حکمدارلری زیارت ایدر . سیام حکومتی قرالی دخی بوسنه اوروپایی زیارت ایتمشدر .

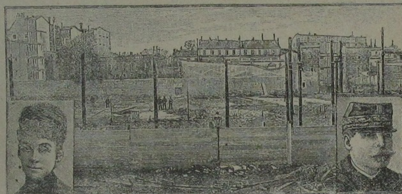
سال جغرافی

سیاح آندره بالونله قطبه متوجهاً حرکت ایدر — بحراً سیاحت قطبیه اجرا ایدن نانسن پارسه کله‌رك جغرافیا جمعیتی طرفندن استقبال اولنور — چینده طاقو دمیر یولی پکین قربنه قدر تمدید اولنمشدر — هندستانده وبا علتی دهشتله اجرای احکام ایدر — حبشده حاراره تلغراف اعمال اولنور .

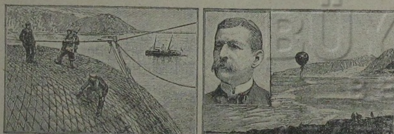
سال فنی

پارسده بین‌الملل کیمیا قونغره‌سی کشاد اولنور — انکلتره‌ده اصول اعشاری قبولنه تشبث ایدیلیر — المانیا بالون تجربه‌کاری له‌لینتال بالوندن دوشوب وفات ایدر — لوسیوم اسمنده یکی بر معدن کشف اولنور — کونشك درجهٔ حرارتی ۸۰۰۰ وجوسماده درجهٔ برودتك صفردن اشاغی ۲۷۳ درجه اولدیغی بالحساب تعین ایدر — حرارتی شمدی‌یه قدر کورولمه‌مش درجه‌لره تنزیل ایدر برماکنه ایجاد اولنور — باچیقا شمندوفر وپوسته اداره‌سی کونلرك یکرمی درت ساعته تقسیمیله ساعتلرك یکرمی درته قدر کوسترمسنی قبول ایدر — پارسدن لوندره‌یه سیاحت مدتی‌التی بچق ساعته تنزل ایدر — پترول غازی صلب حالنه کتیریلیر — آمریقاده نیاغارا شلاله‌لرینك قوتندن استفاده ایدر بر فابریقه ایشلمکه باشلار — اسویچره‌نك اك یوکسك طاغی اولان جونغفرویه برالکتریق شمندوفری انشا اولنور — پارسده الکتریقله

متحرك ترامو ایلر ایشلمکه باشلار — بروکسلده سرکی آچیلیر — آمریقاده یومیه ۱٦۰ هکتولیتره بغدای طحن ایدر وبرکشی ایله اداره اولنوب ارزو اولنان طرفه کوتوریلور بر دکرمن ایجاد ایدیلیر — صنعی بالمومی اعمال اولنور .

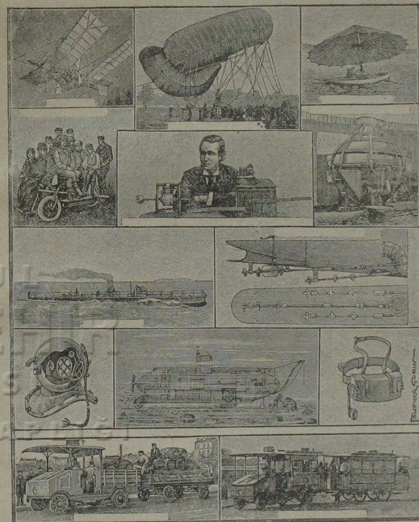

پارسده کشاد اولنوب الك غلبه‌لك زماننده مدهش برصورتده یانان پازارشفقتك انقاضیله بوراده هلاك اولان کباراندن دوشس والانسون ایله ژنرال مونیه‌نك رسملری درج اولندی . بونلردن ماعدا یوزقرق تلفات اولمشدر .

ایلك تشبثنده روزکارك عدم مساعده‌سندن دولایی حرکت ایده‌مه‌مش اولان آندره بوسنه حزیرانك اوننجی کونی رسملرمزده کورلدیکی اوزره بالونی دولدیروب اقطار قطبیه‌یه حرکت ایتمشدر . هنوز خبریوقدر .

بوسنه‌كی اختراعات مهمه

١ ــ هم صندال هم بالون ــ ٢ آلمانیا عسكری بالونی ــ ٣ قنادلی بالون ــ ٤ دكز التنده عمله‌نك چالشمسنی تأمین ایدر هوالی اوطه ــ ٥ موسیو ماقونی وتلسز تلغراف ماكنه‌سی ــ ٦ برنوع عربه ــ ٧ توربینا نام یكی طورپیدونك داخلی ــ ٨ توربینا طورپیدوسی ــ ٩ دالغیجلر تلفونی ــ ١٠ تحت البحر متحرك دالغیج كمیسی ــ ١١ دالغیج باشلغی ــ ١٢ الكتریق لوقوموتیفی ــ ١٣ الكتریق اشیا واغونلری

مؤسسات نافعهٔ عثمانیه

امانه سركیٔ عالیسی

محاربهٔ اخیرهٔ عثمانیه‌مزده شهید و معلول اولان عساكر عثمانیه اولادینك منفعتنه اوله‌رق بر شفقت سركیسی انشاسی امر وفرمان بیورلمش اولمغله یلدیز سرای شوكت احتواسی قربنده غایت دلنشین بر بنا وجوده كتیرلمش وطرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن لطفاً احسان بیوریلان اشیای نفیسه ایله اثر همایونه اقتفا ایدرك هرطرفدن بربرلرینه رقابت ایدرجه‌سنه كوندریلان اشیا بوبنایه یرلشدیرلمش والحق مجمع مصنوعات نفیسه اولمشدر . سركی داخلنده اشیا بر بیوك حسن طبیعتله یرلشدیرلمش اولدیغندن بر صالونك منظره‌سنی ارائه ایدن رسمی مع الافتخار نوسالمزه درج ایلیورز . ثروت فنونمز دخی اشبو سركی منفعتنه اوله‌رق بر نسخهٔ ممتازه نشر ایدوب مصارف طبعیه‌سی اولان درت بیك كسور غروشلق نسخه‌یی آلیقویدقدن صوكره متباقی یكرمی كسور بیك غروشلق نسخه‌لری قومیسیون عالی‌یه تقدیم ایلمش اولدیغندن حركت واقعه‌مز لطفاً مظهر تحسین اولمشدر .

مسافرخانهٔ حجازیه

كچن سنه‌كی نوسالمزك ٢١ نجی صحیفه‌سنی تزیین ایدن بر رسمه احالهٔ نظر اولنور واوكا متعلق یازیلان تعریفات مطالعه اولنورسه بوسنه دخی نظركاه مطالعین كرامه عرض ایلدیكمز رسمك درجهٔ علویتی درحال تحقق ایدر. واقعا كچن سنه‌كی جلدیمزده بومسافرخانه‌نك انشا آتنه

باشلانمش اولدیغی اخبار ایدیلەرك عملیات اولیەسنی ارائه ایتمش ایدك ، اشته بوسال خیردە دخی مسافرخانهٔ جسیمك ختامه تقرب ایدن شكلنی كوستریيورز . اشبو مسافرخانه جملهٔ مبرات سنیهٔ جناب پادشاهیدندر . تمام اون بیك كشی استیعاب ایلیەجكدر .

ایفای فریضهٔ حج امنیهٔ موحدانه وحقپرستانەسیله چاراقطار عالمدن سوی دلجوی كعبة اللهه شد رحل ایدن افواج حجاج مسلمین ایچون بویله بر آرامكاهه — خصوصیله محافظهٔ صحت نقطهٔ نظرندن — نەدرجەلردە احتیاج اولدیغی وبناءً علیه بو خیر جلیلك قیمت واهمیتنی تعریف وتفصیله حاجت كورەمیز . ذاتاً هانكی همت ملوكانه واردر كه بر احتیاج مبرمی دافع ودین ودولته ، ملك وملته خادم ونافع اولمسون .

مصارفی طرف اشرف حضرت ظل اللهیدن احسان بیورلمقده وبرهیئت مخصوصه نظارت ووساطتیله انشا ایتدیرلمكدە اولان (خیرات سنیهٔ حجازیه) ایسه یالكز بومسافرخانەدن عبارت دكلدر ؛ مرضای حجاج كرامك ایوا وتداویسنه مخصوص خسته خانه واجزاخانەلر تأسیسیده امر وفرمان مراحم بیان همایون جملهٔ منیفەسندن اولەرق مسافرخانەنك ختامنده بونلرك‌ده بناسنه مباشرت اولنەجقدر .

چارسوی كبیر

زلزله هنگامنده دوچار خرابی اولوب ایكی سنەدر مسدود بولنان چارسوی كبیر كچن سنه مجدداً تعمیر اولنەرق برطرز دلنشینده كشاد اولندی. چارسونك هیئت عمومیەسی دكشمەمشدر ، انجق خرابینك سبب اصلیسی اولان سقفلرك انشاسنه زیاده اعتنا اولنەرق كاملاً فرنك كیرەمیدلری ودمیر بورولر تفریشیله بعدما یاغموردن ضرر كلمەسی قطعیاً تأمین ودكاكین یكطرز برصورتده تزیین وتلوین قلنمش ، هر طرفی عرب اصولنده نقشلرله نظر ربا برحاله كتیرلمشدر . نور عثمانیه وبات پازاری جهتنه مكمل ایكیده قپو یاپیلوب اوزرلرینه برر تاریخ جلی وآرمه وضع اولنمش ، نور عثمانیه جهتنده قپونك صاغنه مصادف برقاچ دكان قالدیریلەرق اوراسی میدان حالنه كتیرلمش ، كذلك بات پازاری طرفندن بات پازی فسخ اولنوب بشقه جهته نقل اولنمش واورانك منظرهٔ ثقلت آوری ازاله ایدلمشدر . چارسو بو صورتله اسكیسندن پك زیاده مكمل برشكله افراغ اولنمش اولدیغندن آزوقتده دكانلرك كافەسی طوتلمش وآچلمشدر . مصارف عمومیه قیمت املاك اوزرینه یوزده بش وكسور نسبتنده اصحابندن تحصیل قلنیور . چارسوی كبیر شهرمزك حقیقةً مبانیٔ مهمهٔ وخصوصیەسندن اولمغله بوسنەكی جلدیمزده‌دخی ور عثمانیه جهتندەكی یكی قپونك رسمنی درج ایلدك .

طرابلس غربده حمیدیه آلایلری

جملهٔ مؤسسات سطوت غایات جناب پادشاهیدن اولەرق طرابلس غرب ولایتنده دخی برقاچ طاقم خفیف سواری حمیدیه آلایلری وجوده كتیرلمشدر كه بونلر اناطولیٔ شاهانەده وجوده كتیریلنلر مثللو عشائر محلیەدن مركبدر . تشكل ایدن اشبو الایلردن برینك حركات عسكریەسیله اونلره سنجاق تسلیمی رسم دعاسنی ارائه ایدن ایكی لوحەیی نوسالمزه درج ایله كسب فخر ومسار ایلدك .

اطنه خستەخانەسی

سایهٔ عنایتوایهٔ جناب پادشاهیده بوكره معلولین غربا ایچون اطنه‌شهرنده انشا وجلوس میمنت مأنوس حضرت پادشاهی روز فیروزنده تیمناً رسم كشادی اجرا قلنان خستەخانەنك رسمنی بوسنه درج صحیفه ایلدك .

بوخستەخانه مجرد ولی نعمت بیمنتمز سوكیلی پادشاهمز افندمز حضرتلرینك امر وفرمانیله وترحماً احسان وعنایت بیوردقلری اقچه ایله وجود پذیر اولمشدر .

شومقصد عالینك تیسر حسن حصولی امرنده اطنه والیٔ سابقی عطوفتلو حسین حلمی بك افندی حضرتلرینك ابذال بیوردقلری اقدامات وسعادتلو دفتردار مدحت ومكتوبی رفعت بك افندیلر حضراتیله انشا آت قومیسیونی هیئتی جانبندن ابراز اولنان آثار انسانیت شایان تقدیرات وتشكراتدر .

برعثمانلی ضابطنك

آفریقا صحرای كبیرنده سیاحتی

و

شیخ سنوسی ایله ملاقاتی

یاوران حضرت پادشاهیدن وپیاده میرالایلرندن شاملی عظم زاده عزتلو صادق المؤید بك افندی ١٣١١ سنەسی شهر ایلولنده بنغازی اسكلەسی وصحرای كبیر طریقیله افریقانك تاایچریلرنده واقع « كفره » نام واحەیه اعزام بیوریلەرق محل مذكورده زاویه نشین رشادتلو شیخ سنوسی حضرتلریله ملاقات وشیخ مشارالیه حضرتلرینه طرف اشرف ملوكانەدن احسان بیوریلان هدایایی تسلیم ایلمش ایدی . صادق المؤید بك افندی ١٣١٢ سنەسنده دخی ینه آفریقاده بویله برسیاحت

اجرا ایدرك « جغبوب » جهتلرینه بالعزیمه اوزمان جغبوبده اقامت ایدن شیخ سنوسی افندی حضرتلریله بر دها ملاقات ایتمش اولدقلرندن حوالیٔ مذکوره‌ده‌کی مشاهدات مهمه‌لرینی وحاصل ایلدکاری معلوماتی زمان سیاحتده قید ایتدکاری خاطراتله مزج ایده‌رك کوزل برسیاحتنامه‌وجوده کتیرمشلر وائرمعتنا بهالرینی « ثروت‌فنون » مزله نشرایلمشلردر. غزته‌مزك بویله برائرك نشرینه‌توسطندن طولایی جداً مفتخر اولدیغمزجهتله سیاحت مهمه‌یه عائدبرلوحه‌یی نوسالمزه درج ایلیورز . واقعا بوسیاحت سایه‌سنده ایلك دفعه اوله‌رق رایت ظفر غایت عثمانیه آفریقا چوللرنده تموجنمای مهابت اولمشدر .

طرابلس غرب خسته‌خانه‌سی

جملهٔ موفقیات جناب پادشاهیدن اولمق اوزره طرابلس غرب ولایتنجه حیزارای حصول اولان مؤسسات خیریت غایات فوق‌العاده‌دن شهر مذکورده اخیراً ومجدداً انشا اولنان خسته‌خانه‌نك صورت کشادینی ارائه ایدر رسمی نوسالمزه درج ایله کسب فخر ومسار ایدیورز . اشبو خسته‌خانه نفس طرابلس غرب شهری خارجنده مناسب وهوادار بر موقعده کائن اولوب بلدیه‌یه عائد وهرجهتله مطلوبه مساعد بولنان طقوز بیك بشیوز اون‌درت ذراع مربع مساحه‌سنده‌کی واسع برمیدان اوزرینه انشا اولنمشدر . خسته‌خانه برقاچ یوز یاتاق استیعاب ایده‌جك وسعتده وبیك سکز یوز سکسان ذراع مربع جسامتنده‌در . اطراف اربعه‌سی یدی بیك التیوز اوتوز درت ذراع مربع مساحه‌سنده باغچه اولمق اوزره بر طرز متین ومنتظمده وبالجمله قواعد صحیه‌یه مطابق صورتده میدانه کتیرلمشدر . خسته‌خانه‌نك امر انشا آتی محضا یاوریٔ توجهات توفیقات غایات حضرت خلافتپناهی اثر فیض آوری اوله‌رق کمال سرعتله رسیدهٔ حسن ختام اولوب کچن ولادت همایون میمنت مقرون جناب تاجداری‌یه مصادف اولان یوم مسعودده تیمناً رسم کشادینه بالابتدار والیٔ ولایت دولتلو نامق پاشا حضرتلریله بالجمله مأمورین ملکیه وعسکریه ایله مملکتك اعیان ومعتبرانی حاضر اولدیغی حالده تزاید ایام عمر وعافیت وتوافر شکوه وشوکت وموفقیت سنیهٔ حضرت ولی‌النعمت اعظمی دعوات مفروضه‌سی رفع قبولکاه کردکار اولنمشدر .

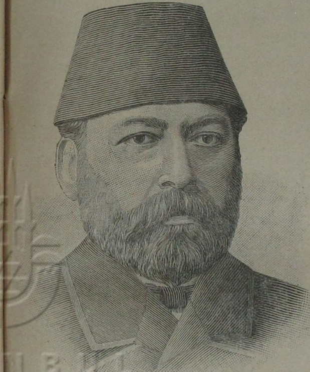
حشمتلو قراليچه ويقتوريا حضرتلری

انکلتره قرالیچه‌سی حشمتلو قرالیچه ویقتوریا حضرتلرینك بوسنه‌لونده‌ره‌ده کمال طنطنه ودبدبه ایله التمشنجی سنهٔ قعودلری شنلکاری اجرا اولندی . بوشنلکلر وسیله‌سیله لوندره شهری امثالی نامسبوق بر صورتده دونادلدی . انکلتره‌نك بالجمله مستملکاتندن — که قطعات خمسه‌نك هر کوشه‌سنه داغلمشدر — برر مفرزهٔ عسکریه کلدی . بونلر لوندره عساکریله برلشه‌رك قیافت محلیه‌لریله بر رسم کچید اجرا ایلدیلر . کذلك انکلتره قوهٔ بحریهٔ فوق العاده‌سی دخی اولانجه مهابتنی انکلیز صولرنده ارائه ایده‌رك اوراده بحری بررسم کچید اجرا ایتدی ، بوکا بالجمله دول معظمه قوای بحریه‌لری دخی اشتراك ایتدی .

اشبو مراسمه طرف سلطنت سنیه‌دن اشتراك اولنمق اوزره ترجمان دیوان همایون دولتلو منیرپاشا حضرتلری اعزام بیورلمشدر .

حشمتلو ویقتوریا حضرتلری ۱۸۱۹ سنهٔ میلادیه‌سی مایسنك ۲۲ سنده تولد ایتمش و ۱۸۳۷

سنه‌سی حزیرانك ۲۷ نجی کونی قعود ایتمش اولدیغندن بو سنه حزیرانك ۲۷ نجی کونی صندالیٔ قرالیه قعودلرندن بری تام التمش سنه کذاران ایلمش اولیور ایدی. مشارالیها ۱۸٤۰ سنه‌سنده متوفی پرنس آلبرله ازدواج ایده‌رك سکز چوجق دوغومشدر.

شنلك زماننده لوندره‌نك فوق‌العاده‌لکنی تماشا ایتمك اوزره اورایه عزیمت ایدن اجانبك حد وحسابی یوق ایدی، کذرکاه سوقاقلره سیر اسکله‌لری قورولدی. قرالیچه حضرتلری سرایلرندن سن پول کلیساسنه عزیمت و عودت ایتمش وبشقه بشقه جاده‌لردن کچمشدر.

حشمتلو روسیه چاری

و

فرانسه رئیس حکومتی

بو سنه‌نك وقایع سیاسیه‌سی میاننده الك مهمی فرانسه رئیس حکومتی فلیکس فور حضرتلرینك روسیه‌یه وقوعبولان سیاحتی ایله اوراده ایراد ایدیلن نطقلرده روسیه وفرانسه اتفاقنك اعلانیدر.

رئیس حکومت اغستوسنك اونجی بازار کونی روسیه‌یه متوجهاً پاریسدن حرکت ایلدیکی زمان اسکله اولان (دونکرك) ه اثنای عزیمتنده اهالی طرفندن پك چوق القشلره نائل اولمشدر. (دونکرك) سوقاقلری کاملاً دونادلمشیدی، رئیس حکومتك اثنای عزیمتنده بتون اهالی (یشاسون فرانسه) (یشاسون روسیه) آوازه‌لریله اعلان مسرت ایلدی.

موسیوفور رفاقتنده خارجیه ناظری موسیو هانوتو وآمیرال (ژروه) بولندیغی حالده برنجی صنف قروازورلرندن (پوتئو) واپورینه راکباً حرکت ایتدی.

رئیس حکومت حرکتنك فرداسی کونی ارن بجنده (پوتئو) قروازوریله قرونشتاده مواصلت ایتدی. مشارالیهی چار حضرتلرینك عموجه‌سی وروسیه بحریه‌سی عمومی امیرالی غراندوق آلکسی

الکساندرویچ ایله بحریه ناظری ویس آمیرال تیرتوف وارکان حربیهٔ بحریه رئیسی آمیرال آوه‌لان استقبال ایلمشلر وچار حضرتلری الکساندرا یاطنه راکب اولمش بولندقلری حالده فرانسه رئیس حکومتی استقباله کلمشدر.

غراندوق الکسی اولا پوتوئو قرووازورینه کلوب معیتنده بولنان مأمورین بحریه‌یی تقدیم ایلمش وبعده رئیس حکومت غراندوق ایله برابر چار حضرتلرینك بولندقلری الکساندرا یاطنه کیتمشلردر. چار حضرتلری ایله رئیس حکومت بیننده راسمهٔ سلام ایفا ایدیله‌رك روس وفرانسه باندیره‌لری کشیده اولنمش وبونك اوزرینه الکساندرا یاطی وقت ظهرده پترهوفه مواصلت ایتمشدر.

رئیس حکومت، پترهوفه مواصلتی متعاقب الکساندر سراینده بولنان ایمپراطوریچه آلکساندرا فه‌ئودوروونا حضرتلرینی [illegible]زیارت ایلمشدر. ساعت برده پترهوف سراینك بیاض صالوننده اوتوزکیشیلك بر ضیافت کشیده اولنمشدر. ضیافت مذکوره‌ده بالجمله غراندوقلر موسیو هانوتو، قونت موراویه‌ف، قونت دومونته بللو وسائر ذوا[illegible]ت حاضر بولنمشلردر.

چهارشنبه کیجه‌سی پترهوف سراینده بیوك پترو صیفیه‌سنده کشیده اولنان ضیافت رسمیه اثناسنده چار ورئیس حضرتلری برر مقاله ایراد ایتمشدر. بو ایکی مقاله حضارده فوق العاد[ه] حسن تأثیر حاصل ایتمشدر. کیجه اجرا قلنان لعبیات فوق العاده مشعشع ایدی.

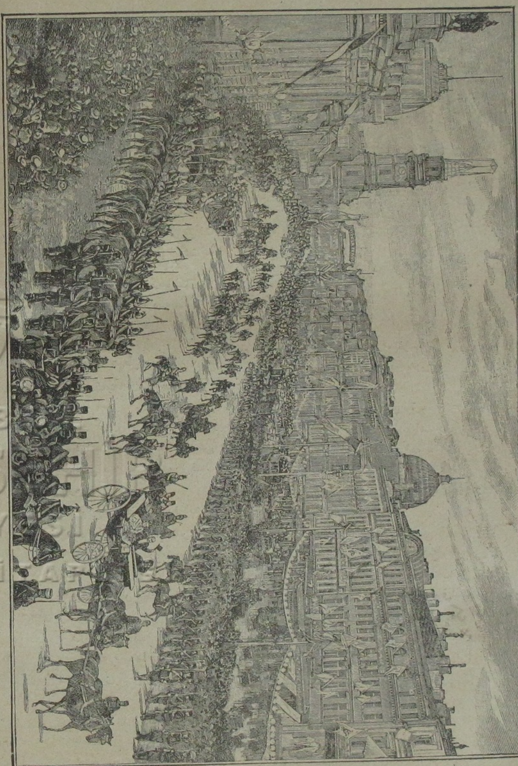
پترسبورغك هرطرفی مکمل ورونقدا[ر] برصورتده تزیین ایدلمشدر. فرداسی وقت ظهردن براز اول رئیس حضرتلری پترهوف سرایندن شهره مواصلت ایلمشدر. مشارالیهه شهر امینی ایله دیکر مأمورین طرفندن رسماً استقبال اولنمشدر.

بر بیوك کوپرینك وضع اساس رسمندن صـ[ـکره چار حضرتلری پترهوفه عودت ایدوب رئیس] حضرتلری فرانسه سفارتخانه‌سنه کیتمش واوراده دار[ـ]ۂ بلدیه هیئتنی قبول ایلمشدر. بو مراسمی متعاقب موسیو (فلکس فور) حضرتلر[ـ]ی قطار مخصوص ایله سرای ایمپراطورینك کائن اولدیغی پترهوفه کیتمشدر.

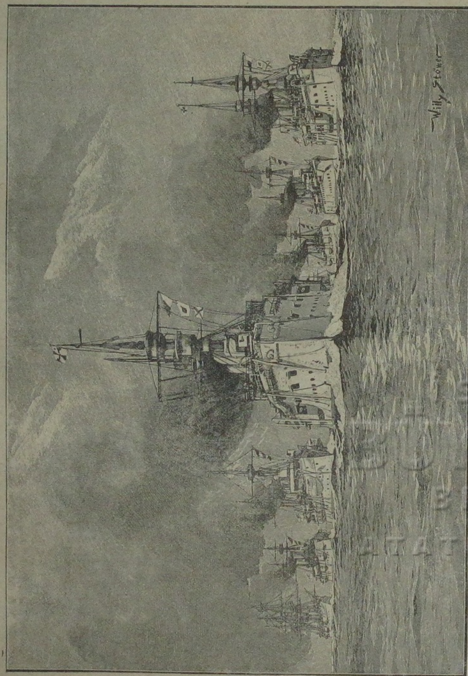
چار وچاریچه حضراتی وفرانسه رئیس حکومتی جمعه کونی قراسنوئه زه‌لویه کله‌رك اجرا ایدیلن عسکری رسم کچیدی تماشا ایتمشدر.

جمعه کونی چار وچاریچه ورئیس حکومت حضراتی الله روسیه دونماسی باش قوماندانی غراندوق الکسی الکساندرویچ وبالجمله غراندوقلر، غراندوشسلر قرونشتاد لیماننه مو[ا]صلت ایله ایمپراطور حضرتلرینك دکوبنه مخصوص ستاندار یاطنی بعدالزیاره پوتوئو نام فرانسز قروازورنده کشیده او[لنان ضیافتده رئیس حکومت] برنطق ایراد ایلیه‌رك چار وچاریچه حضراتنه نائل اولدیغی مأثر مهمانوازیٔ فوق[العاده‌دن ناشی عرض] تشکر ایله روسیه وفرانسه دونمالرینك بربریله متفق اولدیغنی وایکی ملتك ارا[سنده‌کی اتحاد واتفاقك پك] صمیمی وخالصانه برمقصده مبتنی بولندیغنی بیان ایتمشدرکه اشته اتفاق بوراده اعلان قلنم[ـ]ش اولیور. ایمپراطور حضرتلری دخی روسیه وفرانسه حکومتلرینك [illegible] وعمومیتنك خللدن وقایه‌سی ایچون چالیشه‌جقلرنی بالبیان رئیس حکومتك صحتنه، فرانسه‌نك سلامتنه باده‌نوش اولمشدر.

چار، چاریچه ورئیس حکومت حضراتی پوتوئو قروازورنده طعام ایتدکدن صکره ر[و]سیا نام روس سفینهٔ حربیه‌سنی زیارت ایلمشلر وبعده آلکساندرا یاطنه کیده‌رك اوراده موسیو فلیکس [ف]وره وداع ایتمشلردر. رئیس حکومت نائل اولدیغی مأثر مهمانوازیٔ فوق‌العاده‌دن طولایی تشکر ایلیه‌رك چاریچه‌نك النی بوس ایتمش وایمپراطور حضرتلرینی درآغوش ایلمشدر. بونی متعاقب مشارالیه پوتوئو قروازورینه عودتله ساعت التیده تحریك چرخ عزیمت ایلدیکی زمان قرونشتاد قلعه‌سندن طوپلر آتلمش، روسیه سفائن حربیه‌سی افرادی هوررا دیه باغیرمش واهالی آلقیش صدالرینی عیوقه چیقارمش وبویله‌جه موسیو

موسیو فلیکس فور حضرتلرینك روسیه‌یه اولان سیاحتلری : پترسبورغده بر جاده‌دن مرورلری

دوچلاند جفون ایرن قورمورا آغوستا ویقتوریا پرنس وه‌لهلم آرقونا

اقصای شرقده بولنان آلمان دوننمه‌سنك هیئت عمومیه‌سی

کیائوچو حادثه‌سی

المانیا و چین آره‌سنده‌کی مناسبت ایله المانیا قوهٔ بحریه‌سنك تزییدی مسئله‌لری‌ده بوسنه‌نك احوال عمومیهٔ سیاسیه‌سنده الك زیاده نظر دقتی جالب اولان مسائلدندر. المانیا تبعه‌سندن بر قاچ میسیونرك قتلی اوزرینه چین ساحلنده (کیائوچه‌ئو) لیمانی آلمانلر اشغال ایتمشلردر ، امر اشتغال

[آمیرال دیه‌تریغ]

المانیانك اقصای شرق دكزلرنده وامیرال دیه‌تریغ قوماندەسنده بولنان دونماسی طرفندن اجرا اولوب بالاخره ایمپراطور حضرتلرینك برادرلرینك تحت قوماندەسنده هیئتلی بر دونما دها سوق اولنمشدركه بونك رسمنی نوسالمزه درج ایلدك . منتهای شرقده المانلرك اتخاذ ایتدكلری پولتیقەنك روسیه وفرانسه ایله مماشانكارانه داورانمق اولدیغی چین وژاپون محاربەسی زماننده بیله اكلاشلمشدر . بناءً علیه كیائوچو لیماننك اشغال دائمیسی براختلاف دولی‌یی موجب اولەجغی یولنده مطالعه یورودنلر چوق اولمش ایسەده بونك اصلی چیقمەمش وآلمانیا اورایه صاحب اولمشدر . صوك خبرلرله تأیید ایدییوركه المانیا حكومتی مذكور لیمانی اشغال ایتمەدن اول روسیەنك وبونك ضمننده فرانسەنك موافقتنی استحصال ایلمشدر . منتهای شرقده انكلیزلرك ، روسلرك ، فرانسزلرك نفوذینه نسبتله المانیا نفوذی پك محدود ایدی . بو محدودیتدن قورتیلوب توسیع حكم وصلاحیت ایچون برنقطهٔ استناد لازم ایدیكه بوراسی‌ده (كیائوچەئو) لیمانی اولمشدر . بولیمانی محافظه ایله حكم ونفوذی پایدار ایدەجك قوت ایسه دونمادر . بوده المانیا ایمپراطوری ویلهلم حضرتلرینك برادری پرنس هانرینك قوماندەسی تحتنده اولەرق چین صولرینه متوجهاً حركت ایتمشدر .

بارون غاوچ

اوستریا احوالی بوسنه‌عموم اوروپانك نظر دقتنی جالب اولمشدر . المانلر ایله اسلاولر آرەسنده‌كی رقابته محمول اولان بو اختلاف برآرالق پك زیاده شدت كسب ایتمش وبو شدتك نتیجەسی وسیئه‌سی اولەرق پارلمنتوده چیركین چیركین حاللر وقوعه كلمشدر . نهایت اسلاو عنصرینه یعنی چهلره ، لهلره بردرجەیه قدر متمایل كوریلان قونت (بادنی) ریاست وكلادن چاروناچار استعفا ایتمكه مجبور اولوب احوالك برقات دها توخیمندن قورقیلەرق استعفاسی‌ده قبول اولنمش ایدی . قونت (بادنی) نك مقامنه كچن بارون (غاوچ) كرچه اوتەدنبرو اسلاولره معارض والمانلره طرفدار كورلدیكندن ناشی برقات دها مشكلاتك آرتەجغنی سویلین بعض ارباب دقتده كورلدی . بومشكلات بوهمیاده قاریشقلقلر ظهوری صورتنده باشی كوسترمش ایسەده ضابطەنك تدابیریله اوكی آلنەبیلمش كبیدر . بارون (غاوچ) مسلكنه واورتەده موجود اولان اختلافه

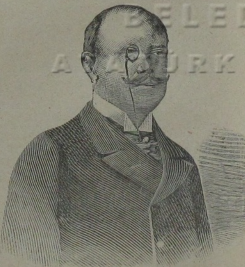

كانجه قونت (بادنی) نك بولندیغی موقعه نسبتله بارون (غاوچ) ك بولندیغی موقع مشكل آرەسنده بر فرق كوریله‌مه‌مكده ایسه‌ده بوذات زمان قازانمق صورتیله مشكلاتی تخفیف چارەسنه توسل ایتمشدر . بناءً علیه مسلكی واورتەده موجود مسائلك قطعیاً حلی جهتنده تدابیری هنوز پك عیان دكلدر .

بارون (غاوچ) مجلس عمومینك فرق مختلفه رؤساسیله استشارەده بولنەرق بونلر آرەسنده ممكن مرتبه برمقارنت حصوله كتیرمش وانلرك خط حركتنی اكلادقدن صكره حكومتی‌ده اكا قارشو بر مسلك اتخاذینه سوق ایلمشدر . المانلر بر درلو مطالباتندن وازكچمدیكی كبی چهلرده كندی لسانلرینك قبولنده مصرانه ثبات ایدییورلر واوستریاده عناصر سائره ایله همعنان اولملرینی ترویجدن واز كچمیورلر . (رادیقال) فرقەسی ایسه المانلر جهتنه جلب اولنوب بر طرفده اكثریت تشكیلی فكرینه صاپلمش ایسەده بوفكرده ثمرەدار اولمامشدر .

قونت موراویه‌ف

پرنس لوبانوفك وفاتندن بری شیشكین طرفندن وكالةً اداره اولنمقده اولان روسیه خارجیه نظارتنه دولت مشار الیها قوپنهاغ سفیری قونت موراویه‌فك تعیین قلندیغی وقونتك وداعنامەسنی تقدیم ایتمك اوزره — عادات سیاسیه‌دن اولدیغی اوزره — تكرار قوپنهاغه كیدرك قرال حضرتلریله ملاقات ایلدیكی غزتەمزله بر تفصیل یازلمش ایدی ؛ قوپنهاغدن عودتنده فرانسەده هیئت حكومت ایله وبرلینده المانیا باش وكیلی ایله ، بعده كیلده المانیا ایمپراطوری حضرتلری ایله ملاقات ایدن قونت موراویه‌ف روسیەنك مشاهیر رجال سیاسیەسندن عد اولنیور ایسەده مسلكلرنده قدر هنوز كسب شهرت ایلیه‌مه‌مشدر .

مارشال بلانقا

اسپانیا بوسنه دخی متمادیاً کوبا جزیره‌سی اغتشاشاتی ایله اوغراشمشدر . کوبا اطه‌سنده ظهور ایدن بو اغتشاش حکومتك باشنه بر بیوك غائله آچمش و ایکی سنه‌دنبرو کوبا مسئله‌سی سورونجمه‌ده قالمشدر . مارشال (مارتنزقامپوس) برایش کوره‌مه‌دن کلدیکی کبی باش وکیل (قانواس دل قاستیلو) نك وفات ایتمسی و بر آز صوکره موقع اقتداره سربستی فرقه‌سنك ومسیو (ساغاستا) نك کلمسی اوزرینه اسپانیا (کوبا) یه قارشو مسلکنی تبدیل ایتمش و شدت اجرا آتیله مشهور ارباب اغتشاشی قهر و تنکیل ایدرك تسکین شورشه نهایت ویرمکه خادم اولان کوبا قوماندانی جنرال (وه‌یله‌ر) ی جاب ویرینه مارشال (بلانقو) یی اعزام ایلمشدر . مارشال بلانقو کوبایه واسع امتیازات اعطا ایدن اصلاحاتك اجراسنه مأمور و قهر و شدتدن زیاده انسانیت وملایمتله اعادهٔ آسایشه ساعی بولنیور .

[مارشال بلانقو]

جنرال (وه‌یله‌ر) ك اسپانیایه جلبی صره‌سنده حکومتك قرارینه مخالف فکرده بولندیغی و عادتا بو صادق و غیور ژنرالك حکومته قارشو کلدیکی اشاعه اولنمش و هرکس جنرال (وه‌یله‌رك) اسپانیایه عودتنی وقعهٔ مهمه صورتنده کورمش ایدی . فقط جنرال راحتجه مملکتنه عودت ایتمش و عودتنده مأمول اولان نمایشلره محل قالمامشدر .

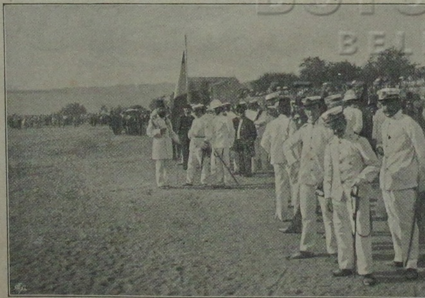
مارشال (بلانقو) اسپانیانك کرك عسکرلکده و کرك دیپلوماسیده وحتی امور مالیه‌ده اك مقتدر طانیلان رجالندن معدود اولوب اسپانیا مستملکاتندن (فیلیپین) اطه‌لرینه اعزام اولنمش و بوراده مهارت و اقتدارینی کوسترەرك دفع شورشه حسن تدبیرله موفق اولمش ایدی . (کوبا) یه ده حسن نیتله کیتمش ومدبرانه حرکتی سایه‌سنده برایش کوره بیله‌جکی امید ایدلمش ایسه ده اسپانیایه چکدیکی تلغرافلر ، کوندردیکی لایحه‌لرك محتویاتی امیدینك فوقنده مشکلاته مصادف اولدیغنی کوستریور .

کرید وقایعی

تاریخچهٔ حربمزده بر تفصیل یازدیغمز اوزره بوسنه‌کی شانلی محاربه‌نك سبب ظهوری کرید جزیره‌سی اولمشدر ؛ یونانیلرك جزیره‌دن خروجندن صوکره اوراده‌کی عساکر شاهانه قوماندانلغنه دخی صدر اسبق اهتلو دولتلو جواد پاشا حضرتلری مأمور بیورلمش و والی وکالتی دخی عطوفتلو اسماعیل بك افندی حضرتلری طرفندن ایفا ایدلمکده بولنمشدر . مشار الیهمانك برر قطعه رسملرینی بو صحیفه‌یه درج ایلدیکمز کبی دول معظمه عساکری طرفندن اجرا اولنان بر رسم کچیدك منظره‌سنی دخی اروجه نظرکاه قارئینه وضع ایلدك .

جنرال جفری بك قبائل علیه طرفندن بوزغونلغی ورجعتی

هندستان وقوعاتنه برنظر

مهد مدنیت وقرون عتیقه‌دن بری مطمح نظر عالم اولان وزمانمزده انكلتره حكومتنك ید اداره‌سنده بولنه‌رق حكومت مشار الیهانك قوت ومكنتنه، مسلك سیاسیسنه تأثیری اعتباریله بتون اوروپا وبالخاصه روسیه ارباب سیاستنك نظرندن برآن دور قالمیان «هندستان» بوسنه شمال غربی حدودنده ظهوره كلن اغتشاشات ومواقع مختلفه‌سنده وحتی اك مترقی ومدنی شهرلرنده انكلتره اداره‌سندن خشنودی اظهار ایدر یولده واقع اولان حركات سببیله بتون جهان مدنیتك انظار دقتنی جالب اولمش وهندستان وقوعاتی سیاسیون ایله اوراق حوادث طرفندن هانكی نقطهٔ نظردن تدقیق ایدیلیرسه ایدلسون حائز اهمیت كورلمشدر.

جنرال لوقارت

سیاسی نقطهٔ نظردن مسئله‌یی محاكمه ایدنلر وقوعات اخیره‌یی انكلتره‌نك هندستانده التزام ایلدیكی مسلك تجاوزكارانه‌نك نتائجندن عد ایتمكده‌درلر. انكلتره حكومتی بالطبع هندستانده حكم ونفوذینی برقات دها قوتلندیرمك فكریله افغانستانه قدر — بلكه افغانستانی ده — كوچك حكومت وقبیله‌لری انكلتره‌نك دائرهٔ اطاعتنه داخل ایتمك، تحت نفوذینه آلمق وبونك نتیجه‌سی اوله‌رق هندستانك تكمیل حدود شمالیه‌سنی غیر قابل مرور بر سد چین حالنه كتیرمك یولنی اختیار ایلمش ایدی. بوپولتیقه‌نك اجراآتنه یكرمی سنه قدر اول باش وكیل لورد بیقونسفیلدك اوامر وتعلیماتیله هندستان والیسی لورد لیتون باشلامشدر. بوپولتیقه‌نك تطبیقاتی سببیله وقتیله انكلتره ایله افغانستان آره‌سنده‌ده مخاصمات یوز كوسترمش وحتی برمحاربه بیله ظهوره كلمش ایدی. بو مخاصمات ومجادلاتك نتیجه‌سی اوله‌رق انكلیزلر افغانستاندن هند و افغان حدودی اوزرنده بولنان قبائلك انكلتره نفوذی التنده بولندیغنه دائر یازیلی وتصدیقلی برسوز آلمشلردر.

انكلتره حكومتی هندستان مستملكهٔ وسیعه‌سنك تأمین تملكی خصوصنده اك زیاده روسیه حكومتنك رقابت وتجاوزندن خوف ایتدیكی وروسیه‌نك وسطی آسیاده ایلرولمسی اوزرینه بو خوفك آرتدیغی عمومك معلومی اولدیغی كبی انكلتره حكومتنك شرق پولتیقه‌سنده التزام ایلدیكی خط حركتی‌ده هندستانك عهدهٔ تصرفنده تأمینی وهندستان طریقنك سربستیسی نقطه‌سنه استناد ایتدیردیكی كیمسه‌یه خفی دكلدر. روسیه‌نك استیلاسندن هندستانی وقایه ایتمك ایچون شمال حدودینی قطعیاً تأمین ایلمه‌سی انكلتره ایچون لازم ایدی. روسیه ایله انكلتره كبی آسیا قطعه‌سنده بری برینه رقیب ایكی مهابتلی حكومتك آره‌سنده وبر زمان كلوب‌ده بو رقابت برتجاوزی موجب اولورسه تام چارپیشیله‌جق برموقعده بولنان افغانستانك نه‌قدر مهم «برمحل متوسط» اشغال ایلدیكی‌ده معلوم اولوب انكلتره ایچون افغانستانده حكم ونفوذینی پایدار ایلمك‌ده مقتضی ایدی. بوایسه انجق تجاوزكارانه بر مسلك سایه‌سنده ممكن اوله‌بیله‌جكنی بیقونسفیلد یكرمی ایكی سنه اقدم درك ایتمشدر. بومسلك بوكون محذورلر تولید ایدیور، اغتشاشلره میدان ویریور. لكن بشقه چاره وارمی ایدی؟

انكلتره حكومتی دها پك اسكی زماندنبری افغانستانك هندستان ایچون نه‌قدر موجودیتی لازم وموقعی مهم اولدیغنی تقدیر ایدرك افغانله معامله‌سنی، مسلكنی اكا كوره تنظیم ایلمشدر. افغانستانده انكلیز نفوذ وتأثیرینك سنه‌لردن بری اجراسنه دقت ایتمش اولانلر بونی پك ای

جنرال دستاقوت ولواسنك برهجومی

كوریرلر . حتی بر زمان روسیه حكومتنه میل ایدن افغانستانی استیلایه قیام ایدن ایرانی بیله انكلتره بصره كورفزندن ایجه تهدید ایلمش ایدی .

افغان حدودی اوزرنده‌كی قبائلی نفوذی التنه آلمق ایچون واقع اولان تشبثاتی انكلتره‌یه مشكلات ایقاع ایتدیكی ده كورلمكده‌در . مثلا برایكی سنه اول طرق عسكریه انشاسی وسیله‌سیله انكلیزلرك چیترال اوزرینه یورومه‌لری جترال قبائلنك حدت وتهورینی وانكلیز عساكرینه هجومنی انتاج ایتمش وبرحادثه میدانه چیقارمش ایدی . بوسنه حزیران ایچنده ینه شماله طوغرو كیدن طریق اوزرنده برقره‌غولخانه انشاسی ایچون انكلتره‌نك ایكی یوزكشیلك بر مفرزهٔ عسكریه سوق ایتمسی یرلی قبائلی اغضاب ایدوب بودفعه‌كی مخاصماته مبدأ اولمشدر .

انكلتره حكومتی هندستانك هرطرفنده عدم خشنودی آثاری كوردیكی واداره‌سنك اصلاح وتبدیلنه لزوم حس ایتدیكی بر صره‌ده بواغتشاشاتی سرعتله قپاتمق ایستمش ایسه‌ده موفق اوله‌مامش ودائرهٔ سرایتی كنیشله‌دكجه كنیشله‌مشدر . قبائل محلیه «اسوات» و «ملا كند» قلعه‌لرینه هجومدن باشلایه‌رق وانكلتره‌نك تجهیزات وسوقیات عسكریه‌سنده بطائت كوره‌رك جسارتی آرتدیرمشلر وهندستانك شمال تچیدلرندن اولان «خیبر» طرفلرنده‌كی عفرتی قبیله‌سندن باشلایوب وركزائی ، موحمند ، ماموند كبی قبائل مهمه انكلتره‌یه قارشو آیاقلانمشلردر .

انكلتره حكومتی ابتدا یرلیلره عظمتنی كوسترمك ایچون ایكی لوا سوقنی كافی كورمش ایكن وخامت مسئله‌یی اكلایه‌رق قرق بیك كشیلك برقوتك احضار وسوقنه مجبور اولمش ، هندستانه عسكر یتشدیرمكه چالشمش ، مأذوناً اوروپاده برلنان پنجاب اردوسی قوماندانی جنرال لوقارتی

هندستانه قوشدیرمش ، عادتا بر بیوك محاربه آچمش وكلی مصرف اختیار ایلمشدر . انكلتره‌نك نه‌قدر بهالی‌یه مال اولورسه اولسون بواغتشاشاتی تسكینه عزم ایتدیكی مظنون ایدی . سوق اولنان فرق عسكریه‌نك غایت طاغلق یرلرده حركات اجرا ایده‌جكی ایچون مشكلاته اوغرایه‌جغی بدیهی ایدی ، نصلكه اویله اولدی ، یازدنبری دوام ایدن حركات عسكریه‌یه نتیجه ویره‌مدی ، شمدیلك حركاتك نصل ختام بوله‌جغی كستیریله‌مز ایسه‌ده وقوعه كلن انهزاملر وانكلتره اردوسندن غائب ایدیلن ضابطان وعساكر واختیار اولنان مصرف حقیقةً پك مهمدر . یازموسمنك مروری حركات عسكریه اجراسنی اشكال ایتدیكندن شمدیلك حركاتك تعطیلی وفرقه‌لرله لوالرك هندستان داخلنه چكیله‌رك ایلك بهارده یكیدن حركته تشبثی موافق حال ومصلحت كورلمشدر .

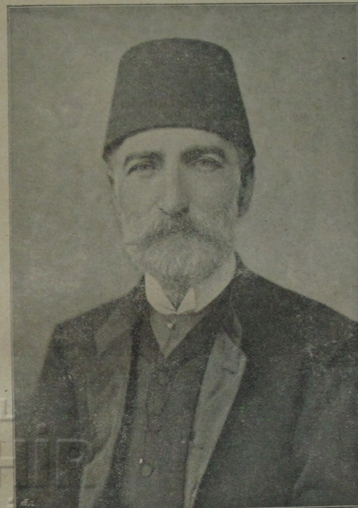
بناءً علیه نوسالمزه حركات عسكریه‌یه متعلق ایكی منظره ایله جنرال لوقارتك رسمنی درج ایله اكتفا ایلیورز .

سعادتلو ساقزلی اوحانس افندی حضرتلری

بوسنه خزینهٔ خاصهٔ شاهانه نظارتنه تعیین بیوریلان اوحانس افندی حضرتلری ١٢٥١ سنه‌سنده تولد ایتمشلردر . یدی بچق سنه قدر پارسده ارمنی قتولیكی رهبان مكتبنده تحصیل علوم وفنون ایلیه‌رك شهادتنامه آلدقدن صكره درسعادته عودت ایدوب ١٢٧٢ سنه‌سی ترجمه اوطه‌سنه چراغ بیوریله‌رق استعداد و معلوماتلری مدت قلیله ظرفنده تقدیر اولنمغله ١٢٧٩ ده مطبوعات مدیرلكنه و ١٢٨٤ ده شورای دولت عدلیه دائره‌سی باش معاونلكنه ، آز صكره‌ده شورای دولت اعضالغنه ترقی ایتمشلر و٨٧ سنه‌سی اواخرنده آلتنجی دائرهٔ بلدیه ریاستنه ، ایرتسی سنه اسهام جدیده اداره‌سنه ، ٨٨ حزیرانده تجارت نظارتی مستشارلغنه ، ٩١ كانون ثانیسنده محكمهٔ استیناف تجارت قسمی ریاستنه ، ٩٢ كانون ثانیسنده معارف نظارتی مستشارلغنه تحویل مأموریت ایلمشلردر . ٩٣ تموزنده مأموریت مذكوره لغو ایدلمكله انفصاللری وقوع بولمشدر . برمدت معزول قالدقدن صكره ١٢٩٤ سنه‌سی مارتنده دعاویٔ خارجیه كتابتنه ، سنهٔ مذكوره حزیرانده ایكنجی دفعه اوله‌رق شورای دولت وتشرین اولنده اصلاحات مالیه قومیسیونی اعضالقلرینه تعیین اولنوب ٩٥ تشرین اولنده اورادن دیوان محاسبات مدعیٔ عمومیلكنه و ٣١٢ كانون ثانیسنده شورای دولت ملكیه دائره‌سی اعضالغنه نقل ایلیه‌رك كچن تشرین ثانینك آلتیسنده دخی عهدهٔ استیهاللرینه خزینهٔ خاصهٔ شاهانه نظارت جلیله‌سی توجیه بیورلمشدر .

افندیٔ مشارالیه معارف مستشارلغنك لغویله بالضروره معزول قالدقلری یدی ماه استثنا ایدلدیكی حالده قرق اوچ سنه‌در بلافاصله خدمت دولتده بولنیورلر . بولندقلری مأموریتلرك جمله‌سنده ذكاوت فطریه ومعلومات متنوعه‌لرندن ، وقوف وتجربه‌لرندن پك چوق استفاده اولنه‌رق نزاكت وتربیه‌لری ، امور ومصالحده جدیت واستقامتلری ، اخلاص قلب ومعاملات

سعادتلو ساقزلی اوحانس افندی حضرتلری

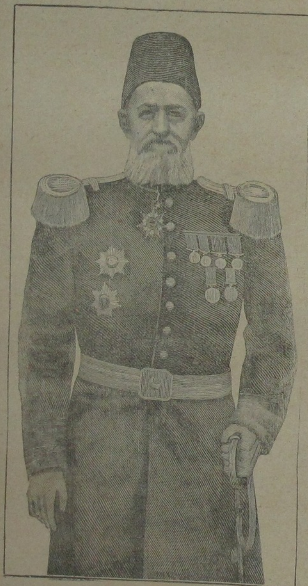
حقشناسانه‌لری ایله رفاقت ویامعیتلرنده بولنانلرك بلا استثنا تقدیر ومحبتلرینی قزانمشلردر . معلومات وتتبعات علمیه‌لری غایتله واسع اولوب ترکجه ، فرانسزجه وانکلیزجه‌یی بر راده‌ده تکلم وکتابت ایدرلر . علم ثروت وتاریخ صنایع نفیسه‌یه دائر تألیف ایلدکلری اثرلر لسانمزده‌کی اقتدار قلملرینی کوستردیکندن دیکر لسانلرده‌کی رسوخلری‌ده بوندن استدلال اولنه‌بیلیر . علم ثروتله من‌القدیم توغللری اولوب عثمانلی ئه‌قونومیستلری میاننده برموقع ممتازی حائزدرلر. سنین اخیره‌ده اشتقاق السنه « لنکویستیق » فنی تتبع ایله اشتغال ایده‌رك بو فنده‌ده پك چوق تحقیقاته موفق اولمشلردر .

اوحانس افندی حضرتلری ١٢٩٣ تشرین اولندن بری مکتب ملکیهٔ شاهانه علم ثروت واصول اداره معلملکنه دخی دوام ایتمشلردر .

وفیات مشاهیر

شهید عبدالازل پاشا

دلیر شهیر شهادت امل ، شهید مبجل عبدالازل پاشا مرحومك برتصویریله تزیین سرصحیفهٔ افتخار ایلدك مرحوم مشار الیه‌حقنده‌استاد محترم رجائی زاده عطوفتلو اکرم بك افندی حضرتلری طرفندن یازلمش اولان انشیدهٔ برکزیده‌یی بروجه آتی درج ایلیورز :

شهید ازل

کیمدر شو آق صقاللی شهامتلی قهرمان ؟
کیمدر او شهسوار مهیب سفید سر ؟
کیمدر او — سیف قاهری دستنده شعله‌ور —
دائم اوکنده عسکرك اولمقده‌در دوان ؟ . .

کیمدر او نظره‌سندن اوچان برق انتقام ؟
کیمدر او هیئتنده طوران هیبت علی ؟
کیمدر او — شیر بچهٔ قهرنده منجلی
برتك قلیچله — خصمه ایدن صول واقتحام ؟ . .

شمشیری سایه افکن سطوت مفارقه
کیمدر او شیر دل . . اوکزین سرور غزاة ؟
کیمدر او سالخورده شدید الشکیمه ذات ؟
کیمدر اوزنده هیکل دهشت . . اوخارقه ؟

عبدالازل ! بودر . . بودر ایشته اونامدار . .
عبدالازل ! بودر . . بودر ایشته اوشانلی پیر . .
عبدالازل ! بودر . . بودر ایشته اونره شیر . .
عبدالازل ! بودر . . بودر ایشته اوجانسپار !

عبدالازل‌که شانی توقیر ایدر غزا . .
عبدالازل‌که سیفنه منقاد اولور ظفر . .
عبدالازل‌که نامنی تبجیل ایدر قدر . .
عبدالازل‌که عزمنه حیران اولور قضا ! . .

***

« ارسلان چوجوقلرم . . ایلری ! » دیر کیدردی او
شدتلی یایلم آتشنه قارشی دشمنك . .
زیرا قوماندا‌سنده‌کی شیران یکتنك
مطلق موفقیتنی درك ایدردی او .

دیرکن اورلدی الوقولندن .. نه حکمی وار ؟
سورمکده متصل اوسمند جلادتی .
بر قهرمانی ریزش خون حمیتی
واپس براقانجه یولندن نه‌حکمی وار ؟

اولادی دعوت ایلدیلر آتدن اینمکه ..
زیرا نشان آلیردی انی متصل عدو .
لکن او خواستکار شهادت .. اوکا مجو
مسعود .. باشلامشدی ایچندن سوینمکه .

چوق کچمه‌دن اوچنجیسی‌ده کلدی دانه‌نك ..
اما بودفعه جان الەجق یردن اوردی آه !
آتدن دوشنجه نزدینه طوپلاندی هپ سپاه
— افسوسخوان — اومرد شجیع یکانه‌نك .

« اولادلرم ! — دیدی — ایلری .. آرش دائما !
« قهراً سورك .. یاقك خس وخاشاك دشمنی .
« مطلق شو قارشیکی تپه‌یه دفن ایدك بنی ..
« اولسون ظهیر قوتکز عون کبریا !.. »

پایانه ایرمسیله برابر بوخوش خطاب
کوردی هجومنی ایلری طوغری عسکرك .
آواز نصرتیله بهادر یکیتلرك
روح لطیفی چیقدی سماواته پرشتاب .

اقدام ایدوب اوموقعی الدی اوکون غزاة ..
نعش مبارکی تپه‌یه ایتدیلر دفین .
پیر شهیدی تزکیه اولمشدی پك حزین ..
حرمتله سوردی خاکنه یوزلر بتون غزاة .

دشمندن اخذ اولنمش ایدی برجوق اسلحه ..
اندن چاتلدی قبرینه برقبهٔ ظفر .
کوکرتدی ارلری اوقونان خطبهٔ ظفر ..
عکس ایتدی عرش اعظمه کلبانك « فاتحه ! »

— فی ٢٩ نیسان ٣١٣ —

شهید محترم جلال پاشا

مرحوم اسماعیل پاشا

اسماعیل پاشا مرحوم قارص امرا وخاندانندن مرحوم شریف بکك مخدومی ایدی . بیك ایکی یوز اوتوز درت سنهٔ هجریه‌سی اوائلنده قارصـده تولدله بیك ایکی یوز قرق طقوز تاریخ هجریسنده قارص سنجاغی داخلنده کائن شوه‌کل قضاسی قائممقاملغنه ، بیك ایکی یوز اللی اوچ سنه‌سنده عساکر منصورهٔ شاهانه ردیف اوچنجی طابوری بیکباشیلغنه تعیین بیوریله‌رق دربار شوکت قراره کلمش وایران محاربه‌سنده بولنه‌رق برسنه صوکره ردیف طابورلرینك نظامیه‌یه قلب اولنمسی حسبیله نظامیه‌یه نقل ایدوب التمش بر تاریخنده بحری پاشا معیتیله چلدر واردهان جهتلرنده ظهور ایدن غائله‌نك دفعی مأموریتی وقارص طریقی ایله ارضرومه بالعزیمه موش سنجاغی اهالیسنك امر محافظه‌لرینه مأمور اولمش ، التمش ایکی تاریخدن التمش طقوز تاریخنه قدر وان وحکاری ودرسیم ایالتلری وسعرد سنجاغی اصلاحاتیله مواقع مختلفه‌ده بولنمش ، التمش طقوز سنه‌سنده ظهور ایدن مسئلهٔ ماضیه‌ده اناطولی اردوی همایونی پیاده التنجی الاینك برنجی بیکباشیسی اوله‌رق اعزام اولنوب رتبه‌سی تدریجاً میرالایلغه ترفیع ابدلمش ، یتمش سکز سنه‌سی اوائلنده پاویه واورادن ارضرومه وارضرومدن اسپر قضاسنه عزیمت وبر مدت صوکره دخی

بتليس ولايتى داخلنده كائن موطيكان عشاير اكرادينك اصلاحاتيله اشتغال وسكسان سنه‌سى ربيع الاخرينك دردنده رتبه‌سى ميرلوالغه ترفيع ودردنجى اردوى همايون اركانلغنه بالتعيين بر مدت اردوى همايون مركزنده قالدقدن صوكره سيواس موقعنه وبعده قوزانه ومتعاقباً مرعش وحلب موقعلرينه ودها صوكره فرقهٔ اصلاحيه قوماندانلغنه ، تكرار قوزان وجبل بركت جهتلرينه مأمور اولوب ايفاى مأموريتله مرعشه عودت ايلمش وبيك ايكيوز سكسان بش سنه‌سى محرمنده رتبهٔ ساميهٔ مشيرى توجيه واحسانيله دياربكر ولايتى واليلكنه مأمور اولمشدر . طقسان اوچ سنه‌سى جمادى الاخره‌سنك سكزنده مناستر ولايتى والى قائممقاملغنه وسنهٔ مرقومه ذى القعده‌سنك برنده ارضروم واليلكنه تحويل مأموريتله ارضرومه عزيمت ايتمش ، مسئلهٔ زائله‌ده مشيران عظامدن دولتلو احمد مختار پاشا حضرتلرى اناطولى عموم قوماندانلغنده بولنديغى صره‌لرده رويت وخالپاز وچوروم جهتلرنده غلبه‌يه موفق اولمش ، مؤخراً بايزيدده تحشد ايدن اردوى همايون قوماندانلغنه مأمور اوله‌رق بر مدت صوكره قوماندان مشار اليه حضرتلرينك درعليه‌يه عزيمت ايلمسى حسبيله طقسان اوچ سنه‌سى كانون اولنك اون بشنده قوماندانلق ومشيريت وظيفه‌لرينه تعيين ايديله‌رك اوصره‌ده روسيه‌لولرك ارضروم اووه‌سنه تجاوزينه غلبه ايدلمش وبرمدت اردوى مذكور مشيريتى متوفى درويش پاشا حضرتلرينه تفويض اولنمسى حسبيله واليلكده ابقا اولنه‌رق هيئت ولايتله ارضرومه عودت وامور مأموره‌يه مباشرتله مشيريت معاشندن بشقه اوله‌رق واليلكه مخصوص يكرمى بش بيك غروشى مصارف زائده اولمامق آرزوسيله خزينه‌يه ترك ايلمش ، دها صوكره واليلك عهده‌سنده بولنديغى حالده درعليه‌يه كله‌رك طقسان التى سنه‌سى ربيع الاولنك يكرمى ايكيسنده ملغا دارشوراى عسكرى اعضالغنه . طقسان بر سنه‌سى محرمنك اون بشنده تفتيش عسكرى قوميسيوننه مأمور وسنهٔ مرقومه شعباننك دردنده علاوهٔ مأموريت اوله‌رق خاصه اردوى همايونى مشيريت جليله‌سيله ياور اكرملك عنوان جليلى توجيه بيورلمش وسنهٔ مرقومه ذى الحجه‌سنك برنده يكيدن قوميسيون مذكور رياست ثانيه‌سنه بالتعيين بر مدت صوكره عراقدن عودتنده قوميسيون مذكور رئيس اوللكى وكالتى انضماميله رياست ثانيلكنه مأمور اوله‌رق مؤخراً تحت رياست مفخمهٔ حضرت پادشاهيده باب سرعسكريده متشكل اعانات وتسهيلات عسكريه قوميسيونى رياست ثانيه‌سنه تعيين بيورلمشدر .

منير پاشا حضرتلرى

خداوندكار ولايتى واليسى مرحوم منير پاشا اعاظم وزراى سلطنت سنيه‌دن ايدى . منير پاشا حضرتلرى بدايةً رسومات اداره‌سى خدمتنده بولنه‌رق جمعيت رسوميه‌نك حين تشكلنده اعضالغى ايفا ايتمشلر ، دها صوكره ماليه نظارت جليله‌سى اعشار امانتنه تعيين قلنمشلر ،

مرحوم منير پاشا

اورادن دخى عهدهٔ كفايتلرينه ماليه نظارت جليله‌سى احسان بيوريله‌رق ماليه وبعده داخليه نظارتلرينى اون سنه مدت ايفا ايتدكدن صوكره ١٣٠٧ سنه‌سنده ايلك دفعه اوله‌رق خداوندكار ولايتى واليلكنه تعيين بيورلمشلر وتكرار ولايت مشار اليهايه تعيين قلنمش ايديلر . مرحوم مشار اليهك زمان اداره‌لرنده نفس بروسه‌ده تعمير واحيا صورتيله كشاد ايديلن برچوق جوامع شريفه‌يى ، مدانيه‌ده ياپيلان مكمل بر دائرهٔ حكومتى وينه مدانيه‌يه كتيريلن غايت كوزل صويى ذكر ايدرز . منير پاشا خيرات وحسناته دخى غايت ميال بولندقلرى جهتله نفس بروسه‌يه كافة مصارفى كندى طرفلرندن تسويه اولنمق اوزره لذيذ بر صو كتيروب اون قدر چشمه‌يه اساله ايتديرمشلردركه بوچشمه‌لردن برينك رسمنى غزته‌مزه درج ايتمشيدك .

منير پاشا درايت واستقامت وتجربهٔ فوق العاده‌لرينه معادل اوله‌رق جداً متفنن وعالم ايديلر ،

عربی وفارسی‌یی مکملاً تحصیل ایتمشلر ایدی . آثار مفیدهٔ عربیه وفارسیه‌نك همان کافه‌سنی مطالعه ایتمشلر ومهم پارچه‌لرینی حافظه‌لرنده حفظ ایتمشلر ایدی . ترکجه کتابتلری جداً مکمل ایدی . فرانسزجه‌ده غایت قولایلقله افهام مرام ایدرلر وکوزل یازارلر ایدی . منیر پاشانك نزاکت وظرافتی حقیقةً شایان حیرت ایدی . کندیلرینه مخصوص بر لطافت بیان ایله سوز سویلدکلری وقت مستمعلری مفتون ومسحور نزاکتلری اولور ایدی .

مرحوم شمسی ملا بك

تصویر شکل فانیسی صحیفه‌مزی رنکپذیر ملال ایدن شمسی ملا بك کچن سنه عالم حیاته وداع ایلمکله وصیتی موجبنجه نعش مغفوری بالجمله اقرباسی وبر خیلی اوداسی حاضر اولدیغی حالده قالدیریله‌رق احتفالات لایقه ایله سلیمانیه جامع شریفنه ایصال وجماعت کثیره ایله جنازه نمازی بعدالادا جامع شریف مذکور خطیره‌سنده تهیئه قلنان مقبرهٔ مخصوصه‌ده تودیع رحمت رب متعال اولنمشدر .

مرحوم مشار الیه اسبق رئیس العلماء جمال الدین افندی مرحومك انجالندن اولوب عنفوان شبابنده مکتب طبئ عسکریده اکمال تحصیل ایدرك دوقتورلق شهادتنامه‌سنی احراز ایتدکدن صوکره اصل مسلکی اولان طریق علمی زی مخصوصنده بولندیغی حالده بوندن بر خیلی سنه‌لر مقدم قله‌لیده کائن مکتب اعدادئ عسکرینك خدمت طبابتنه وبراز صکره شهر امانتی مجلسی اعضالغنه مأمور اولمش ومعروف ومسلم اولان حصافت ودرایتی وکمال عفت واستقامتی حسبیله ذکر اولنان خدمت ومأموریت عهده‌سنده قالمق اوزره اخیراً طوبخانهٔ عامره مبایعات قومیسیوننه دخی اعضا تعیین قلنه‌رق خدمات واقعه وغیرت موفوره‌سی نزد حکومت سنیه‌ده مظهر تقدیر اولمسیله رتبهٔ علمیه‌سی استانبول پایه‌سنه ترفیع وسینهٔ لیاقتی برنجی رتبه‌دن نشان مجیدی ایله تزیین قلنمشدر .

شمسی ملا بك کندیسنی طانیان مزیت شناسانك عمومنجه مسلم اولدیغی اوزره غیرتلی ، مستقیم ، وظیفه پرور برمأمور .. فطین ، مقدم ، وجدان صاحبی برطینت .. حمیتلی ، ناموسلو بر پدر عائله .. لطیف وظریف مجلس آرا ، مهماننواز ، کریم ، سویملی برانسان ایدی .

عالم تحصیلدن قورتلدقدن صوکره اکرچه توسیع معلومات یولنده تتبعاتدن مستغنی قالمش ایسه‌ده امثالی پك نادر اولان ذکای خارق العاده‌سی سایه‌سنده هر بحثده حصافتکارانه ، حقیقت شناسانه ادارهٔ کلامه مقتدر اولور وصنعت طبابتده اهمیتی اصل اولان تشخیص امراض خصوصنده ایسه اکثریا یرلی واجنبی حذاق اطبایه حیرتبخش اوله‌جق براصابت نظر کوستردی . تکلفدن وارسته‌لك وبلکه بردرجه‌یه قدر لاابالیلك شانندن اولان مزاج مسعود اصحابندن

مرحوم شمسی ملا بك

اولدیغیچون کندیسی هرزمان شاد وخندان بولندیغی کبی هم زمان الفتنده او حالنی ولو موقتاً اولسون سرایت ایتدیرمکه موفق اولوردی .

بیوك اطه‌یی هریردن زیاده سودیکندن برخیلی سنه‌لردنبری اوراده مأوی کزین استقرار اولمشیدی . بیوك اطه ایله مناسبتی اولانلر ایچنده شمسی ملا بکی بیلمین .. کندیسنه مخصوص اطوار ومعاملاتنی اوزاقدن اوزاغه کوروب ، ایشیدوب‌ده خوش وجالب نظر بولمیان وبر کره نائل معارفه‌سی اولوب‌ده الفتندن ذوقیاب اولمیان یوقدر دینیله‌بیلیر . بناءً علیه مرحوم شطارت فطریه‌سیله بیوك اطه‌نك مجسم شوق وشادئ جوالی ولطائف مخصوصه‌سی مجالس الفتنك نوشینهٔ حلالی ایدی دینسه بجادر .

بارقهٔ شدتی ایری وجانلی کوزلرندن زمان زمان خارجه فوران ایدن نور جوال ذکاسی ، اوذکای مفرطه سدیر احتشام اولان جبههٔ وسیعهٔ غراسی ، سویملی ابتسامه مائل سیماسی وملحم ومجسم قد بالاسی ایله مرحوم برهیکل مهیب وجدان فریب کبی کورونوردی .

بومتانت ایله شمسی ملا بك فراخ فراخ بر اوتوز سنه دها معمر اولملی ایدی . یازیق که اوقدر ذکاسیله برابر کندی کندیسنك قیمتنی تقدیر ایده‌مدیکندن ، فکری همان بتون بتون

وارستهٔ اتعاب قالديغى حالده بدنى بر طبيب فطينه هيچ ده موافق دوشميه جك قيدسزلقلرله تخريبدن چكنمديكندن متين بر استحكام صحت ايكن ياواش ياواش بر طاقم علل واسقامك يد استيلاسنه كچن او وجود جسيم يوق يره تباه ومتوارئ خاك سياه اولدى .

بر ايكى سنه دنبرى احبابيله اثناى الفتده « بن اوله جكم .. بن اوله جكم » ديمه يى اعتياد ايتمشيدى . حالبوكه جدياتى هر زمان لطائفله مخلوط .. اغزندن چيقه بيلان آجى لقرديلر بيله دائما شطحيات ايله آلوده اولديغندن بر كشف صحيح حاذقانه يه مستند اولديغى شمدى اكلاشيلان بو سوزينك جديت وحقيقتنه كيمسه اينانميوردى .

مرحوم ابراهيم پاشا

كريد قوماندانلقلرنده بولندقلرى صره ده عارضهٔ وجوديه لرندن ناشى درسعادته كلوب بر خيلى تداوى قلنمش واوزرلرنده عمليات جراحيه دخى اجرا قلنمش اولديغى حالده حلول اجل موعوديله ارتحال داربقا ايدن مرحوم ابراهيم پاشا مرحوم مشير نامق پاشا زاده در . مرحوم مشاراليه پك چوق خدمات عسكريه ده بولنه رق ابراز آثار مهارت وصداقت ايلمش رجال عثمانيه دن ايدى .

محررين عثمانيه دن مرحوم شمس الدين بك

مرحوم مطبوعات عثمانيه نك اك اسكى وچاليشقان خادملرندن اولوب بر چوق آثار گزيده ومفيده تأليف ونشر ايتمش ونامنه منسوب اوله رق ترتيب ايتديكى كليات لغاتك برنجى جلدينى دخى نشره موفق اولمش ايدى . عالم نشرياته پك كنج ايكن داخل اولمش اولان شمس الدين بك مرحوم كليات لغاتدن ماعدا اونى متجاوز رساله لر دخى ترتيب ايلمش ايدى .

محمد شمس الدين بك (١٢٦٧) سنهٔ هجريه سى جماذى الاخره سنك اون بشنجى پنجشنبه كيجه سى استانبولده تولد ايتمشدر . پدرى بحريه قائمقاملرندن مرحوم انكليز يوسف بكدر . غلطه قرانتنه خانه سى پارلاتوريه باش كتابتنده ايكن كچن ربيع الاولك اون دردنجى كيجه سنده اسكدارده وفات ايلمشدر .

اخوان دينمزدن غره نيه [*]

فرانسه نك « فرانش قونته » ايالتى داخلنده پونتارليه قصبه سى اهاليسندن اولوب شرف اسلام ايله مشرف بولنان دوقتور فيليب غره نيه حقنده غزته لرله تفصيلات لازمه ويرلمشدر .

دوقتور غره نيه نك اك كوزل رسمنى « لاره ووا - نسيقلوپه ديك » ايله « ايللوستراسيون » نشر ايتمشيدى ، بزم رسممز ايللوستراسيوندن النمشدر .

غزته لرك مسلمان دوقتور حقنده ويردكارى معلومات متناقض ، مبالغه لى على الخصوص استخفافكارانه بولنيور ايدى ؛ يالكز بو ميانده «لاره وواسيقلوپه ديك»ك نشر ايتديكى مقاله يى جدى ، بيطرفانه وبناءً عليه جمله سنه مرجح كوردك .

لاره وو پونتارليه مبعوثى موسيو غره نيه نك ترجمهٔ حالنى مفصلاً يازدقدن صوكره ديوركه :

« دوقتور غره نيه طبابت شهادتنامه سنى الدقدن اول وصوكره برقاچ دفعه لر ممالك اسلاميه ده اجراى سياحت ايتمش ايسه ده بعض اوراق حوادثك يازدقلرى كبى اورالرده مدرسه نشين اولوب بر طاقم مسلم خواجه لردن درس آله رق انلرك معاونتيله دين اسلامى قبول ايتمش دكلدر ؛ زيرا دين مبين اسلامى قبول ايتمك ايچون صفت روحانيه يى حائز معلملرك معاونتنه احتياج يوقدر ، قناعت وجدانيه يى احراز ايدن هر شخص اسلاميتى تقدير ايله كلمهٔ توحيدى تكرار ايتديكندن اعتبارا مسلمدر . بناءً عليه دوقتور غره نيه تحصيل ايتمش اولديغى عربجه سايه سنده كتب دينيهٔ اسلاميه يى تدقيق ايتمش واويله جه دين اسلامى قبول ايلمشدر . شمدى ايسه شرائط دينيه سنى كمال اعتقاد واعتنا ايله اجرا ايليور ، شعائر اسلاميتدن اولمق اوزره دوقتور فوق العاده اثر مرحمت وشفقت وهمجنسنه معاونت كوستريور ؛ ذاتاً اولا بلدى اعضالغنه صوكره دخى سائر رقباسنه غلبه ايدرك پارلمنتويه دخولى بو سايه ده اولمشدر . پارلمنتوده حسن خدمت ايده جكندن اميد وارز : بناءً عليه بوكون دوقتور غره نيه نك حالنى سرمايهٔ استخفاف اتخاذ ايدنلرك يارين استهزالرنده دوام ايده ميه جكلرنده شبهه مز يوقدر . »

[*] دوقتور غره نيه مشاهير سال بحثنه داخل اوله جق ايكن سهواً اشبو قسمه داخل اولمشدر .

پورتقال میقائل پاشا

پورتقال میقائل پاشا بوسنه وفات ایلدی متوفای مشار الیهك غیبوبت ابدیه‌سی اوزرینه غزته‌مزه درج اولنان مقاله‌یی عیناً بروجه آتی نقل ایلیورز :

دائما بر بیوك حس احترام‌ایله نامنی یاد ایلدیکم پورتقال میقائل پاشانك حیاتندن آرتق امید قالمدیغنی پنجشنبه کونی دویمشیدم . بوخبر بکا کمال شدتله ، دهشتله تأثیر ایلدی ، ایناتمق استه‌میور. محترم معلممك غیبوبت ابدیه‌سنی پك مؤثر بولیوردم ؛ برده پورتقال پاشانك پنبه چهره‌سی ، کنیش اوموزلری ایله کوزیمك اوکنه کتیردکجه مماتله آره‌لرینی چوق اوزاق کوریبوردم . حالبوکه آلدیغم خبر بر حقیقت ایدی ، یاریم ساعت اول یانندن آیریلن طبیب حاذق « خسته فناً وفات ایتمشدر ، بوکیجه صوك نفسنی تسلیم ایدر » دیور ایدی . بنده ینه خفیف بر امید قالدی ، بلکه فنی مغلوب ایده‌جك بر خارقهٔ طبیعیه ظهور ایلر دیبوردم . حیف ! فرداسی کونی دوقتورك سوزی تحقق ایلدی ، شکر خسته‌لغی حسبیله دوچار انحلال اولان قانی بر اوفاجق یاره‌یی بسیله‌یه‌میه‌رك وجود قانغرن اولمش ، دولت عثمانیه بر بیوك وزیرینی جدی برعالمنی غائب ایلمش ایدی .

پورتقال میقائل پاشادن مکتب ملکیه‌ده ۱۳۰۰ و ۱۳۰۱ سنه‌لرنده ایکی سنه علم اصول مالیه اوقودم . استادم اولمق حسبیله کندینه قارشی قلباً حاصل ایلدیکم حرمت وتعظیمه متعدد معلملریمز آره‌سنده انجق بر ایکی دانه‌سنه منحصر اولان بیوك برحس محبت منضم اولوردی . اوت ؛ صنفجه پورتقال پاشایی صوك درجه سور ، فقط کندندن صوك درجه چکنیر ایدك . بزم ایچون اك بیوك دم خلجان اصول مالیه درسی ایدی. کذلك اك زیاده ارزو ایلدیکمز درس‌ده اصول مالیه ایدی . جواجه‌مز تام وقت معینده درسخانه قپوسندن کیرنجه برحرمت استعجالکارانه ایله هپ یریمزدن فیرلار ، کندیسی ماصه‌سنك باشنه کچنجه بزده یرلریمزه اوطورر ؛ هروقت تپه‌سی دار ، اشاغیسی کنیش قالبه چکیلن قرمزی فسنك ، اونك آره‌سندن کورینن بیاض تاکیه‌سنك التنده دائما پارلیان کوزلرینه راست کلمکدن قورقار ، فقط ینه او مهیب چهره‌یی کورمك استردك . پور تقال پاشانك درس زمانی اولدیمی ، صنفده بشقه‌شیلرله اشتغال ، یاخود خیالاته دالمق ، دقتسز دورمق قطعا کوروامز ؛ اون یدی افندیدن عبارت اولان موجودیمز هیجان فوق العاده‌ایله خواجه‌نك آغزندن چیقانلری دیکلر ، عجبا بکا برشی صوراجقمی دیه چکنیر ایدی .

پورتقال پاشانك کندینه مخصوص بر تقریری واردی ، کندیسی حقیقةً نطوق آدم ایدی ، ترکجه‌یی پك کوزل ، قصورسز ، شیوه‌سی فوق‌العاده دوزکون اوله‌رق سویلر ایدی . فرانسزجه‌سی‌ده قصورسز ایدی . مکتبده هفته‌ده ایکی‌دفعه ترکجه تقریرینی دیکلیه‌رك مفتون ناطقه‌سی اولدیغمز استاد محترمی بردفعه‌ده بکقوزده موم فابریقه‌سنك رسم کشادنده فرانسزجه ایراد نطق ایدرکن کورمشیدم ، حقیقةً مکملاً افادهٔ مرام ایلیوردی .

پورتقال پاشانك تقریری فوق العاده‌در دیمشیدم . واقعا استاد محترممز صوك درجه اعتدال دمله ، قطعا عجله ایتمه‌دن ، هیچ حشو قاتمه‌دن شرح مسئله ایدر ، انسانی زورله دیکلمکه مجبور ایدی . ذکای

خارق العاده‌سی سایه‌سنده قارشیسنده بولنانلردن کیم ایی دکلیور ، کیم — مکتب تعبیری موجبنجه — آلای کچیور درحال فرق ایدر ایدی .

اصول مالیه امتحانلری .... پورتقال پاشانك معلملکده دوامی مدتجه مکتب ملکیه شاکردانك اك بیوك کچیدی بوایدی . زیرا معلمك هیچ شاقه‌سی یوقدر ؛ خاطره کوکله اصلا باقمز ، سرت بر سوزله قارشیسنده‌کنی حاشلایوب نومرو دفترینه صفری چکمکده هیچ تردد ایتمز . ذاتاً متوفای مشار الیهدن ایی نومرو آلمق نقدر زور ایدی بیلیرمیسکز ؟ علی‌الاعلی‌یه معادل اولان اون نومرویی مکتبده بولندیغی مدتجه ایکی اوچ افندی‌یه یا ویرمشدر ، یا ویرمه‌مشه‌در دیه بیلیرم. ضعیفلر ، اوسطلر امتحان جدولنده دائما بربرینی تعقیب ایدرایدی . دیکرمعلملردن کاملاً بشقه اوله‌رق پورتقال پاشا امتحانده افندیلری ایکیشر ایکیشر قبول‌ایدر ، بربرلریله مناظره ایتدیره‌رك قیمتلرینی تقدیر ایدر ایدی . سوکیلی استادك قارشیسنده ایی بر امتحان ویروب دیشاری چیقمق طلبه‌لك عالمنده بزم ایچون اك بیوك شرف فقط اك بیوك قورقو ایدی .

پورتقال پاشا مکتبده اوقوتدیغی درسك جداً عالمی ایدی . اوزمان مکتبده عددی محدود اوله‌رق طبع اولنوب شمدی یالکز بزم کبی شاکردلری النده برر نسخه‌سی بولنان « علم اصول مالیه » یه شویله بر نظر عطف ایتمك پورتقال پاشانك نصل بر مدقق وبر متفنن عالی اولدیغنی کوسترر . مشارالیهك بوندن بشقه مطبوع اثری اولمه‌ملی ظن ایلیورم ، حالبوکه مؤلفلکده ومعلملکده دوام ایتسه ایدی کتبخانه‌مزه پك مهم اثار جدیه ترك ایدر ایدی ؛ پورتقال پاشا اوروپاده مکمل تحصیل ایتدکدن صوکره دائما بوش زمانی مطالعهٔ کتب جدیه ایله کچیرمش و علم اصول اداره ایله مالیه‌ده کسب اختصاص ایتمش متفنین عثمانیه دن ایدی .

متوفاده بربیوك مزیت دها وارایدی‌که اوده هرزمان برمسلك اوزره حرکت ایتمسیدر. مسلکپرورلکی حیات خصوصیسنه متعلق اك اوفاق جهتلرده دخی نظر دقته مصادف اولور ایدی . مثلا یوقاریده شکلنی تعریف ایتدیکم فس قالبنی هیچ دکیشدیرمه‌مشدر . دائما بر اورنکده یاقه‌لق طاقار اندی؛ کذلك اورته کویده پدرندن منقول اولان خانه‌سندن هیچ آیرلمه‌مشدر مسلکنده نقدر ثابت ایسه دوستلغنده دخی وفادار اولدیغنی شرف خصوصیتنی احراز ایتمش اولنلردن ایشتدم .

بورایه قدری ، ضیاع ابدیسنه تأسف خوان اولدیغمز وزیر اعظمك حیات علمی وخصوصیسیدر . پورتقال پاشانك برده حیات رسمیسی واردرکه بوجهتده احراز ایلدیکی موقعی زیاده تفصیله حاجت یوقدر ظن ایلرم . باب عالیده ، رسوماتده ، مالیه نظارتنده مجلس ریاستی ومستشارلق کبی اشغال ایتدیکی مهم خدماتدن وزراعت بانقه‌سی نظارتنك تأسیسی خصوصنده کوستردیکی موفقیتدن ماعدا صورت مخصوصه‌ده نائل امنیت واعتماد پادشاهی اوله‌رق خزینهٔ شاهانه نظارتنی ایفا ایلمش اولمسی درجهٔ اقتدارینك اك بیوك دلیلیدر .

پورتقال پاشاغایت‌مستقیم، غایت عفیف ایدی ، عثمانلیلغك مفتونی‌ایدی . مکتبده بزه صوك درسنی تقریر ایلدیکی زمان ویردیکی برنصیحت مسلك مستقیم وناموس پرورانه‌سنی ارائه ایده‌جکندن متوفای مشارالیك یادنامی ایچون کمال تأثرله یازدیغم شومقاله‌یی استاد محترممزك صوك نصیحتیله بتیرمك استیورم . اوکون اصول مالیه‌نك صوك درسنی پاشادن دیکلیوردق ؛ فنك خاتمه‌سنی تفصیلدن صوکره بزه شویله خطاب ایلمش ایدی :

— اولادلرم ، ایکی سنه‌در سزه علم اصول ادارهٔ مالیه تدریس ایلدم . ان شاالله هر بریکز برر بیوك مأمور اولدیغکز وقت اوکرندکلریکزی تطبیق ایدر مملکتمزه بیوك خدمتلر ایدرسکز ، فقط بوتطبیق ایلیه‌جککز قواعد فنیه‌در . ایشك جهت نظریسی ومادیسیدر ، هر مأموره لازم برده جهت اخلاقی واردر . سزه شوراده اخلاق وفلسفه درسی ویره‌جك دکلم ؛ ایکی کلمه ایله اختصار ایتمش اولمق اوزره دیه‌جکم‌که مکتبدن چیقدقدن صوکره مسلککز ناموس ، طریقکز استقامت اولسون .

واقعا متوفای مشار الیه بوقاعده‌دن اصلا انفکاك ایتمه‌مشیدی .

آلفونس دوده

« آلفونس دوده » آنسزین عالم حیاته وداع ایتدی . برمدتدنبری عافیتنك مختل اولدیغی کورن وسودکارینه خسته ، ضعیف بولندیغنی سویله‌ین

دوده‌یه احبابی کندینه « مخیل خسته‌لق » اسناد ایتدیکی لطیفه‌سیله مقابله ایدرلردی . فقط خیال مبدل حقیقت اولمش ، ذکا وعرفانی یالکز فرانسه‌ده دکل بتون عالم مدنیتده نیجه فکر ونظره حیرت ویرن اووجود شمدی فنایه کیتمشدر .

« آلفونس دوده » نامی مملکتمزده پك معروفدر ؛ ثروت فنون قارئلرینه ایسه اصلا بیکانه دکلدر . « کنج فرومون وبیوك ریسلر » رومانی صحیفه‌لریمزده انتشار ایتمشدی .

آلفونس دوده فرانسه محررین حاضره‌سی ایچنده لطافت اسلوب ، حسن طبیعت ، نظر دوربین ، عرفان وتدقیق ایله تمیز ایتمش وآثاری مختلف مسالك ادبیه‌یه منتسب اولانلرك همان کافه‌سی طرفندن مقبول ومرغوب کورلمکده بولنمش ایدی .

آثار قلمیه‌سنی هرکس لذت وتقدیرله اوقور ، نزاکت بیانی ، پرتو ذکا وعرفانی فرق ایدر ، مؤلفه قارئی برحس احتراماله متحسس اولمقدن کندینی آله‌ماز ایدی . آثارنده مندمج افکار وحسیاتك انسانیت وفضیلت کبی عالی خصلتلر کوستره‌سی‌ده بو ذاتك قدر وشرفنه بر دلیل طوتیلیردی .

فضیلت اخلاقیه ! دوده‌نك بواك بیوك مزیتی ایدی . ذاتاً کیمك ایچون بر مزیت دکلدرکه ... فقط براديب ذی‌اقتدارك آثار قلمیه‌سنده بومزیت شخصیه‌سی‌ده رونما اولورسه اوانرلرك دکرینی البت کیمسه انکاره مجال بولماز .

دوده ١٨٤٠ سنه‌سنده فرانسه‌نك نیم شهرنده تولد ایتمشدر . طفولیت آوانی بر اثرنده ینه کندیسی تصویر ایدیور . مکتبه عمله کوملکیله کوندرلدیکنی ، مکتب ارقداشلرینك ، حتی معلملرك بیله بوحالیله استهزاسنه هدف اولدیغنی سویلیور .

دوده ضرورت وسفالتك آجیلرنی‌ده چکرك عالم معیشتك تحملکداز کچیدلرندن کچمش ، تربیهٔ انسانیه وتجربهٔ حیاتیه‌یی بووادیلرده کورمشدر .

دوده ابتدا بر مجموعهٔ اشعار نشر ایدوب عالم ادبیاته بونکله انتساب ایتمشدر . ایلك اثری بوذاتك مزیت ادبیه‌سنی کوستردیکندن اك معتبر غزته‌لر دوده‌نك قلمنه عرض احتیاج ایلمشلردر .

ذاتا دوده‌نك طبعاً برشاعر اولدیغی بتون آثارنده کورلمکده‌در . حتی فرانسه منقدلرندن بری بو ذاتك آثار قلمیه‌سی حقنده بیان فکر ایدرکن « دوده نثر یازارایکن‌ده شعر سویلر . » دیمشدر .

دوده ابتدا غزته‌لرده بر خیلی مقاله‌لر یازمش وادبیاتك هانکی شعبه‌سنده قرار ویره‌جکنی بیلمیه‌رك طرف طرف کزوب طبع ومزاجنه موافق بر مسلك تحری ایلمشدر . هر مسلك ادبیده موفق اولان اقتدار وعرفانی نهایت حکایه نویسلکی ترجیح ایتمشدر .

دوده‌نك آثاری متعدددر . « ناراسقون » نامنده‌کی اثرنده بر زمانه قهرمانك سرکذشتنی مستهزیانه نقل ایتمش وحد ذاتنده بر رومان دینله‌مین بو اثری بیله حکایه نویسلکده دوده‌نك

اقدارینی کوسترمشدر . «صافو» نومانی ایسه دودهنك الك زیاده اشتهارینه سبب اولان آثاردن معدوددر . «ناباب» ، «نومارومهستان» ، «ایموربل» وآثار سائرهسی مؤلفنك تدقیقات ومشاهداتنك نهقدر واسع اولدیغنی کوسترمکه کافیدر .

دوده عائله جهتیله پك بختیار ایدی . زوجهسیده کندی کبی عالم تحریره منتسب وآثاری ایدی مقبولیتهدر . اوغلی « لئون دوده » یکی وکنج محررلر آرهسنده اك مقتدر اولانلردندر . دوده کوندز تحریرله خیلی مشغول اولدقدن وزوجهسی ، قائن والدهسی ، لئون لوسیهن اسمندهکی اوغلی ، (ادمه) اسمندهکی قیزیله اقشام طعامنی بختیارانه یدکدن صکره طاتلی طاتلی سوکیلی عائلهسی افرادیله صحبته دالمش وبوصحبت آرهسنده آنسزین کلن برنوبت زوالليی بوعمر بختیارانهدن عالم ابدی‌یه کوتورمشدر .

دودهنك صوك اثری اولان « رئیس عائله » ایللوستراسیونده تفرقه اولهرق نشر اولنمشدر . اودا واحبابی فرانسه اقادهمیاسنه کیرمك ایچون کندیسنی پك زیاده تشویق ایتدکاری حالده نامزدلك مراسمی طبعنه کران کلمش وتکلفاتدن ازاده اولهرق یشامق سوداسنده بولنان دوده اقادهمیایه کیرمکدن چکنمشدر . حتی « ایموربل » اثرینی طوغریدن طوغری‌یه اقادهمیا اعضاسنه قارشی یازمشدر . دودهنك ضیاع ابدیسنه بتون فرانسه تأسف خوان اولمشدر . قرق سنه مدت فرانسه ادبیاتنه خدمت ایدن والتمش یدی یاشنده بولنان دودهنك بویله ناکهانی وفاتی هرطرفجه پك مؤثر کورلمشدر .

دوقتور پهآن

دوقتور پهآن فرانسهنك اك مشهور جراحلرندن اولوب ۱۸۳۰ تشرین ثانیسنك یکرمی طقوزنده شانودونده تولد ایتمش ایدی ؛ اولا خستهخانهلرده داخلی طبیب خدمتنده قوللانلمش وموفقیاتی پك پارلاق وسریع اولمشدر . عملیاتده خارق العاده بر مهارت کوسترن پهآن حتی آنتیسهپتیك ادویه معلوم دکلکن بیله عملیاتنی کمال موفقیتله اجرا ایدییوردی . اونك سایهسنده کندیسندن اول برچوق جراحلرك اجراده کوچلك چکدکاری عملیات قولایلاشمشدر .

پهآنك برچوقده آثاری واردرکه بونلرك برچوقلری رسائل مرقوتهده ایسهده برطاقلری‌ده کتاب حالنده موجوددر .

ثروت فنون

جریدهٔ مصورهسنك

اولاد شهدا ومجروحین غزاة عثمانیه نفعنه

نشر ایدلن

نسخهٔ فوق العادهسی

اعانه سرکیسی قومیسیون عالیسنك مساعدهٔ مخصوصهسی ومعارف نظارت جلیلهسنك رخصتنامهسی حائزدر .

استانبول : عالم مطبعهسی — احمد احسان وشرکاسی